

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A.
W 2008 ROKU**

MARZEC 2009

SPIS TREŚCI

I. GOSPODARKA POLSKA W 2008 ROKU	3
1. GŁÓWNE TENDENCJE MAKROEKONOMICZNE	3
2. RYNEK PIENIĘŻNY I WALUTOWY	3
3. RYNEK KAPITAŁOWY	3
4. SEKTOR BANKOWY	5
II. PODSTAWOWE DANE BILANSOWE I WYNIKI FINANSOWE BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A.	5
1. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE PODSTAWOWYCH DANYCH FINANSOWYCH BANKU.....	5
2. WYNIKI FINANSOWE BANKU W 2008 ROKU.....	6
III. DZIAŁALNOŚĆ BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A. W 2008 ROKU	12
1. KREDYTY I INNE ZAANGAŻOWANIA OBCIĄŻONE RYZYKIEM	12
2. FUNDUSZE ZEWNĘTRZNE.....	14
3. SEGMENT BANKOWOŚCI KORPORACYJNEJ	15
4. SEGMENT BANKOWOŚCI DETALICZNEJ	25
5. OSIĄGNIĘCIA W POSZCZEGÓLNYCH KANAŁACH DYSTRYBUCJI	32
6. ZMIANY W ZAKRESIE TECHNOLOGII INFORMATYCZNYCH.....	34
7. ZAANGAŻOWANIA KAPITAŁOWE BANKU	36
8. INNE INFORMACJE O BANKU.....	37
IV. ISTOTNE CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ BANKU.....	44
1. ISTOTNE CZYNNIKI RYZYKA I ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z OTOCZENIEM BANKU	44
2. ISTOTNE CZYNNIKI RYZYKA I ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z BANKIEM I JEGO DZIAŁALNOŚCIĄ	46
V. PERSPEKTYWY ROZWOJU BANKU	49
1. OGÓLNE CELE ROZWOJU BANKU	49
2. SYNERGIE.....	51
VI. OŚWIADCZENIE BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A. O STOSOWANIU W BANKU ZASAD ŁADU KORPORACYJNEGO W 2008 R.....	51
VII. INNE INFORMACJE O WŁADZACH BANKU I ZASADY ZARZĄDZANIA	67
1. WYNAGRODZENIA I NAGRODY (W PIENIĄDZU I W NATURZE), ŁĄCZNIE Z WYNAGRODZENIAMI Z ZYSKU, WYPŁACONE LUB NALEŻNE OSOBOM ZARZĄDZAJĄCYM I NADZORUJĄCYM.....	67
2. INFORMACJE O ŁĄCZNEJ LICZBIE I WARTOŚCI NOMINALNEJ AKCJI BANKU ORAZ AKCJI I UDZIAŁÓW W JEDNOSTKACH POWIĄZANYCH BANKU, BĘDĄCYCH W POSIADANIU CZŁONKÓW ZARZĄDU ORAZ CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ	68
3. INFORMACJE O WSZELKICH UMOWACH ZAWARTYCH MIĘDZY BANKIEM, A CZŁONKAMI ZARZĄDU, PRZEWIDUJĄCYCH REKOMPENSATĘ W PRZYPADKU ICH REZYGNACJI LUB ZWOLNIENIA Z ZAJMOWANEGO STANOWISKA BEZ WAŻNEJ PRZYCZYNY LUB GDY ICH ODWOŁANIE LUB ZWOLNIENIE NASTĘPUJE Z POWODU POŁĄCZENIA BANKU PRZEZ PRZEJECIE	69
4. ZASADY ZARZĄDZANIA	69
VIII. UMOWY ZAWARTE Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA I PRZEGLĄDU SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	69

I. Gospodarka polska w 2008 roku

1. Główne tendencje makroekonomiczne

W 2008 roku tempo wzrostu polskiej gospodarki obniżyło się do 4,8% r/r z 6,7% r/r w 2007 roku, do czego przyczyniło się przede wszystkim wyhamowanie dynamiki inwestycji. Produkcja przemysłowa w okresie styczeń-grudzień 2008 roku zwiększyła się przeciętnie o 3,5% r/r w wyniku osłabienia koniunktury w drugiej połowie 2008 roku. W tym samym okresie wzrost przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw wyniósł 10,1% r/r.

W okresie styczeń-grudzień 2008 roku wskaźnik inflacji utrzymywał się powyżej celu Rady Polityki Pieniężnej, wynosząc przeciętnie 4,2% r/r, wobec 2,5% r/r w 2007 roku. Do wyższego wskaźnika przyczyniły się wysokie ceny żywności oraz ropy naftowej, które zaczęły się obniżać dopiero w III kwartale 2008 roku. Wskaźnik inflacji bazowej po wyeliminowaniu cen żywności oraz energii wyniósł w okresie styczeń-grudzień 2008 roku przeciętnie 2,3% r/r

Rosnąca inflacja oraz utrzymujący się dwucyfrowy wzrost wynagrodzeń skłoniły Radę Polityki Pieniężnej (RPP) do kontynuacji cyklu zacieśnienia polityki monetarnej. Do czerwca 2008 roku stopa referencyjna została podniesiona przez RPP łącznie o 100 punktów bazowych do poziomu 6,00% i utrzymana na tym poziomie do listopada. W listopadzie i grudniu władze monetarne zdecydowały się na rozluźnienie polityki monetarnej w celu ograniczenia negatywnych efektów kryzysu finansowego i obniżyły stopy procentowe łącznie o 100 punktów bazowych do poziomu 5,00%.

2. Rynek pieniężny i walutowy

Rok 2008 upłynął pod znakiem znacznej zmienności kursu polskiej waluty, której wahania pozostawały pod wpływem wydarzeń związanych z trwającym kryzysem finansowym. Pierwsza połowa roku przyniosła wyraźne umocnienie złotego. Utrzymujące się stabilne tempo wzrostu gospodarczego, rozszerzająca się różnica stóp procentowych w kraju i zagranicą oraz przekonanie inwestorów o dalszej aprecjacji złotego doprowadziło do osiągnięcia przez kurs złotego wobec euro najniższego poziomu w historii - 3,2045 zł.

Od sierpnia 2008 roku pod wpływem napływających negatywnych informacji związanych z zawirowaniami na międzynarodowych rynkach finansowych polska waluta zaczęła systematycznie tracić na wartości. Osłabieniu złotego towarzyszyły znaczne wahania kursów spowodowane relatywnie niską płynnością na rynku walutowym. Kurs polskiej waluty wobec dolara osiągnął na zakończenie 2008 roku poziom 2,96 zł, a kurs złotego wobec euro 4,17 zł.

Rozpoczęty w 2007 roku i trwający do połowy 2008 roku cykl zacieśniania polityki monetarnej przez Radę Polityki Pieniężnej miał swoje odbicie na polskim rynku długu. Oczekiwanie na kolejne podwyżki stóp procentowych w pierwszej połowie roku doprowadziły do wzrostu rentowności polskich obligacji rządowych. Rentowności obligacji zaczęły się wyraźnie obniżać dopiero w połowie października wraz z pojawieniem się oczekiwań na poluzowanie polityki monetarnej przez Radę Polityki Pieniężnej w celu pobudzenia wzrostu gospodarczego. W roku 2008 stopa procentowa trzymiesięcznego WIBOR-u wzrosła z 5,60% do poziomu 5,88%, natomiast rentowności obligacji pięcioletnich spadły z 6,32% do 5,34%.

3. Rynek kapitałowy

Rok 2008 był najgorszym w historii GPW. Najsłabszy indeks rynku - WIG zanotował spadek o ponad 51%, zaś indeks „blue chipów” WIG 20 zakończył 2008 rok na poziomie 1.790 pkt (-48% r/r). Spośród sektorów, bessa najbardziej dotknęła deweloperów (indeks spółek z tego sektora spadł o 73%) oraz spółki z branży spożywczej (-59% r/r). Względna oazą spokoju był sektor telekomunikacyjny, którego indeks stracił zaledwie 13% (głównie dzięki Telekomunikacji Polskiej).

W 2008 roku kontynuowany był negatywny trend zapoczątkowany w połowie 2007 roku. Pogłębiający się kryzys finansowy w Stanach Zjednoczonych przełożył się na spowolnienie gospodarcze w Europie (w tym również i w Polsce), co przyczyniło się do silnych spadków na GPW. Tak silną przecenę na warszawskim parkiecie wywołały również rekordowe umorzenia jednostek w krajowych funduszach inwestycyjnych.

Negatywne nastroje panujące na rynku miały negatywny wpływ na rynek pierwotny. W minionym roku na głównym parkiecie pojawiły się 33 spółki (31 polskich oraz 2 zagraniczne). Łączna wartość pierwotnych ofert publicznych przekroczyła 9,3 mld zł, z kolei wartość akcji nowej emisji wyniosła 3,7 mld zł. Do istotnych wydarzeń należy zaliczyć debiuty dwóch spółek w ramach procesu prywatyzacji (Zakłady Azotowe Tarnów oraz Enea), które miały miejsce w II półroczu.

Na koniec 2008 roku liczba notowanych spółek na GPW zwiększyła się do 374, jednak nie przełożyło się to na wzrost kapitalizacji rynku. Panująca bessza spowodowała spadek wartości rynkowej wszystkich spółek o 57% do poziomu 465,1 mld zł (z czego 57% stanowiły spółki krajowe).

Na alternatywnym rynku New Connect, w ciągu ostatnich 12 miesięcy pojawiło się 60 spółek (obecnie jest ich 84), mimo to kapitalizacja wzrosła zaledwie o 17% do poziomu 1,4 mld zł. Wartość obrotów w 2008 roku przekroczyła 826 mln zł (wobec 303 mln zł w 2007).

Giełdowe indeksy rynku akcji według stanu na dzień 31 grudnia 2008 r.

Indeks	2008 r.	Zmiana (%)	2007 r.	Zmiana (%)	2006 r.
WIG	27 228,64	(51,1%)	55 648,54	10,4%	50 411,82
WIG-PL	27 167,25	(50,6%)	55 011,93	9,2%	50 361,39
WIG20	1 789,73	(48,2%)	3 456,05	5,2%	3 285,49
mWIG40	1 511,27	(62,5%)	4 028,37	7,9%	3 733,26
sWIG80	6 852,79	(56,9%)	15 917,92	25,2%	12 716,59
Subindeksy sektorowe					
WIG-Banki	4 390,90	(44,8%)	7 949,94	12,2%	7 085,84
WIG-Budownictwo	4 329,98	(50,1%)	8 673,57	12,6%	7 703,50
WIG-Chemia**	1 823,63	-	-	-	-
WIG-Deweloperzy*	1 288,65	(73,1%)	4 788,89	-	-
WIG-Informatyka	938,77	(46,8%)	1 764,67	0,5%	1 756,58
WIG-Media	2 580,80	(47,4%)	4 911,01	22,4%	4 012,97
WIG-Przemysł paliwowy	1 889,46	(46,8%)	3 548,44	12,7%	3 149,10
WIG-Przemysł spożywczy	1 354,52	(59,2%)	3 317,96	(13,4%)	3 832,40
WIG-Telekomunikacja	1 107,33	(12,8%)	1 270,21	(5,2%)	1 340,01

* subindeks wyznaczany od 15 czerwca 2007 roku

** subindeks wyznaczany od 19 września 2008 roku

Źródło: GPW, Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.

Wartość obrotu akcjami i obligacjami oraz wolumeny obrotów instrumentami pochodnymi na GPW na dzień 31 grudnia 2008 r.

	2008 r.	Zmiana (%)	2007 r.	Zmiana (%)	2006 r.
Akcje (mln zł)	320 712	(30,6%)	461 917	42,6%	323 920
Obligacje (mln zł)	4 691	43,7%	3 264	(40,5%)	5 488
Kontrakty terminowe (tys. szt)	12 235	29,1%	9 478	48,4%	6 386

Źródło: GPW, Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.

W 2008 roku miała miejsce zdecydowanie mniejsza aktywność inwestorów na rynku akcji. Łączna wartość obrotów tymi instrumentami wyniosła prawie 321 mld zł (poziom porównywalny z 2006 rokiem), co oznacza spadek w stosunku do roku 2007 o 30,6%.

Odwrotne tendencje miały miejsce na rynku długu. Rok 2008 zakończył się wzrostem obrotów obligacjami o 44% w stosunku do 2007 roku, osiągając poziom 4,69 mld zł.

Na rynku futures zaobserwowano spowolnienie dynamiki wolumenu w stosunku do roku 2007, jednakże wzrost obrotów do 12,2 mln sztuk (+ 29% r/r) należy uznać za solidny.

4. Sektor bankowy

Rok 2008 to okres zawirowań na światowych rynkach finansowych, pomimo których polski sektor bankowy zdołał utrzymać wysokie tempo wzrostu osiągając rekordowe wyniki, jak również odnotował wysoką dynamikę wzrostu aktywów, których wartość na koniec 2008 roku była o 31% wyższa, niż na koniec 2007 roku i przekroczyła poziom 1 bln zł. Wypracowany zysk netto osiągnął rekordowy poziom sięgający prawie 15 mld zł i był o 8% wyższy, niż w 2007 roku. W ciągu ostatniego roku przychody sektora wzrosły o 18%, podczas gdy koszty sektora wzrosły o 13%. Pozwoliło to na poprawę wskaźnika kosztów do przychodów sektora o 2 punkty procentowe do poziomu 55%. Na wzrost przychodów sektora w istotny sposób wpłynął dynamiczny wzrost wyniku z tytułu odsetek oraz wyniku z pozycji wymiany, który wyniósł odpowiednio 23% oraz 84%. Negatywny wpływ na wynik sektora bankowego miała różnica wartości rezerw i aktualizacji, która osiągnęła poziom 4,7 mld zł, tzn. była wyższa od zanotowanej w 2007 roku o 172%. Pomimo dobrych wyników rocznych należy podkreślić widoczne spowolnienie w drugim półroczu, a szczególnie w ostatnim kwartale.

Po stronie bilansowej w 2008 roku w porównaniu do 2007 roku kredyty dla przedsiębiorstw wzrosły w tempie 31%, podczas gdy wzrost depozytów przedsiębiorstw kształtował się na poziomie 4%. Wyższą dynamiką wzrostu, na poziomie 50%, charakteryzował się wolumen kredytów dla osób prywatnych, przy czym istotny wpływ na wzrost tej kategorii miały kredyty hipoteczne ze wzrostem na poziomie 64%, których wolumen stanowił na koniec 2008 roku 63% kredytów osób prywatnych ogółem. Z kolei depozyty osób prywatnych wzrosły w tempie 29%, co jest istotną zmianą w porównaniu do lat ubiegłych, kiedy to dynamika wzrostu była jednocyfrowa. Obecnie klienci indywidualni poszukują bezpiecznych form oszczędzania, jakimi są lokaty bankowe. W ciągu 2008 roku wskaźnik kredytów dla sektora niefinansowego do depozytów tego sektora wzrósł z 99% do 116%, a luka finansowania (różnica wartości wolumenu depozytów i kredytów) wzrosła do prawie 83 mld zł.

II. Podstawowe dane bilansowe i wyniki finansowe Banku Handlowego w Warszawie S.A.

1. Syntetyczne zestawienie podstawowych danych finansowych Banku

mln zł	2008	2007
Suma bilansowa	41 245,4	38 008,4
Kapitał własny	5 539,5	5 476,1
Kredyty*	12 486,2	11 398,4
Depozyty*	19 910,2	19 758,0
Wynik finansowy netto	645,7	808,2
Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)	4,94	6,19
Dywidenda na jedną akcję zwykłą** (w zł)	-	4,75
Współczynnik wypłacalności	11,7%	12,1%

* Należności i zobowiązania od sektora niefinansowego i budżetowego.

**Do dnia podpisania niniejszego sprawozdania Zarząd Banku nie podjął jeszcze decyzji proponowanej kwoty przeznaczonej na wypłatę dywidendy z podziału zysku za 2008 rok.

2. Wyniki finansowe Banku w 2008 roku

2.1 Rachunek zysków i strat

Zysk netto Banku w 2008 roku wyniósł 645,7 mln zł i był o 162,5 mln zł (tj. 20,1%) niższy niż w roku poprzednim. Wypracowany przez Bank zysk brutto za 2008 rok osiągnął poziom 798,0 mln zł, co oznacza spadek o 212,1 mln zł (tj. 21,0%) w stosunku do ubiegłego roku

W 2008 roku przychody z działalności operacyjnej Banku obejmujące wynik z tytułu odsetek i prowizji, przychody z tytułu dywidend, wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji, wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych i instrumentach kapitałowych oraz wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych były o 17,2 mln zł (tj. o 0,7%) niższe w porównaniu z ubiegłym rokiem.

Osiągniętym przychodom towarzyszył spadek kosztów działania Banku i kosztów ogólnego zarządu oraz amortyzacji o 29,3 mln zł (tj. 2,0%) w stosunku do 2007 roku.

Odpisy netto na utratę wartości aktywów finansowych, które w 2008 roku wyniosły 143,7 mln zł, wobec 83,1 mln zł rozwiązań odpisów netto w 2007 roku miały negatywny wpływ na wynik netto.

Wybrane pozycje z rachunku zysków i strat

w tys. zł	2008	2007	Zmiana	
			tys. zł	%
Wynik z tytułu odsetek	1 314 963	1 170 039	144 924	12,4%
Wynik z tytułu prowizji	591 807	694 249	(102 442)	(14,8%)
Przychody z tytułu dywidend	66 216	27 222	38 994	143,2%
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	278 191	416 834	(138 643)	(33,3%)
Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych	57 184	30 086	27 098	90,1%
Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych	-	10 454	(10 454)	(100,0%)
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	85 893	62 532	23 361	37,4%
Razem przychody	2 394 254	2 411 416	(17 162)	(0,7%)
Koszty działania Banku i koszty ogólnego zarządu oraz amortyzacja	(1 455 760)	(1 485 103)	29 343	2,0%
Koszty działania Banku i koszty ogólnego zarządu	(1 361 042)	(1 377 561)	16 519	1,2%
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych	(94 718)	(107 542)	12 824	11,9%
Wynik z tytułu zbycia aktywów trwałych	3 173	598	2 575	430,6%
Zmiana stanu odpisów (netto) na utratę wartości	(143 713)	83 113	(226 826)	(272,9%)
Zysk brutto	797 954	1 010 024	(212 070)	(21,0%)
Podatek dochodowy	(152 290)	(201 856)	49 566	24,6%
Zysk netto	645 664	808 168	(162 504)	(20,1%)

2.1.1 Przychody

Na odnotowany w 2008 roku poziom przychodów z działalności operacyjnej wynoszący 2 394,3 mln zł, będący rezultatem o 0,7% niższym wobec osiągniętego poziomu w 2007 roku (2 411,4 mln zł), szczególnie wpływ miały następujące czynniki:

- spadek wyniku na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji o 138,6 mln zł (tj. 33,3%). Bank prowadził aktywną sprzedaż produktów dla klientów, jednakże w wyniku na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji została uwzględniona ujemna wycena opcji walutowych w kwocie 261 mln zł (średnia zapadalność portfela opcyjnego wynosi prawie 9 miesięcy),
- wzrost wyniku z tytułu odsetek o 144,9 mln zł (tj. 12,4 %), głównie w efekcie wzrostu przychodów od kredytów, pożyczek oraz innych należności sektora niefinansowego głównie detalicznych, w tym kart kredytowych,

- spadek wyniku z tytułu prowizji o 102,4 mln zł (tj. 14,8%), głównie za sprawą prowizji od produktów ubezpieczeniowych i inwestycyjnych w segmencie Bankowości Detalicznej oraz prowizji z tytułu usług powierniczych w segmencie Bankowości Korporacyjnej,
- wzrost przychodów z tytułu dywidend o 39,0 mln zł (tj. 143%),
- wzrost wyniku na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych o 27,1 mln zł (tj. 90%) będący rezultatem aktywnej strategii zarządzania portfelem oraz wykorzystania dobrej sytuacji na rynkach obligacji.

2.1.2 Koszty

w tys. zł	2008	2007	Zmiana	
			tys. zł	%
Koszty pracownicze	673 210	683 447	(10 237)	(1,5%)
Koszty ogólnoadministracyjne, w tym m.in.	687 832	694 114	(6 282)	(0,9%)
Koszty opłat telekomunikacyjnych i sprzętu komputerowego	158 814	179 858	(21 044)	(11,7%)
Koszty wynajmu i utrzymania nieruchomości	113 991	108 313	5 678	5,2%
Koszty usług doradczych, audytorskich, konsultacyjnych i innych zewnętrznych	146 610	140 486	6 124	4,4%
Koszty działania Banku i koszty ogólnego zarządu	1 361 042	1 377 561	(16 519)	(1,2%)
Amortyzacja	94 718	107 542	(12 824)	(11,9%)
Koszty ogółem	1 455 760	1 485 103	(29 343)	(2,0%)

W roku 2008 Bank kontynuował politykę dyscypliny kosztowej. W porównaniu do 2007 roku koszty spadły o 2,0%, tj. o 29,3 mln zł. Nastąpił spadek amortyzacji i kosztów pracowniczych w segmencie Bankowości Korporacyjnej, przede wszystkim w efekcie niższych kosztów pracowniczych, technologicznych oraz reklamy i marketingu. Jednocześnie wzrosły koszty w segmencie Bankowości Detalicznej, było to spowodowane głównie wzrostem kosztów z tytułu rosnącej akwizycji i portfela klientów oraz zwiększeniem się nakładów technologicznych na rozwój systemów Banku.

2.1.3 Odpisy netto na utratę wartości aktywów finansowych i różnica wartości rezerw na zobowiązania pozabilansowe

Odpisy netto

w tys. zł	2008	2007	Zmiana	
			tys. zł	%
Odpisy netto na poniesione niezidentyfikowane straty (IBNR)	(16 022)	17 823	(33 845)	(189,9%)
Odpisy netto na należności i zobowiązania pozabilansowe	(124 850)	47 101	(171 951)	(365,1%)
oceniane indywidualnie	(54 385)	76 725	(131 110)	(170,9%)
oceniane portfelowo	(70 465)	(29 624)	(40 841)	(137,9%)
Utrata wartości inwestycji kapitałowych	(2 841)	18 074	(20 915)	(115,7%)
Inne	-	115	(115)	(100,0%)
Razem różnica utraty wartości	(143 713)	83 113	(226 826)	(272,9%)

Wartość odpisów netto na utratę wartości wynosząca w 2008 roku 143,7 mln zł wobec 83,1 mln zł rozwiązań odpisów netto w 2007 roku jest efektem pogorszenia się proporcji pomiędzy kwotą rozwiązyanych rezerw dotyczących kredytów zagrożonych i nowych rezerw utworzonych z tytułu wzrostu

poziomu ryzyka prowadzenia działalności kredytowej w ramach segmentu Bankowości Korporacyjnej. Wzrost poziomu ryzyka był wynikiem pogorszenia się sytuacji finansowej klientów Banku z portfela ocenianego indywidualnie, w konsekwencji zagrożenia terminowego regulowania zobowiązań. W segmencie Bankowości Detalicznej zwiększenie odpisów spowodowane było rosnącym portfelem kredytów i kart kredytowych, jak również wzrostem udziału należności obsługiwanych nieterminowo.

2.1.4 Analiza wskaźnikowa

Wskaźniki rentowności i efektywności kosztowej Banku

	2008	2007
Stopa zwrotu z kapitału (ROE)*	12,9%	16,7%
Stopa zwrotu z aktywów (ROA)**	1,7%	2,1%
Marża odsetkowa netto (NIM)**	3,5%	3,1%
Zysk netto na 1 akcję zwykłą w zł	4,94	6,19
Koszty / dochody (Cost/Income)****	60,8%	61,6%

* Iloraz zysku netto i średniego stanu kapitałów własnych (z wyłączeniem zysku netto bieżącego okresu) liczonego na bazie kwartalnej

** Iloraz zysku netto i średniego stanu sumy bilansowej liczonego na bazie kwartalnej

*** Iloraz wyniku z tytułu odsetek i średniego stanu sumy bilansowej liczonego na bazie kwartalnej

**** Relacja sumy kosztów działania i amortyzacji do przychodów działalności operacyjnej

Większość wyżej zaprezentowanych wartości wskaźników potwierdza pogorszenie efektywności jaka dokonała się w roku 2008. Stopa zwrotu na kapitale – ROE- spadła o 3,8 p.p., a stopa zwrotu z aktywów – ROA – o 0,4 p.p.

Z drugiej strony, w zakresie efektywności kosztowej Bank dokonał dalszego postępu – wskaźnik koszty/dochody spadł o 0,8 p.p. Wzrosła też marża odsetkowa netto o 0,4 p.p.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2008 roku suma bilansowa Banku wyniosła 41 245,4 mln zł i była o 8,5% wyższa niż na koniec 2007 roku.

Bilans

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2008	31.12.2007	tys. zł	%
AKTYWA				
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	3 530 977	3 321 503	209 474	6,3%
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	7 884 536	5 132 265	2 752 271	53,6%
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	10 814 828	6 467 638	4 347 190	67,2%
Inwestycje kapitałowe	291 385	302 321	(10 936)	(3,6%)
Kredyty, pożyczki i inne należności	16 322 214	20 309 005	(3 986 791)	(19,6%)
od sektora finansowego	3 836 034	8 910 556	(5 074 522)	(56,9%)
od sektora niefinansowego	12 486 180	11 398 449	1 087 731	9,5%
Rzeczowe aktywa trwałe	540 200	601 088	(60 888)	(10,1%)
nieruchomości i wyposażenie	521 892	576 060	(54 168)	(9,4%)
nieruchomości stanowiące inwestycje	18 308	25 028	(6 720)	(26,8%)
Wartości niematerialne	1 279 547	1 282 811	(3 264)	(0,3%)
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	325 563	368 497	(42 934)	(11,7%)
Inne aktywa	220 854	210 588	10 266	4,9%
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	35 267	12 645	22 622	178,9%
A k t y w a r a z e m	41 245 371	38 008 361	3 237 010	8,5%

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2008	31.12.2007	tys. zł	%
PASYWA				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	6 888 344	4 373 146	2 515 198	57,5%
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	28 292 118	27 443 267	848 851	3,1%
depozyty	27 904 792	27 001 251	903 541	3,3%
sektora finansowego	7 994 592	7 243 219	751 373	10,4%
sektora niefinansowego	19 910 200	19 758 032	152 168	0,8%
pozostałe zobowiązania	387 326	442 016	(54 690)	(12,4%)
Rezerwy	24 552	35 331	(10 779)	(30,5%)
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	-	93 351	(93 351)	(100,0%)
Inne zobowiązania	500 907	587 188	(86 281)	(14,7%)
Z o b o w i ą z a n i a r a z e m	35 705 921	32 532 283	3 173 638	9,8%
KAPITAŁY				
Kapitał zakładowy	522 638	522 638	0	0,0%
Kapitał zapasowy	2 944 585	2 944 585	0	0,0%
Kapitał z aktualizacji wyceny	(144 110)	(182 451)	38 341	21,0%
Pozostałe kapitały rezerwowe	1 570 673	1 382 238	188 435	13,6%
Zyski zatrzymane	645 664	809 068	(163 404)	(20,2%)
K a p i t a ł y r a z e m	5 539 450	5 476 078	63 372	1,2%
P a s y w a r a z e m	41 245 371	38 008 361	3 237 010	8,5%

2.1.5 Aktywa

Należności kredytowe brutto*

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2008	31.12.2007	tys. zł	%
Banki i inne monetarne instytucje finansowe	3 021 723	8 268 115	(5 246 392)	(63,5%)
Niebankowe instytucje finansowe	891 935	718 930	173 005	24,1%
Niefinansowe podmioty gospodarcze	8 009 289	7 891 046	118 243	1,5%
Osoby prywatne	5 774 280	4 766 179	1 008 101	21,2%
Jednostki budżetowe	71 597	60 464	11 133	18,4%
Pozostałe należności niefinansowe	10 771	7 848	2 923	37,2%
Razem	17 779 595	21 712 582	(3 932 987)	(18,1%)

* należności z odsetkami należnymi

W roku 2008 należności kredytowe Banku spadły o 18,1% w stosunku do roku ubiegłego i uplasowały się na poziomie 17 779,6 mln zł. Na koniec roku saldo kredytów udzielonych podmiotom gospodarczym wyniosło 8 009,3 mln zł i było o 1,5% wyższe, niż na koniec 2007 roku, natomiast saldo kredytów udzielonych osobom prywatnym wyniosło 5 774,3 mln zł - wzrost o 21,2 %. Znaczący spadek, wynoszący 5 246,4 mln zł, odnotowało saldo należności od banków i innych monetarnych instytucji finansowych.

Portfel dłużnych papierów wartościowych wzrósł w 2008 roku o 4 471,4 mln zł, (tj. o 58,9%) pozostaje on drugim największym składnikiem aktywów Banku.

Portfel dłużnych papierów wartościowych

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2008	31.12.2007	tys. zł	%
Obligacje skarbowe	7 802 405	6 849 596	952 809	13,9%
Obligacje NBP	383 665	377 428	6 237	1,7%
Bony skarbowe	1 826 120	69 035	1 757 085	2545,2%
Certyfikaty depozytowe i obligacje banków	26 065	85 883	(59 818)	(69,7%)
Emitowane przez podmioty niefinansowe	21 929	50 771	(28 842)	(56,8%)
Emitowane przez podmioty finansowe	3 185	158 981	(155 796)	(98,0%)
Bony pieniężne NBP	1 999 722	-	1 999 722	-
Razem	12 063 091	7 591 694	4 471 397	58,9%

2.1.6 Pasywa

Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2008	31.12.2007	tys. zł	%
Zobowiązania wobec sektora finansowego	7 990 337	7 202 342	787 995	10,9%
- środki na rachunkach banków i innych monetarnych instytucji finansowych	3 334 428	3 893 554	(559 126)	(14,4%)
- depozyty niebankowych podmiotów finansowych	4 655 909	3 308 788	1 347 121	40,7%
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego, w tym:	19 883 284	19 745 256	138 028	0,7%
- klientów korporacyjnych	11 784 740	13 133 986	(1 349 246)	(10,3%)
- osób prywatnych	5 457 307	5 161 621	295 686	5,7%
Pozostałe zobowiązania (w tym odsetki naliczone)	418 497	495 669	(77 172)	(15,6%)
Razem	28 292 118	27 443 267	848 851	3,1%

Główną pozycję finansującą aktywa Banku stanowią zobowiązania wobec klientów z sektora niefinansowego. W porównaniu z końcem 2007 roku największą dynamikę wzrostu wykazały depozyty niebankowych podmiotów finansowych (o 1 347,1 mln, tj. 40,7%), a także zobowiązania wobec osób prywatnych (o 295,7 mln zł, tj. 5,7%).

2.1.7 Źródła pozyskiwania funduszy i ich wykorzystanie

w tys. zł

Fundusze pozyskane	31.12.2008	31.12.2007
Fundusze banków i innych monetarnych instytucji finansowych	3 493 587	3 937 146
Fundusze klientów i sektora budżetowego	24 798 531	23 506 121
Fundusze własne łącznie z wynikiem finansowym	5 539 450	5 476 078
Pozostałe fundusze	7 413 803	5 089 016
Ogółem fundusze pozyskane	41 245 371	38 008 361
Wykorzystanie funduszy	31.12.2008	31.12.2007
Należności od banków i innych monetarnych instytucji finansowych	3 017 685	8 266 228
Należności od klientów i sektora budżetowego	13 304 529	12 042 777
Papiery wartościowe, udziały i inne aktywa finansowe	18 990 749	11 902 224
Pozostałe wykorzystanie	5 932 408	5 797 132
Razem wykorzystanie funduszy	41 245 371	38 008 361

2.2 Kapitały własne i współczynnik wypłacalności

W porównaniu z 2007 rokiem wartość kapitałów własnych w roku 2008 wzrosła (o 225,9 mln zł, tj. 4,8%). Spowodowane to było przede wszystkim zwiększeniem kapitału rezerwowego o 188,4 mln zł.

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2008	31.12.2007	tys. zł	%
Kapitał zakładowy	522 638	522 638	-	-
Kapitał zapasowy	2 944 585	2 944 585	-	-
Kapitał rezerwowy	1 180 673	992 238	188 435	19,0%
Kapitał z aktualizacji wyceny	(144 110)	(182 451)	38 341	21,0%
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	390 000	390 000	-	-
Pozostałe kapitały	-	900	(900)	(100,0%)
Kapitały własne ogółem	4 893 786	4 667 910	225 876	4,8%

Poziom kapitałów jest w pełni wystarczający do zachowania bezpieczeństwa finansowego instytucji, zgromadzonych w niej depozytów, a także całkowicie zapewniający możliwości rozwoju firmy.

Poniższa tabela prezentuje dane finansowe do wyliczenia współczynnika wypłacalności Banku według zasad określonych w uchwale nr 1/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka (...) (Dz. Urz. NBP Nr 2, poz. 3), która weszła w życie z dniem 1 kwietnia 2007 roku. Zgodnie z paragrafem 14 punkt 3 ww. uchwały na dzień 31 grudnia 2007 roku Bank dokonał pomniejszenia całego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego.

Współczynnik wypłacalności

w tys. zł	31.12.2008	31.12.2007
I Fundusze własne ogółem, w tym:	3 339 326	3 111 326
pomniejszenia funduszy podstawowych i uzupełniających		
- z tytułu zaangażowania kapitałowego w jednostkach finansowych	270 857	272 279
- z tytułu wartości niematerialnych, w tym:	1 279 547	1 282 811
<i>wartość firmy</i>	<i>1 245 976</i>	<i>1 245 976</i>
II Aktywa i zobowiązania pozabilansowe ważone ryzykiem (portfel bankowy)	18 144 125	16 450 740
III Całkowity wymóg kapitałowy, z tego:	2 285 022	2 063 406
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego (II*8%)	1 451 530	1 316 059
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kontrahenta	272 222	123 926
- wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań	88 214	362 264
- suma wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego	133 640	252 850
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego	327 882	-
- inne wymogi kapitałowe	11 534	8 307
Współczynnik wypłacalności (I/III*12,5)	11,69%	12,06%

Na dzień 31 grudnia 2008 roku współczynnik wypłacalności Banku wyniósł 11,69% i był o 0,37 pkt. proc. niższy niż na koniec 2007 roku, co spowodowane było przede wszystkim wzrostem całkowitego wymogu kapitałowego z tytułu uwzględnienia wymogu dotyczącego ryzyka operacyjnego, jak również wzrostem wymogu z tytułu ryzyka kredytowego oraz kontrahenta. Wzrost ten został w części skompensowany spadkiem wymogu z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań oraz ryzyka rynkowego.

III. Działalność Banku Handlowego w Warszawie S.A. w 2008 roku

1. Kredyty i inne zaangażowania obciążone ryzykiem

1.1 Akcja kredytowa

Polityka kredytowa Banku oparta jest o aktywne zarządzanie portfelowe i precyzyjnie określone rynki docelowe, zaprojektowane w celu ułatwienia analizy ekspozycji oraz ryzyka kredytowego w ramach danej branży działalności klienta. Dodatkowo, poszczególni kredytobiorcy są stale monitorowani w celu możliwie wczesnego wykrycia symptomów pogarszania się zdolności kredytowej oraz wdrożenia działań naprawczych. W 2008 roku Bank kontynuował prace w celu optymalizacji procesu kredytowego oraz dostosowywania oferty kredytowej Banku do potrzeb klientów i aktualnej sytuacji rynkowej. Portfel należności od klientów indywidualnych jest zarządzany przy pomocy modeli, które uwzględniają ryzyko i przychodowość poszczególnych grup kredytów w portfelu. W procesie oceny ryzyka kredytowego oraz oceny punktowej (scorecard) wykorzystywane są informacje z Biura Informacji Kredytowej. W latach 2006 - 2008 Bank wdrożył modele oceny punktowej dla portfeli kredytów gotówkowych oraz linii kredytowych niezabezpieczonych.

Należności kredytowe brutto od klientów z sektora niebankowego

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2008	31.12.2007	tys. zł	%
Należności złotowe	12 760 055	12 300 972	459 083	3,7%
Należności walutowe	1 900 943	1 143 496	757 447	66,2%
Razem	14 660 998	13 444 468	1 216 530	9,0%
Należności od sektora niefinansowego	13 794 340	12 665 074	1 129 266	8,9%
Należności od sektora finansowego	795 061	718 930	76 131	10,6%
Należności od sektora budżetowego	71 597	60 464	11 133	18,4%
Razem	14 660 998	13 444 468	1 216 530	9,0%
Niefinansowe podmioty gospodarcze	8 009 289	7 891 047	118 242	1,5%
Osoby prywatne	5 774 280	4 766 179	1 008 101	21,2%
Niebankowe instytucje finansowe	795 061	718 930	76 131	10,6%
Sektor budżetowy	71 597	60 464	11 133	18,4%
Pozostałe należności niefinansowe	10 771	7 848	2 923	37,2%
Razem	14 660 998	13 444 468	1 216 530	9,0%

Na dzień 31 grudnia 2008 roku ekspozycja kredytowa wobec sektora niebankowego wyniosła 14 661 mln zł, co stanowiło wzrost o 9,0% w stosunku do 31 grudnia 2007 roku. Największą część portfela kredytowego sektora niebankowego stanowią kredyty udzielone podmiotom gospodarczym (54,6%), które odnotowały w 2008 roku wzrost o 1,5%. Należności od osób prywatnych wzrosły w porównaniu do 2007 roku o 21,2% do poziomu 5 774,3 mln zł. Ich udział w strukturze należności kredytowych brutto ogółem zwiększył się o 4 p.p.. Wzrost portfela kredytów dla klientów indywidualnych był efektem rozwoju oferty kierowanej do klientów detalicznych oraz zintensyfikowanych działań promocyjno-sprzedażowych.

Struktura walutowa kredytów na koniec grudnia 2008 roku uległa nieznacznej zmianie w porównaniu z końcem 2007 roku. Udział kredytów w walutach obcych, wynoszący w grudniu 2007 roku 8,5%, wzrósł do 13,0% w grudniu 2008 roku. Podkreślić należy, iż Bank udziela kredytów w walutach obcych klientom, którzy dysponują strumieniem przychodów w walucie kredytu, lub podmiotom, które, zdaniem Banku, są zdolne przewidzieć lub absorbować ryzyko walutowe bez znaczącego narażenia swojej kondycji finansowej.

Bank monitoruje na bieżąco koncentrację ekspozycji kredytowych, starając się uniknąć sytuacji, w której portfel jest uzależniony od niewielkiej liczby klientów. Na koniec grudnia 2008 roku zaangażowanie kredytowe Banku w jednostki niebankowe nie przekroczyło limitu koncentracji wymaganego przez prawo.

Koncentracja zaangażowań – klienci niebankowi

w tys. zł	31.12.2008			31.12.2007		
	Zaangażowanie bilansowe *	Zaangażowanie pozabilansowe	Łączne zaangażowanie	Zaangażowanie bilansowe*	Zaangażowanie pozabilansowe	Łączne zaangażowanie
GRUPA 1	344 592	408 274	752 866	443 585	159 694	603 279
KLIENT 2	220 094	364 942	585 036	228 211	266 025	494 236
GRUPA 3	187 916	311 341	499 257	132 638	473 595	606 233
GRUPA 4	135 195	327 636	462 831	167 690	141 592	309 282
GRUPA 5	267 359	179 323	446 682	186 218	298 882	485 100
GRUPA 6	86 728	235 094	321 822	21	360 522	360 543
GRUPA 7	6	312 102	312 108	10	125 425	125 435
GRUPA 8	113 757	188 303	302 060	36 406	255 205	291 611
GRUPA 9	238 175	38 605	276 780	46 129	93 333	139 462
GRUPA 10	111 534	164 381	275 915	3 573	127 666	131 239
Razem 10	1 705 356	2 530 001	4 235 357	1 244 481	2 301 939	3 546 420

*Nie obejmuje zaangażowań z tytułu posiadanych akcji i innych papierów wartościowych

1.2 Jakość portfela kredytowego

Należności Banku przypisywane są do dwóch portfeli w zależności od istniejącego zagrożenia utratą wartości należności: portfel należności niezagrażonych utratą wartości oraz portfel należności zagrożonych utratą wartości. W zależności od stopnia istotności należności i sposobu zarządzania, portfel zagrożony utratą wartości dzielony jest następnie na należności podlegające ocenie indywidualnej lub grupowej.

Na koniec grudnia 2008 roku udział kredytów zagrożonych utratą wartości stanowił 12% całego portfela, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2007 roku stanowił 11,95%. Nieznaczny wzrost dotyczył głównie portfela klientów podlegającego ocenie indywidualnej.

Należności brutto od podmiotów niebankowych według jakości zaangażowania

w tys. zł	Wg stanu na dzień			
	31.12.2008		31.12.2007	
Należności brutto od podmiotów niebankowych				
		<u>Udział %</u>		<u>Udział %</u>
Niezagrażone utratą wartości	12 900 624	88,0%	11 837 219	88,0%
Zagrażone utratą wartości	1 760 374	12,0%	1 607 249	12,0%
oceniane indywidualnie	1 272 595	8,7%	1 156 383	8,6%
oceniane portfelowo	487 779	3,3%	450 866	3,4%
Razem należności od sektora niebankowego	14 660 998	100,0%	13 444 468	100,0%

Zdaniem Zarządu obecne rezerwy na należności są najlepszym szacunkiem w zakresie utraty wartości portfela, biorąc pod uwagę zdyskontowaną prognozę przepływów związanych ze spłatą należności. Co więcej, rezerwy szacowane są dla każdej należności bez względu na przypisanie do portfela, również na poniesione, ale jeszcze niezidentyfikowane straty.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku utrata wartości portfela wynosiła 1 453,3 mln zł, co stanowiło niewielki wzrost w porównaniu do kwoty 1 401,7 mln zł na koniec grudnia 2007 roku. Największy wzrost utraty wartości miał miejsce na portfelu ocenianym indywidualnie 27 mln zł, co stanowiło 2,7% wzrostu w

stosunku do grudnia 2007. Wskaźnik pokrycia rezerwami spadł z 10,4% w grudniu 2007 do 9,9% w grudniu 2008 dzięki nieznaczному tylko wzrostowi utraty wartości ogółem przy jednoczesnym przyroście należności kredytowych w Banku o ponad 1,2 mld zł w tym samym okresie.

Utrata wartości na należności kredytowe od klientów sektora niebankowego

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2008	31.12.2007	tys. zł	%
Utrata wartości na poniesione niezidentyfikowane straty (IBNR)	69 116	48 964	20 152	41,2%
Utrata wartości na należności	1 384 225	1 352 727	31 498	2,3%
oceniane indywidualnie	1 018 208	991 210	26 998	2,7%
oceniane portfelowo	366 017	361 517	4 500	1,2%
Razem utrata wartości	1 453 341	1 401 691	51 650	3,7%
Wskaźnik pokrycia rezerwami należności ogółem	9,9%	10,4%		
Wskaźnik pokrycia rezerwami należności zagrożonych*	82,6%	87,2%		

*/ Łącznie z rezerwą IBNR

1.3 Zaangażowania pozabilansowe

Na dzień 31 grudnia 2008 roku, zaangażowanie pozabilansowe wyniosło 13 941,9 mln zł, co oznacza wzrost o 1,8% w stosunku do dnia 31 grudnia 2007 roku. Największa zmiana dotyczyła gwarancji, które wzrosły o 189,7 mln zł (8,8%). Największy udział (tj. 81,5%) w zobowiązaniach pozabilansowych ma kwota kredytów przyrzeczonych, która reprezentuje przyrzucone ale niewykorzystane linie kredytowe oraz niewykorzystane linie kredytowe w rachunku bieżącym.

Zobowiązania pozabilansowe warunkowe udzielone

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2008	31.12.2007	tys. zł	%
Gwarancje	2 349 972	2 160 288	189 684	8,8%
Akredytywy własne	189 236	151 186	38 050	25,2%
Akredytywy obce potwierdzone	10 141	13 131	(2 990)	(22,8%)
Kredyty przyrzucone	11 363 091	11 204 214	158 877	1,4%
Gwarantowanie emisji	29 500	172 000	(142 500)	(82,8%)
Razem	13 941 940	13 700 819	241 121	1,8%
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	8 520	13 574	(5 054)	(37,2%)
Wskaźnik pokrycia rezerwami	0,14%	0,10%		

Łączna kwota zabezpieczeń ustanowionych na rachunkach lub aktywach kredytobiorców Banku wyniosła na dzień 31 grudnia 2008 roku 4 597 mln zł, natomiast na dzień 31 grudnia 2007 roku 3 980 mln zł.

W 2008 roku Bank wystawił 10 703 tytułów egzekucyjnych o łącznej wartości 154,8 mln zł, podczas gdy w 2007 wystawił 4 869 tytułów egzekucyjnych o łącznej wartości 60,7 mln zł.

2. Fundusze zewnętrzne

Według stanu na koniec 2008 roku łączna wartość funduszy zewnętrznych Banku wynosiła 28 292,1 mln zł i była o 848,9 mln zł (3,1%) wyższa niż na koniec 2007 roku. Największy udział w zmianach źródeł finansowania zewnętrznego działalności Banku miały zobowiązania wobec sektora finansowego, które wzrosły o 751,4 mln zł (10,4%), co w znacznej mierze wynika ze wzrostu depozytów.

Fundusze zewnętrzne

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2008	31.12.2007	tys. zł	%
Zobowiązania wobec sektora finansowego	7 994 592	7 243 219	751 373	10,4%
Środki na rachunkach bieżących, w tym:	2 039 931	2 369 149	(329 218)	(13,9%)
- <i>środki na rachunkach bieżących banków</i>	<i>1 212 270</i>	<i>2 188 118</i>	<i>(975 848)</i>	<i>(44,6%)</i>
Depozyty, w tym:	5 950 406	4 833 193	1 117 213	23,1%
- <i>depozyty banków</i>	<i>2 122 158</i>	<i>1 705 436</i>	<i>416 722</i>	<i>24,4%</i>
Odsetki naliczone	4 255	40 877	(36 622)	(89,6%)
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	19 910 200	19 758 032	152 168	0,8%
Środki na rachunkach bieżących, w tym:	7 454 498	8 010 795	(556 297)	(6,9%)
- <i>klientów korporacyjnych</i>	<i>3 329 289</i>	<i>3 933 764</i>	<i>(604 475)</i>	<i>(15,4%)</i>
- <i>klientów indywidualnych</i>	<i>3 166 196</i>	<i>3 466 163</i>	<i>(299 967)</i>	<i>(8,7%)</i>
- <i>jednostek budżetowych</i>	<i>611 348</i>	<i>224 502</i>	<i>386 846</i>	<i>172,3%</i>
Depozyty terminowe, w tym:	12 428 786	11 734 461	694 325	5,9%
- <i>klientów korporacyjnych</i>	<i>8 455 451</i>	<i>9 200 222</i>	<i>(744 771)</i>	<i>(8,1%)</i>
- <i>klientów indywidualnych</i>	<i>2 291 111</i>	<i>1 695 458</i>	<i>595 653</i>	<i>35,1%</i>
- <i>jednostek budżetowych</i>	<i>1 171 453</i>	<i>332 744</i>	<i>838 709</i>	<i>252,1%</i>
Odsetki naliczone	26 916	12 776	14 140	110,7%
Pozostałe zobowiązania, w tym:	387 326	442 016	(54 690)	(12,4%)
Kredyty i pożyczki otrzymane	153 466	135 044	18 422	13,6%
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0	69 155	(69 155)	(100,0%)
Odsetki naliczone	3 932	3 009	923	30,7%
Razem fundusze zewnętrzne	28 292 118	27 443 267	848 851	3,1%

W ramach zobowiązań wobec sektora niefinansowego największą dynamikę wzrostu, tj 252,1%, odnotowano w zakresie depozytów terminowych jednostek budżetowych (wzrost o 838,7 mln zł). Również w segmencie klientów indywidualnych nastąpił istotny wzrost depozytów terminowych - o 595,7 mln zł, tj. 35,1%.

Zobowiązania wobec klientów niebankowych

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	31.12.2008	31.12.2007	tys. zł	%
<u>Zobowiązania wobec:</u>				
Osób prywatnych	5 513 704	5 193 920	319 784	6,2%
Niefinansowych podmiotów gospodarczych	12 288 910	13 757 808	(1 468 898)	(10,7%)
Instytucji niekomercyjnych	451 278	374 503	76 775	20,5%
Niebankowych podmiotów finansowych	4 654 258	3 440 062	1 214 196	35,3%
Sektora budżetowego	1 784 507	557 377	1 227 130	220,2%
Inne zobowiązania	73 070	94 215	(21 145)	(22,4%)
Razem	24 765 727	23 417 885	1 347 842	5,8%
Złotowe	20 623 467	18 706 250	1 917 217	10,2%
Walutowe	4 142 260	4 711 635	(569 375)	(12,1%)
Razem	24 765 727	23 417 885	1 347 842	5,8%

3. Segment Bankowości Korporacyjnej

3.1 Bankowość Transakcyjna

Bank posiada bogatą, kompleksową i nowoczesną ofertę obsługi finansowej i transakcyjnej przedsiębiorstw. Równoległe ze świadczeniem tradycyjnych usług, takich jak np. prowadzenie rachunków

bieżących, przelewów krajowych i zagranicznych, przyjmowania depozytów, udzielania kredytów w rachunku bieżącym, Bank oferuje nowoczesne rozwiązania zarządzania płynnością (Rachunek Skonsolidowany, Cash Pool), a także produkty z obszaru płatności masowych i zarządzania należnościami (Speedcollect, Polecenie Zapłaty, Unikasa). Bank prowadzi intensywną rozbudowę oferty i akwizycję klientów oferując wyrafinowane produkty bankowości transakcyjnej, w tym zwłaszcza bankowości elektronicznej i internetowej.

Bank jest liderem w wielu segmentach rynku produktów zarządzania środkami finansowymi. Posiada 70% udział w polskim rynku kart przedpłaconych, 37% udział w rynku polecenia zapłaty. W wielu obszarach innowacje produktowe Banku nadają kierunek rozwoju rynku – produkt Mikrowpłaty nie miał konkurencji w momencie wprowadzenia na rynek a nowatorska struktura rzeczywistego cash poolingu bez księgowania zwrotnych była pionierską propozycją w Polsce. Działania Banku w obszarze zarządzania środkami finansowymi spotykają się z pozytywną oceną otoczenia. W 2008 roku Związek Banków Polskich przyznał Bankowi wyróżnienie "Lider SEPA w Polsce" a rachunek zastrzeżony otrzymał tytuł Europrodukt w konkursie zorganizowanym pod patronatem Ministerstwa Gospodarki i Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.

Produktom związanym z szeroko rozumianym zarządzaniem środkami finansowymi towarzyszą produkty finansowania handlu. Kluczową rolę odgrywa tu faktoring oraz bardziej wyrafinowane produkty służące klientom Banku do efektywnego zarządzania kapitałem obrotowym. Bank jest również liczącym się uczestnikiem rynku instrumentów zabezpieczania transakcji w handlu zagranicznym – np. akredytywy eksportowe i importowe oraz gwarancje.

Ważnym komponentem oferty bankowości transakcyjnej są usługi powiernicze i depozytariusza. Bank świadczy usługi powiernicze dla zagranicznych inwestorów instytucjonalnych, jak i usługi depozytariusza przeznaczone dla krajowych podmiotów finansowych, szczególnie funduszy emerytalnych, inwestycyjnych i kapitałowych funduszy ubezpieczeniowych. Bank od lat utrzymuje pozycję lidera w tym obszarze – udział w rynku depozytariusza otwartych funduszy emerytalnych mierzony wartością aktywów przekracza 69%, w przypadku funduszy inwestycyjnych udział ten sięga blisko 29%.

3.1.1 Obsługa transakcyjna

a) Produkty Zarządzania Środkami Finansowymi

- Rachunek zastrzeżony*

Rachunek zastrzeżony został nagrodzony prestiżowym wyróżnieniem Europrodukt. Nagroda stanowi doskonałą promocję produktu. Wyróżnienie wpisuje się w serię działań promujących rachunek zastrzeżony. W ramach popularyzacji rachunku zastrzeżonego w ogólnopolskich dziennikach ukazały się publikacje o tej usłudze. Niewątpliwą zaletą rachunku zastrzeżonego, którą podkreślała kampania marketingowa, jest ograniczenie ryzyka towarzyszącego transakcji. Konstrukcja rachunku zastrzeżonego opiera się, bowiem na powierzeniu Bankowi roli strażnika interesów poszczególnych stron transakcji. Na podstawie umowy Rachunku zastrzeżonego zawartej pomiędzy trzema stronami: dostawcą, odbiorcą a Bankiem następuje rozliczenie transakcji na warunkach ustalonych przez strony, podczas gdy wykonawcą tej umowy jest Bank. Rozwiązanie to ma zastosowanie szczególnie w sytuacjach, w których środki przeznaczone na realizację transakcji powinny podlegać ścisłej kontroli oraz być wykorzystane zgodnie z ich przeznaczeniem uzgodnionym między stronami. Dzięki rachunkowi zastrzeżonemu zostało zabezpieczonych szereg transakcji, w tym jedne z największych na rynku, dotyczące przejęcia firm, zakupu nieruchomości i transakcji walutowych. Wartość największej transakcji sięgnęła prawie jednego miliarda złotych.

b) Produkty zarządzania płynnością

Bank jest czołowym dostawcą rozwiązań zarządzania płynnością dla firm na polskim rynku bankowym. Posiadając ponad dziesięcioletnie doświadczenie w oferowaniu rozwiązań tego typu jest dla klientów

rzetelnym i wiarygodnym partnerem. Wiele lokalnych i międzynarodowych grup kapitałowych powierzyło Bankowi zarządzanie swoimi strukturami cash poolingowymi.

W 2008 roku Bank rozszerzył swoją ofertę o dwa rodzaje rzeczywistego cash pooling, a mianowicie cash pooling z odwróceniem księgowania konsolidujących w następnym dniu roboczym oraz pionierskie na polskim rynku rozwiązanie bez księgowania zwrotnych.. Przewagą rzeczywistego cash pooling nad wirtualnym jest faktyczna konsolidacja środków finansowych całej grupy kapitałowej na jednym rachunku bankowym. Konsolidacja środków ułatwia bardziej efektywne zarządzanie przepływami finansowymi w całej grupie. Struktury zarządzania płynnością pozwalają aktywować środki niewykorzystane w grupie powiązanych spółek i minimalizują zapotrzebowanie na kredyty redukując tym samym koszty obsługi zadłużenia. Rozwiązania tego typu mają istotne znaczenie szczególnie w sytuacji obostrzeń kredytowych na rynku finansowym. Produkty zarządzania płynnością pozwalają firmom minimalizować zadłużenie w bankach i efektywnie wykorzystywać własne środki bez ryzyka utraty zdolności do regulowania bieżących zobowiązań. Korzyścią dla Banku jest możliwość obniżenia zaangażowania swoich aktywów. Ponadto rozpoczęcie obsługi struktury cash poolingowej dla klienta, który nie korzystał dotąd z usług Banku, może w przyszłości zaowocować udaną współpracą w innych obszarach.

c) Bankowość Elektroniczna

W 2008 roku kontynuowano współpracę z największymi dostawcami systemów ERP (Enterprise Resource Planning) w Polsce. Efektem tego jest dalsze zwiększenie stopnia kompatybilności systemów finansowo-księgowych wykorzystywanych przez klientów Banku i platformy bankowości elektronicznej CitiDirect. Oczekuje się, że inicjatywa, w wyniku której możliwa jest automatyzacja procesu wprowadzania zleceń, znacząco ułatwi dystrybucję platformy wśród potencjalnych klientów.

W 2008 roku aktywowano prawie 1 200 klientów w systemie bankowości elektronicznej CitiDirect. Standardowo aktywacja wykonywana jest w ciągu 48 godzin od momentu podpisania umowy z klientem. Wysoka jakość obsługi i zadowolenie klientów są priorytetem Banku. Szybka aktywacja systemów bankowości elektronicznej jest ważnym elementem realizacji tego celu.

Na koniec 2008 roku liczba klientów korporacyjnych aktywowanych w systemie bankowości elektronicznej CitiDirect wyniosła prawie 9,5 tysiąca. Ilość ta w stosunku do końca 2007 wzrosła o około 13%.

Ogólna liczba przetworzonych transakcji w systemie bankowości internetowej CitiDirect wyniosła łącznie ponad 23 miliony i była o ponad 2,5 miliona większa w stosunku do roku 2007.

Udział wyciągów dostarczanych do klientów tylko w postaci elektronicznej utrzymuje się na wysokim poziomie i wynosi około 86 %.

d) Płatności i Należności

- *Unikasa*

Unikasa jest nowoczesnym produktem, który usprawnia obsługę należności klientów Banku oraz umożliwia płatnikowi regulowanie rachunków za produkty i usługi w najczęściej odwiedzanych miejscach - sieciach handlowych, stacjach benzynowych, a także w biurach obsługi klienta. W 2008 roku Bank rozszerzył listę lokalizacji Sieci Obsługi Płatności Unikasa dzięki wdrożeniu nowego modelu biznesowego. Kontrahenci Banku mogą tworzyć sieć płatności pod własną marką (White Label) bądź pod marką Unikasa Partner. Dzięki nowemu podejściu Bank uzyskał możliwość otwierania punktów Unikasa w mniejszych punktach handlowych. W roku 2008 inicjatywa ta zaowocowała otwarciem około 100 nowych punktów agencyjnych pod marką Unikasa Partner.

Równolegle do tworzenia nowych punktów obsługi Bank rozpoczął prace mające na celu optymalizację kosztów stałych funkcjonowania Sieci, jak również eliminację nierentownych kanałów dystrybucji.

Unikasa to dobrze rozpoznawalna marka na rynku płatności masowych. W 2008 roku Bank kontynuował promocję Sieci, jako szybkiego i bezpiecznego sposobu opłacania domowych rachunków. Bank zorganizował szereg akcji informacyjnych oraz marketingowych mających na celu dalszą promocję Sieci Unikasa. Największą akcją marketingową była przeprowadzona w I półroczu Wielka Loteria Unikasy. W 2008 roku baza wystawców faktur, które mogą być uregulowane za pośrednictwem Sieci Unikasa, została poszerzona o firmy z sektora ubezpieczeń i mediów.

- *Polecenie Zapłaty*

Bank jest liderem na polskim rynku polecenia zapłaty, a jego udział w rynku kształtuje się na poziomie 37%.

W 2008 roku Bank wprowadził nowy produkt polecenie zapłaty komfort. Nowe rozwiązanie, to funkcjonalne rozszerzenie obecnej oferty Banku o technologię telefonii komórkowej, polegające na informowaniu płatników przez wierzyciela o zbliżającym się terminie płatności polecenia zapłaty w formie wiadomości SMS. Płatnik po otrzymaniu takiej wiadomości może sam zaakceptować lub wstrzymać realizację polecenia zapłaty poprzez odesłanie odpowiedniej wiadomości. Nowa usługa idealnie wpisuje się w strategię Banku wprowadzania na rynek produktów z obszaru płatności z użyciem telefonii komórkowej.

- *SpeedCollect*

W 2008 roku Speedcollect został rozbudowany o kolejną funkcjonalność. Od 2008 roku za pośrednictwem usługi Speedcollect mogą być rozliczane płatności masowe w walutach obcych, dotychczas produkt obsługiwał tylko masowe płatności krajowe. Nowa funkcjonalność dotyczy zarówno wpłat z zagranicy jak i wewnętrznych rozliczeń krajowych w walutach obcych.

- *Elektroniczne Przekazy Pocztowe*

Elektroniczne Przekazy Pocztowe to produkt skierowany do klientów korporacyjnych, którzy przekazują środki pieniężne w formie gotówkowej osobom fizycznym. W 2008 roku wzrosła liczba przekazów pocztowych w stosunku do 2007 roku o ponad 6,5%, a wartość zrealizowanych przekazów wzrosła o prawie 14,5%.

Dla klientów bankowości detalicznej Banku udostępniona została usługa „Wyślij Gotówkę” („Send Cash”), która funkcjonuje analogicznie do elektronicznych przekazów pocztowych oferowanych klientom korporacyjnym. Usługa pozwala na łatwe i bezpieczne wysłanie gotówki przez klientów indywidualnych w dowolne miejsce na terenie całej Polski.

- *Przelewy Krajowe*

Wolumen płatności krajowych obsługiwanych przez Bank w 2008 roku wzrósł o 8,5% w porównaniu do roku poprzedniego.

W 2008 roku Bank zrealizował projekt optymalizacji kosztów obsługi płatności za pośrednictwem systemu Elixir. W wyniku zmiany procesu operacyjnego Bank uzyskał możliwość wysyłania tego samego wolumenu płatności przy niższych kosztach.

- *Przelewy Zagraniczne*

Liczba płatności zagranicznych obsługiwanych przez Bank w 2008 roku wzrosła o 11% w porównaniu do roku poprzedniego.

Jednym z priorytetów Banku jest pełna integracja rozwiązań stosowanych w zakresie płatności w walucie euro z systemem płatności stosowanym w Unii Europejskiej. Bank na bieżąco dostosowuje swoją ofertę do wytycznych Unii Europejskiej. Na szczególną uwagę zasługuje fakt wprowadzenia rozliczeń SEPA – płatności w walucie euro obsługiwanych według jednolitych zasad. Bank jako jeden z nielicznych banków na polskim rynku od pierwszego dnia wdrożenia SEPA był gotowy zarówno na odbieranie jak i wysyłanie

płatności w nowym systemie. Jako wyraz uznania dla zaangażowania Banku, otwartości na zmiany i podziękowania za wysiłek we wdrożeniu projektu SEPA Związek Banków Polskich przyznał Bankowi wyróżnienie "Lider SEPA w Polsce". Priorytetem Banku jest utrzymanie pozycji lidera w obszarze płatności SEPA na polskim rynku. Po udanym włączeniu płatności SEPA do oferty na początku roku, Bank pracuje nad dalszą optymalizacją usługi. W trakcie roku Bank zakończył prace nad automatyzacją obsługi i rozszerzeniem zakresu godzin w ciągu dnia roboczego, w którym rozliczane są płatności. Efektem tych zmian jest poprawa efektywności usługi SEPA, co powinno przełożyć się na wzrost zadowolenia klientów.

Wychodząc naprzeciw zaleceniom Europejskiego Banku Centralnego Bank został uczestnikiem rozliczeń w systemie TARGET2. System TARGET2 służy do szybkich rozliczeń w walucie euro na obszarze Unii Europejskiej. Dotychczas takie rozliczenia pomiędzy dwoma krajami UE wymagały zastosowania, co najmniej dwóch systemów. Obecnie transakcja rozliczana jest przez jeden system, co zwiększa dokładność i bezpieczeństwo obsługi płatności.

W obszarze płatności zagranicznych przeprowadzono szereg zmian optymalizujących zasady naliczania opłat. Oczekuje się, że uproszczona i jeszcze bardziej przejrzysta struktura opłat przełoży się na wzrost zadowolenia klientów ze świadczonych usług.

e) Produkty kartowe

Bank zajmuje pozycję niekwestionowanego lidera rynku przedpłaconych kart płatniczych w Polsce. Na koniec 2008 roku udział Banku w rynku wynosił 70%. Karty przedpłacone Banku są najczęściej wykorzystywane w programach lojalnościowych, promocyjnych oraz motywacyjnych. Karty przedpłacone są także doskonałym narzędziem dystrybucji świadczeń socjalnych. W ramach dalszej popularyzacji kart przedpłaconych wśród potencjalnych klientów z sektora publicznego Bank zorganizował serię konferencji regionalnych. W 2008 roku Bank kontynuował aktywną promocję swoich kart przedpłaconych także wśród klientów korporacyjnych. Na wielu konferencjach i seminariach potencjalni klienci mogli poznać zalety tego produktu.

W 2008 roku Bank wydał ponad 200 tysięcy nowych kart przedpłaconych, co stanowi 34% wzrost w porównaniu do 2007 roku. W 2008 roku obroty na kartach przedpłaconych wzrosły o ponad 42% w stosunku do 2007 roku. Na koniec grudnia 2008 roku liczba aktywnie wykorzystywanych kart przedpłaconych przekroczyła 370 tysięcy, co stanowi ponad 50% wzrost w porównaniu do liczby na koniec 2007 roku.

Bank dąży do umocnienia swojej pozycji w segmencie kart typu biznes. Pod koniec 2008 roku liczba wydanych kart tego typu wyniosła 17,7 tysięcy, co stanowi prawie 10% wzrost w stosunku do 2007 roku. Na podkreślenie zasługuje fakt wdrożenia nowej usługi dla użytkowników kart biznes Banku. Posiadacze kart biznes mogą otrzymywać wyciągi w formacie PDF za pośrednictwem poczty elektronicznej. Oczekuje się, że nowa forma dystrybucji wyciągów wpłynie na dalszy wzrost zadowolenia klientów z usług świadczonych przez Bank. Nowa usługa pozwoli w znacznym stopniu skrócić czas dostarczania dokumentacji do Klienta oraz koszty archiwizacji.

f) Produkty gotówkowe

Na polskim rynku nadal wiele transakcji rozliczane jest gotówkowo. Bank zapewnia swoim klientom kompleksową obsługę gotówki. W ofercie Banku oprócz tradycyjnych wpłat i wypłat znaleźć można szeroki wachlarz dodatkowych rozwiązań, takich jak konwojowanie gotówki, wpłaty zamknięte w placówkach Poczty Polskiej, identyfikacja wpłat masowych (SpeedCash), elektroniczne przekazywanie dokumentacji, sprzedaż bezpiecznych kopert czy współpraca z innymi bankami w zakresie kupna i sprzedaży znaków pieniężnych.

W 2008 roku podtrzymany został trend wzrostowy w wartości obsługiwanej gotówki. Po raz kolejny wartość środków pieniężnych przetwarzanych przez Bank przekroczyła 50 miliardów złotych.

Ułatwieniem dla klientów korporacyjnych korzystających z produktów gotówkowych było istotne rozszerzenie sieci jednostek przyjmujących wpłaty gotówkowe i dokonujących wypłat gotówkowych. Kilkadziesiąt oddziałów, które poprzednio obsługiwały jedynie klientów detalicznych, od początku 2008 roku udostępniono również klientom korporacyjnym. W efekcie tych działań liczba punktów realizujących

transakcje gotówkowe klientów korporacyjnych rozszerzyła się w 2008 roku ponad dwukrotnie w porównaniu do roku poprzedniego.

W 2008 roku Bank kontynuował działania mające na celu poszerzenie sieci centrów obsługi gotówki dostępnych dla klientów. Oczekuje się, że udostępnienie nowych lokalizacji będzie miało wpływ na dalszą poprawę zadowolenia klientów ze świadczonych usług. Oprócz rosnącej satysfakcji klientów korzyścią dla Banku jest optymalizacja kosztów i dywersyfikacja ryzyka.

Mając na celu dalszy wzrost zadowolenia klientów Bank poszerzył ofertę gotówkowych wpłat zamkniętych o elektroniczny bankowy dowód wpłaty (eBDW). Dla klientów nowe rozwiązanie oznacza uproszczenie procesu przygotowywania pakietów z wpłatami zamkniętymi. Korzyści dla Banku to oszczędność kosztów oraz eliminacja ryzyka błędów.

g) Biuro ds. Unii Europejskiej

Bank aktywnie promuje wykorzystanie funduszy unijnych. W 2008 roku Bank kontynuował kampanię promocyjno-informacyjną poświęconą nowej perspektywie finansowej 2007-2013. Działania były skierowane zarówno do obecnych jak i potencjalnych klientów Banku. W ramach kampanii reprezentanci Banku wzięli udział w wielu spotkaniach poświęconych szeroko rozumianej tematyce innowacyjności. W trakcie szkoleń i spotkań przedstawiano możliwości dofinansowania projektów ze środków Unii Europejskiej. Prezentowano także zalety Kredytu Technologicznego oraz korzyści płynące z wykorzystania Funduszu Poręczeń Unijnych. Kampania została skierowana głównie do firm segmentu małych i średnich przedsiębiorstw.

W oddziałach Banku w Gdańsku, Białymstoku, Rzeszowie, Krakowie, Kielcach oraz Wrocławiu zorganizowano „Dni Otwarte na Doradztwo Unijne”. Podczas Dni Otwartych zainteresowani mogli uzyskać praktyczną wiedzę jak pozyskać środki na realizację własnych inwestycji z wykorzystaniem funduszy z Unii Europejskiej. Kampania została skierowana do 2,5 tysiąca firm segmentu małych i średnich przedsiębiorstw.

Przedstawiciele Banku uczestniczyli w dniach eksperckich prowadzonych w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Tematyka dni eksperckich koncentrowała się na możliwościach wykorzystania środków unijnych w rozpoczęciu działalności gospodarczej, prowadzeniu i rozwoju firmy.

Jednym z priorytetów Banku jest ekspansja w obszarze finansowania inwestycji z dofinansowaniem unijnym oraz rozszerzenie oferty doradztwa dla klientów Banku zarówno z sektora przedsiębiorczości prywatnej, jak i sektora publicznego. W ramach realizacji strategii unijnej w Banku oraz Kreditanstalt für Wiederaufbau podpisały II Umowę na realizację programu skierowanego do samorządów Municipal Finance Facility. Umowa zakłada wsparcie Banku przez środki unijne w finansowaniu jednostek samorządu terytorialnego na preferencyjnych warunkach.

Przedstawiciele Banku wzięli udział w cyklu konferencji regionalnych poświęconych tematyce społecznej odpowiedzialności biznesu oraz roli środków unijnych w zwiększaniu aktywności wolontariatu pracowniczego. W seminariach udział wzięli przedstawiciele regionalnych samorządów oraz przedsiębiorcy z danego województwa.

Efektom prac jest aktywacja obecnych i pozyskanie nowych klientów Banku, potwierdzeniem tego jest rosnąca liczba umów doradztwa unijnego.

3.1.2 Produkty finansowania handlu

W 2008 roku Bank przeprowadził szereg zmian strukturalnych mających wpływ na funkcjonowanie procesu operacyjnego dotyczącego produktów finansowania handlu. Wdrożone zostały inicjatywy, których celem było zapewnienie optymalnego wykorzystania zasobów Banku zaangażowanych w obsługę produktu. Zmianom poddany został również proces implementacji nowych rozwiązań produktowych. Warto podkreślić, że reorganizacja kluczowych procesów nie spowodowała uszczerbku dla jakości świadczonych usług - w 2008 roku nie odnotowano wzrostu liczby reklamacji ze strony klientów. Dynamicznie wdrażano nowe rozwiązania. Jako przykład można tu przytoczyć szybki rozwój programów finansowania dostawców. Tylko w przypadku jednego z klientów - światowego lidera w produkcji cementu - liczba uczestniczących w programie dostawców przekroczyła 100. Zaś program dla jednej z wiodących sieci handlowych liczy już ponad 80 dostawców.

Bank dokłada wszelkich starań do zapewnienia optymalnego zaangażowania zasobów i minimalizacji kosztów. W ramach tych działań doszło do finalizacji umowy ubezpieczeniowej z wiodącą instytucją ubezpieczeniową w ramach ubezpieczenia wierzitelności handlowych. Nowa umowa zapewnia ten sam zakres zabezpieczenia przy istotnie niższych kosztach.

Podjęto inicjatywę mającą na celu jeszcze lepsze wykorzystanie kontaktów z globalną siecią Citigroup. Rozbudowana sieć Citi ma być wykorzystana jako platforma dla ekspansji produktów obsługi handlu, szczególnie do zwiększenia liczby awizowanych akredytyw przez sieć Citi.

Nieodzownym elementem kompleksowej oferty bankowej są platformy technologiczne. W związku z tym Bank podjął projekty technologiczne, które pozwolą jeszcze bardziej efektywnie wykorzystać istniejącą bazę produktową. Jednym z projektów jest Internetowy Kreator Umów. Po wdrożeniu tego projektu, klient po wypełnieniu danych o swojej firmie w formularzu internetowym, otrzyma umowę lub wniosek gotowy do wydrukowania i podpisania. Kolejnym przedsięwzięciem jest modernizacja Internetowej Platformy Klientowskiej, która ma umożliwić płynną wymianę informacji pomiędzy klientem a Bankiem. Platforma pozwoli na wysłanie elektronicznych wniosków, dostęp do raportów oraz przesłanie pliku do Banku w dowolnym formacie za pośrednictwem sieci Internet.

Bank starając się o pozyskanie nowych klientów faktoringowych nie zapomniał o utrzymaniu odpowiedniej jakości portfela istniejących klientów. W obliczu zmieniających się warunków makroekonomicznych, wprowadzenie 'systemu wczesnego ostrzegania' dla produktów faktoringowych okazało się dobrym posunięciem. System polega na ścisłym monitoringu spłat faktoringowych połączonych z narzędziami przeciwdziałającymi oszustwom. System daje możliwość zidentyfikowania na bardzo wczesnym etapie programów faktoringowych, w których występują nieprawidłowości, co z kolei pozwala na podjęcie odpowiednich działań naprawczych bądź rezygnację z prowadzenia nieprawidłowych programów.

Kluczowe zadania, osiągnięcia, transakcje i programy zrealizowane w 2008 roku:

- wzrost wartości otwartych akredytyw importowych o 7%, eksportowych o 20% oraz udzielonych gwarancji o 26%,
- udzielenie gwarancji celnej dla jednej z największych na świecie firm kurierskich,
- wystawienie akredytywy importowej dla jednej z największych firm chemicznych w Polsce oraz jednej z największych firm produkujących nawozy azotowe oraz tworzywa sztuczne,
- otrzymanie akredytyw eksportowych dla jednego z największych, światowych producentów stali,
- uruchomienie programu dyskonta wierzitelności handlowych dla lidera usług telekomunikacyjnych,
- potwierdzenie akredytywy dla światowego lidera w branży telekomunikacyjnej i IT,
- udzielenie gwarancji do emisji papierów wartościowych dla międzynarodowej korporacji specjalizującej się w konstrukcji maszyn,
- wystawienie serii akredytyw dla czołowych firm i instytucji, zwłaszcza specjalizujących się w obrocie stalą, ropą i kosmetykami,
- uruchomienie programu Finansowania Dostawców dla światowego lidera produkcji olejów roślinnych,
- uruchomienie programów dyskonta wierzitelności handlowych z ograniczonym regresem dla światowego lidera w produkcji podzespołów elektronicznych,
- uruchomienie Programu Finansowania Dystrybutorów dla światowego producenta wyrobów tytoniowych,
- udzielenie gwarancji zwrotu zaliczki dla producenta samolotów.

3.1.3 Usługi powiernicze i depozytariusza

Bank prowadzi działalność na podstawie przepisów prawa polskiego i zgodnie z międzynarodowymi standardami usług powierniczych, oferowanych inwestorom i pośrednikom działającym na międzynarodowych rynkach papierów wartościowych. Bank potrafi sprostać wymogom największych i najbardziej wymagających klientów instytucjonalnych.

Bank utrzymał pozycję lidera na rynku banków depozytariuszy w Polsce. Oferuje zarówno usługi powiernicze dla zagranicznych inwestorów instytucjonalnych, jak i usługi depozytariusza przeznaczone dla krajowych podmiotów finansowych, szczególnie funduszy emerytalnych, inwestycyjnych i kapitałowych funduszy ubezpieczeniowych.

W ramach regulaminowej działalności, na podstawie zezwolenia Komisji Papierów Wartościowych i Giełd (obecnie Komisja Nadzoru Finansowego), Bank prowadzi rachunki papierów wartościowych, rozlicza transakcje w obrocie papierami wartościowymi, zapewnia obsługę wypłat dywidend i odsetek, wycenę portfela aktywów, indywidualne raporty, a także aranżuje reprezentowanie klientów w walnych zgromadzeniach akcjonariuszy spółek publicznych. Ponadto świadczy usługi prowadzenia rejestru zagranicznych papierów wartościowych, w ramach których pośredniczy w rozliczaniu transakcji klientów krajowych na rynkach zagranicznych.

Bank realizuje rozliczenia transakcji zawieranych przez klientów instytucjonalnych na elektronicznej platformie obrotu dłużnymi papierami wartościowymi, działającej pod nazwą MTS-Poland, zorganizowanej przez spółkę MTS-CeTO S.A., a także rozliczenia transakcji w obrocie papierami wartościowymi dla zdalnych członków Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. i MTS-CeTO S.A.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku Bank prowadził ponad 13 tys. rachunków papierów wartościowych, co stanowi prawie 13% wzrost w porównaniu do 2007 roku.

W 2008 roku Bank pełnił obowiązki depozytariusza dla następujących funduszy emerytalnych:

- AIG OFE,
- Commercial Union OFE BPH CU WBK,
- Generali OFE,
- ING OFE,
- OFE Pocztylion,
- Pekao OFE,
- Nordea OFE

Ponadto, Bank pełnił obowiązki depozytariusza dla czterdziestu trzech funduszy i subfunduszy inwestycyjnych, zarządzanych przez następujące Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych:

- BZ WBK AIB TFI S.A.
- PKO TFI S.A.
- SEB TFI S.A.
- PIONEER PEKAO TFI S.A.
- LEGG MASON TFI S.A.
- GE Debt TFI S.A.
- COMMERCIAL UNION TFI SA

3.2 Działalność Pionu Skarbu

Na rynku transakcji wymiany walutowej z klientami korporacyjnymi Bank, podobnie jak w latach ubiegłych, odnotował dobre wyniki. Przychody banku z tego tytułu zwiększyły się o ponad 30% w porównaniu do 2007 roku. W wyniku polityki prowadzonej przez Bank zwiększyła się także liczba klientów zawierających transakcje w tym obszarze o ok. 5% w stosunku do roku poprzedniego.

W 2008 roku Bank kładł duży nacisk na rozwijanie operacji z klientami. W szczególności działał na rzecz rozszerzenia kręgu klientów korzystających z platformy internetowej CTI, która to umożliwia zawieranie transakcji wymiany walutowej on-line w sposób łatwy, szybki i bezpieczny. Wolumen transakcji zawartych za pośrednictwem platformy zwiększył w 2008 roku się o ponad 100% w porównaniu do roku ubiegłego. Wzrostowi temu towarzyszył wzrost przychodów Banku z tego tytułu o ponad 50%. Platforma już po raz kolejny okazała się świetnym narzędziem do akwizycji nowych klientów. W 2008 roku miał miejsce dalszy wzrost liczby jej aktywnych użytkowników. Liczba klientów wykorzystujących CTI zwiększyła się w 2008 roku o ok. 37% w porównaniu do 2007 roku.

Powyższy opis działalności Pionu Skarbu dotyczy działalności operacyjnej, nie uwzględnia wpływu odpisów aktualizacyjnych z tytułu wyceny transakcji opcji walutowych.

3.3 Bankowość Przedsiębiorstw

Na koniec 2008 roku udział rynkowy Banku w kredytach dla przedsiębiorstw wyniósł 3,3% w porównaniu do 4,2% na koniec 2007 roku, natomiast w depozytach firm wyniósł odpowiednio 7,4% wobec 8,5%.

W bankowości przedsiębiorstw potencjalnymi klientami Banku są wszystkie firmy działające w Polsce, za wyjątkiem sektorów trwale wyłączonych ze względu na ogólną politykę Banku oraz firm, które znajdują się na ściśle określonych listach restrykcyjnych ze względu na międzynarodowe lub amerykańskie sankcje.

Pozycja Banku jest szczególnie silna w obsłudze międzynarodowych korporacji oraz największych polskich przedsiębiorstw. W obsłudze największych klientów silnym atutem Banku jest jego przynależność do Citigroup. Bank jest w stanie zaoferować klientom unikalne usługi, łączące jego znajomość krajowego otoczenia gospodarczego z międzynarodowym doświadczeniem i globalnym zasięgiem Citigroup.

W zakresie bankowości korporacyjnej Bank świadczy kompleksowe usługi finansowe dla największych polskich przedsiębiorstw oraz wybranych średnich przedsiębiorstw z silnym potencjałem wzrostu, jak również dla największych instytucji finansowych oraz spółek z sektora publicznego.

Cechą wspólną klientów bankowości korporacyjnej jest ich zapotrzebowanie na zaawansowane produkty finansowe oraz doradztwo w zakresie inżynierii finansowej. Bank zapewnia w tym obszarze koordynację oferowanych produktów z zakresu skarbu i zarządzania środkami finansowymi oraz przygotowuje oferty kredytowe różnorodnych form finansowania. Innowacyjność i konkurencyjność w zakresie oferowanych nowoczesnych struktur finansowania jest wynikiem połączenia wiedzy i doświadczenia Banku, a także współpracy w ramach globalnej struktury Citigroup.

Zainicjowane na początku 2008 roku zmiany w zakresie modelu obsługi klienta instytucjonalnego, mające na celu maksymalizowanie efektywności platformy obsługi przedsiębiorstw jak i efektywności operacyjnej zostały w pełni wdrożone.

Dotyczy to między innymi uruchomienia zintegrowanej platformy obsługi obejmującej zarówno mikroprzedsiębiorstwa jak i firmy z obrotami do 75 mln zł umożliwiającej pełną i dynamiczną współpracę z segmentem Małych i Średnich Przedsiębiorstw.

Bank utrzymuje strategię zrównoważonego wzrostu aktywów opartego o optymalizację efektywności zaangażowanych środków.

Aktywa

mln zł	31.12. 2008	31.12. 2007*	Zmiana	
			Kwota	%
Bankowość Przedsiębiorstw	9 773	8 693	1 080	12%
w tym:				
MSP	944	881	63	7%
Duże Przedsiębiorstwa	1 405	1 572	(167)	(11%)
Sektor Publiczny	97	93	4	4%
Klienci Globalni	3 682	3 343	339	10%
Klienci Strategiczni	2 461	1 907	554	29%

* Dane porównawcze na koniec 2007 roku różnią się od danych zaprezentowanych w Sprawozdaniu z działalności Banku Handlowego w Warszawie S.A. w 2007 roku z powodu zmiany metodologicznej. W wynikach na koniec roku uwzględniono wszystkich klientów MSP po stworzeniu wspólnej/zintegrowanej platformy obsługi MSP.

Pasywa

mln zł	31.12. 2008	31.12. 2007	Zmiana	
			Kwota	%
Bankowość Przedsiębiorstw	16 287	17 362	(1 075)	(6%)
w tym:				
MSP	2 077	2 172	(95)	(4%)
Duże Przedsiębiorstwa	1 287	1 775	(488)	(27%)
Sektor Publiczny	1 940	850	1 090	128%
Klienci Globalni	7 439	9 720	(2 281)	(23%)
Klienci Strategiczni	3 502	3 800	(298)	(8%)

3.3.1 Kluczowe wydarzenia w segmencie Małych i Średnich Przedsiębiorstw

W związku z decyzją wdrożenia wspólnej platformy obsługi i zintegrowanej oferty produktowej, eliminującej dotychczasowe tradycyjne podziały na bankowość korporacyjną i bankowość detaliczną, rok 2008 można uznać za przełomowy dla obsługi klientów MSP. Zintegrowana platforma umożliwia zaproponowanie klientom Banku unikalnej oferty korzystającej z najlepszych rozwiązań z obu obszarów.

W związku z tym w lipcu 2008 roku ujednolicono ofertę produktową skierowaną dla MSP, płynnie łącząc wystandaryzowaną ofertę pakietową dla rynku masowego z indywidualnym podejściem dla firm średniej wielkości o bardziej zaawansowanych potrzebach. Nowo skonstruowane pakiety umożliwiają doradcy bankowemu przygotowanie optymalnej oferty dla każdego klienta niezależnie od jego wielkości. Pakiety te mogą być obecnie proponowane klientom niezależnie od sposobu kontaktu z bankiem - poprzez doradcę bankowego MSP, poprzez oddział czy też telefon lub Internet.

W konsekwencji wprowadzenia nowej oferty pakietowej dla klientów MSP w październiku 2008 roku, nastąpiło wdrożenie nowego pozycjonowania i wizualizacji oferty pakietowej, wraz z nowymi nazwami pakietów.

Niezależnie od wspólnej oferty produktowej został ujednolicony model obsługi oparty na najlepszych wzorcach bankowości relacyjnej oraz bankowości masowej. Każda firma posiada dedykowanego doradcę bankowego, dostępnego w jednym z centrów korporacyjnych w ramach 4 regionów lub też jest obsługiwana poprzez serwis telefoniczny. Została ujednolicona dokumentacja i proces kredytowy dla wszystkich klientów MSP.

3.3.2 Kluczowe wydarzenia w segmencie Dużych Przedsiębiorstw

Po wdrożeniu nowego modelu obsługi klienta uwzględniającego specyfikę dużych przedsiębiorstw oraz jednostek samorządu terytorialnego (JST) w zakresie zindywidualizowanej obsługi, dedykowano doradców w zależności od specyfiki potrzeby klienta.

Rozszerzono również ofertę produktową dla dużych przedsiębiorstw w zakresie zabezpieczania cen surowców i faktoringu oraz wprowadzono nowe rozwiązania dla sektora publicznego takie jak faktoring dla samorządów. W tym obszarze zawarto 2 transakcje pod nowym produktem kredytowym typu "linia wielozadaniowa", jednocześnie oferując elastyczną formę finansowania dla klienta. Zawarto pierwszą w Europie w ramach Citi transakcję zabezpieczenia cen oleju palmowego dla klienta z branży biopaliwowej.

Przeprowadzono kampanię promocyjno-informacyjną dotyczącą nowej perspektywy finansowej 2007-2013 i wykorzystania funduszy z Unii Europejskiej. W związku z uruchamianiem środków unijnych dla przedsiębiorców Bank kontynuował prowadzenie kampanii doradczo – informacyjnej wśród swoich klientów. Wynikiem tej kampanii było podpisanie kolejnych umów doradztwa unijnego.

Dzięki tradycyjnie dobrej ofercie dla sektora publicznego (JST) otwarto 32 rachunki dla Sądów.

3.3.3 Kluczowe wydarzenia w segmencie Klientów Globalnych

2008 rok był dobrym okresem biznesowym dla Banku w segmencie Klientów Globalnych. Nawiązano współpracę z 75 nowymi podmiotami, które powinny zaowocować rozwojem współpracy w latach następnych. Zawarto kilka znaczących transakcji finansowania klientów z branży motoryzacyjnej, co z pewnością umacnia silną pozycję Banku jako strategicznego partnera firm międzynarodowych, współpracujących również z globalną siecią Citi. Zawarto kilka dużych transakcji wymiany walutowej z klientami m.in. z sektora zagranicznych instytucji finansowych oraz w branży cementowo-budowlanej. Wielu klientów powierzyło Bankowi swoje zwiększone nadwyżki depozytowe, co stanowi wyraz zaufania do naszej instytucji.

Zaimplementowano struktury rzeczywistego cash pooling, udostępniając w ten sposób klientom nowoczesne i efektywne narzędzie do zarządzania płynnością oraz wdrożono nowe projekty z zakresu finansowania handlu.

3.3.4 Kluczowe wydarzenia w segmencie Klientów Strategicznych

Dzięki wprowadzeniu nowych, ulepszonych rozwiązań z zakresu zarządzania środkami finansowymi Bank umocnił swoją pozycję jako bank wiodący u strategicznego klienta z branży paliwowej.

Odnotowano również znaczny rozwój współpracy ze znaczącym klientem z branży logistyczno-transportowej głównie dzięki ofercie z zakresu bankowości transakcyjnej jak i czasowemu zwiększeniu finansowania.

W lipcu podpisano bilateralną umowę z firmą z branży FMCG na kredyt terminowy, w kwocie 40 mln USD przeznaczony na finansowanie zakupu podmiotu w Rosji oraz zawarto innowacyjną transakcję zabezpieczającą ryzyko walutowe dla dużego operatora w branży mediów.

4. Segment Bankowości Detalicznej

4.1 Karty kredytowe

W 2008 roku Bank sprzedał ponad 296 tysięcy nowych kart i był to najlepszy wynik w historii Banku pod względem liczby nowo pozyskanych kart kredytowych. Jest to wynik o 25% lepszy od wyniku uzyskanego w 2007 roku. Liczba kart kredytowych w portfelu na koniec roku przekroczyła milion.

W lutym i marcu Bank wspólnie z BP przeprowadził kampanię promocyjną zachęcającą do ubiegania się o Motokartę BP oraz rejestrację w programie lojalnościowym BP Partnerclub. W ramach kampanii przedstawiciele Banku prowadzili aktywną sprzedaż kart na ponad 140 stacjach BP, gdzie pozyskano ponad 9 tysięcy kart Citibank BP.

W lipcu Bank rozpoczął akcję promującą dokonywanie płatności Motokartą BP. W wyniku losowania przeprowadzonego we wrześniu wśród aktywnych użytkowników tej karty, 30 klientów miało możliwość uczestniczenia w ekskluzywnej imprezie Porsche Unlimited Experience. Uczestnicy odbywali jazdy próbne samochodami marki Porsche pod okiem doświadczonych instruktorów na wydzielonym torze.

Rok 2008 był niezwykle udany dla programów partnerskich prowadzonych przez Bank. W ogólnej liczbie kart kredytowych pozyskanych przez Bank aż 85% stanowiły karty partnerskie, co jest najwyższą wartością w historii kart kredytowych Banku.

Na koniec roku Bank prowadził już 2 produkty tego typu, których portfel przekraczał sto tysięcy kart: Karta Citibank-BP oraz Citibank-Plus. Liczebność portfeli na koniec 2008 roku to odpowiednio 261 tys. i 123 tys. natomiast roczna liczba pozyskanych kart to odpowiednio 120 tys. i 99 tys. kart.

Ponadto Bank prowadzi bardzo udaną współpracę z PLL LOT i Miles & More GmbH w ramach emisji Karty Kredytowej Citibank-LOT. Produkt ten jest adresowany do grupy osób często podróżujących i umożliwia przeliczanie kwot zakupów dokonanych kartą na mile premiowe w programie Miles & More. Na koniec roku liczba kart tego typu przekroczyła 40 tys.

Karta Kredytowa Citibank-Elle to wyjątkowa oferta karty partnerskiej adresowana do kobiet. W połowie roku Bank rozpoczął promocję w ramach, której nowi posiadacze tej karty otrzymują darmową 3 miesięczną prenumeratę magazynu Elle. Portfel tego produktu na koniec roku to 81 tys. kart.

W sierpniu została uruchomiona innowacyjna usługa umożliwiająca klientom samodzielne rozkładanie na raty płatności Kartą Kredytową Citibank w sklepach internetowych obsługiwanych przez eCard.

Kolejnym krokiem w rozwoju oferty Banku było wprowadzenie w połowie roku SMS-owego lokalizatora partnerów Programu Rabatowego dla posiadaczy Kart Kredytowych Citibank. Dzięki tej usłudze, klienci Banku wysyłając SMS-a, mogą szybko i wygodnie sprawdzić adresy najbliższych punktów usługowo-handlowych, w których płacąc Kartą Kredytową Citibank otrzymają atrakcyjne rabaty.

W październiku, pod hasłem „Sprawdź numerologiczne dopasowanie – wygraj MINI Coopera” Citi Handlowy ruszył z kolejną loterią dla posiadaczy Kart Kredytowych Citibank. W loterii, która trwała do końca stycznia 2009, każdy z posiadaczy mógł wygrać jedną z 5555 nagród pieniężnych oraz nagrody główne – 3 kultowe samochody MINI Cooper.

Ubiegły rok był również okresem dynamicznego rozwoju Programu Rabatowego. Ilość punktów oferujących rabaty dla klientów używających Karty Kredytowej Citibank powiększyła się o ponad 700, a Program Rabatowy obejmuje obecnie ponad 3200 punktów handlowo-usługowych w całej Polsce i jest największym tego typu programem na polskim rynku.

4.2 Bankowość Detaliczna

4.2.1 Rachunki bankowe

W 2008 roku Bank systematycznie poszerzał ofertę depozytową o nowe rozwiązania, dzięki czemu na koniec roku posiadał pełen wachlarz produktów depozytowych i usług dodanych. W tym okresie liczba klientów w portfelu Banku wzrosła o 21% dla klientów CitiBlue, a liczba klientów Citigold o 6%.

Bank wprowadził do oferty Konto SuperOszczędnościowe, które charakteryzowało się jednym z najwyższych na rynku oprocentowań zgromadzonych środków. Odsetki naliczane są tylko w miesiącach, gdy klient nie dokonuje transakcji obciążających rachunek. Z punktu widzenia klienta funkcjonalność ta dyscyplinuje do systematycznego oszczędzania. Oprócz tego Bank uzupełnił ofertę depozytową o rachunek bieżący w jenach i Lokatę Progresywną, która oferuje tym wyższe oprocentowanie, im dłużej klient oszczędza w Banku.

Bank rozszerzył także kanały dostępu do środków klienta – klientom umożliwiono bezpłatne wypłaty środków z bankomatów firmy eCard, rozszerzając tym samym sieć bezpłatnych bankomatów do ponad 1900 w całym kraju. Oprócz tego Bank wprowadził SMS-owy Lokalizator, wskazujący klientom najbliższy oddział lub bankomat, w którym wypłaci środki bez opłat. Wdrożono także usługę Cash Back, dającą klientom dodatkową możliwość bezpłatnej wypłaty środków przy okazji dokonywania płatności kartą Maestro w punktach usługowo-handlowych, jak również innowacyjną usługę „Wyślij gotówkę”, umożliwiającą zlecenie (także przez Internet) dostarczenia gotówki przekazem pocztowym do wskazanego odbiorcy w Polsce. Jako pierwszy na rynku Bank zaoferował swoim klientom możliwość dokonywania płatności przy użyciu telefonu komórkowego bezpośrednio z rachunku bankowego. Usługa „Płać komórką” uznana została za najbardziej innowacyjne rozwiązanie wdrożone w 2008 roku. Dzięki współpracy z warszawskim Zarządem Transportu Miejskiego klienci Banku mogą płacić komórką za bilety komunikacji miejskiej. Płatności komórką są również możliwe za parkingi w strefie płatnego parkowania.

W celu powiększania salda depozytowego Bank wprowadzał krótkoterminowe, atrakcyjne lokaty internetowe (w tym Kapitałna Lokata z oprocentowaniem 8,08% na 3 miesiące) oraz atrakcyjne oferty

wiązane, w tym oferty lokaty i Globalnego Portfela Inwestycyjnego oraz Portfela Funduszy Zagranicznych, oferty lokaty z Inwestycyjnym Ubezpieczeniem na Życie, czy też lokaty z Programem Inwestycyjnym Plus.

Bank wprowadził dla swoich klientów nową usługę Citigold Global Access. Usługa jest dostępna w ponad 500 Centrach Citigold w 34 krajach na świecie i umożliwia klientom Citigold łatwą i bezpłatną realizację transakcji za granicą. Klienci Citigold mogą dokonywać bezpłatnych wypłat ze wszystkich bankomatów na świecie.

Dodatkowo w oddziałach Banku został wprowadzony nowy proces sprzedaży wspierający pozyskiwanie klientów nastawionych na pełną relację z Bankiem. Pełen wachlarz produktów oferowany jest już na pierwszym spotkaniu z Klientem na podstawie wypełnienia tylko jednego wniosku. Są to rachunki bieżące w złotych polskich oraz innych walutach, a także konta oszczędnościowe, linia kredytowa w rachunku, karta kredytowa oraz produkty ubezpieczeniowe.

Bank organizował także atrakcyjne imprezy dla istniejących i potencjalnych klientów Citigold mających na celu budowanie relacji. Zorganizowany z Polskimi Liniami Lotniczymi LOT piknik dla najlepszych uczestników programu Miles & More, piknik z BMW oraz seminaria z udziałem znanych osobistości cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem.

Kontynuowano specjalne promocje w zakresie kont osobistych, mające na celu pozyskanie Klientów przelewających pensję do Banku – promocja CitiKonta Plus (zwolnienie z opłaty za prowadzenie konta dla klientów przelewających pensję), promocje dla pracowników wybranych firm (program Citibank at Work), promocja „Karta na lato – karta na lata” (bezterminowe zwolnienie z opłaty za kartę kredytową dla klientów, którzy otworzą konto i przeleją pensję).

Bank został nagrodzony w 12 edycji konkursu EUROPRODUKT (2007/2008) - 6 produktów zostało uznanych przez kapitułę konkursu jako najbardziej innowacyjne na europejskim rynku i otrzymało tytuł Europroduktu, w tym Program Oszczędnościowy „Reszta dla Ciebie” oraz oferta dla Polaków za granicą i ich bliskich. W kolejnej edycji (2008/2009) nagrodzono Płatności Mobilne Citibank oraz Lokalizator SMS.

W rankingu „Manager Magazine”, do którego Bank przystąpił w czerwcu, a wyniki są ogłoszone w wydaniu lipcowym, zostaliśmy wybrani liderem private banking w Polsce oraz liderem w zakresie kart kredytowych i funduszy inwestycyjnych. To potwierdza naszą silną pozycję w tych segmentach.

4.2.2 Produkty kredytowe

Pożyczka gotówkowa

W styczniu i lutym 2008 roku Bank wprowadził do wszystkich kanałów dystrybucji produktów detalicznych ofertę Pożyczki Gotówkowej CitiFinancial. Konkurencyjne cechy nowego produktu to wysoka kwota pożyczki do 120 000 zł, okres kredytowania do siedmiu lat, szybka decyzja kredytowa oraz możliwość wypłaty pożyczki w oddziale. Wdrożeniu nowej pożyczki towarzyszyła optymalizacja modelu sprzedaży oraz systemów wspierających decyzję kredytową i weryfikację. Celem harmonizacji produktów było wprowadzenie w każdym kanale dystrybucji banku jednolitej oferty dopasowanej do potrzeb i oczekiwań klienta oraz poszerzenie rynku docelowego. Nowa oferta łączy najlepsze cechy swoich poprzedników oraz wykorzystuje nowoczesny model oceny punktowej zdolności kredytowej pozwalający na jeszcze lepsze zarządzanie ryzykiem związanym z danym profilem klienta.

W I kwartale 2008 roku została przeprowadzona ogólnopolska kampania mediowa w głównych stacjach telewizyjnych promująca ofertę pożyczki konsolidacyjnej pod nazwą „Żegnajcie liczne raty – witajcie pieniądze”. W kwietniu akcja miała dodatkowe wsparcie na nośnikach reklamy zewnętrznej. Celem kampanii było wsparcie sprzedaży pożyczki przeznaczonej na spłatę zadłużeń w innych bankach, dzięki czemu klient może płacić jedną, niższą ratę w Banku i otrzymać dodatkową gotówkę. Akcja cieszyła się

ogromnym powodzeniem i pozwoliła zwiększyć liczbę nowych klientów pożyczki o ponad 25% w porównaniu do średniej za okres styczeń-luty.

W okresie od marca do maja 2008 roku zostały wprowadzone specjalne oferty cenowe dla wybranych klientów produktu. Klienci, którzy składają wniosek o pożyczkę przez stronę internetową płacą tylko 1% opłaty przygotowawczej, podobnie jak klienci zatrudnieni w jednej z wyselekcjonowanych firm w ramach programu Citibank at Work. Atrakcyjne, niższe oprocentowanie pożyczki otrzymują również klienci posiadający inne produkty Banku.

W lipcu i sierpniu 2008 roku została przeprowadzona kampania wakacyjna pod nazwą „Pożyczka na oświadczenie” skierowana do klientów zatrudnionych na umowę o pracę. W ofercie możliwe było otrzymanie pożyczki gotówkowej w wysokości do 20 000 zł na podstawie oświadczenia, bez potrzeby dostarczania zaświadczenia o dochodach od pracodawcy. Dokumenty wymagane dla pożyczek objętych promocją zostały zredukowane do absolutnego minimum, zwykle były to dowód osobisty oraz pisemne oświadczenie o dochodach złożone przez klienta na miejscu. Akcję wspierała ogólnopolska kampania radiowa.

W odpowiedzi na potrzeby sezonowe klientów Bank przeprowadził we wrześniu kampanię „Pożyczka na nowy rok szkolny. Sukcesy w szkole”. Każdy klient, który skorzystał we wrześniu z pożyczki w wysokości, co najmniej 12 tys. zł otrzymywał bon o wartości 50 zł, a dodatkowo do każdej pożyczki niezależnie od jej kwoty był dołączany upominek związany tematycznie ze szkołą i bezpieczeństwem dziecka na drodze. Kampania otrzymała wsparcie mediowe w prasie ogólnopolskiej.

W okresie jesiennym Bank promował szczególnie ofertę pożyczki na konsolidację zadłużeń. W październiku wprowadzona została kampania „Im więcej konsolidujesz, tym więcej zyskujesz”, w której każdy klient, który skonsolidował, co najmniej jedno zadłużenie w innym banku płacił prowizję w wysokości tylko 1%, a dodatkowo zależnie od wysokości konsolidowanej kwoty otrzymywał atrakcyjniejsze oprocentowanie pożyczki, niższe o 0,5% lub 1% od standardowego. Promocja została przedłużona w listopadzie w zmienionej nieznacznie formie. Klienci mieli możliwość otrzymania nawet o 2% niższego oprocentowania zależnie od wysokości konsolidowanych kredytów i pożyczek. Kampania miała wsparcie w ogólnopolskiej prasie i radio. Dzięki tej akcji Bank odnotował 30% wzrost sprzedaży wartościowej pożyczek konsolidacyjnych w porównaniu do średniej za okres 3 poprzednich miesięcy.

W grudniu Bank zaproponował klientom do każdej pożyczki prezent w postaci misia, drugi taki sam miś trafiał do lokalnego domu dziecka. Kampania pod nazwą „Dzięki pożyczce możesz zostać dwa razy lepszym Mikołajem” łączyła elementy działalności charytatywnej mającej szczególne znaczenie w okresie świątecznym z możliwością uzyskania dodatkowych środków finansowych na realizację potrzeb sezonowych klientów. Akcja otrzymała silne wsparcie w mediach ogólnopolskich, głównie w dziennikach i tygodnikach oraz stacjach radiowych.

Linia Kredytowa

W 2008 roku w produkcie Linia kredytowa Citibank dokonano znaczących zmian w polityce kredytowej polegających na zastosowaniu systemu punktowej oceny ryzyka, które wprowadzono w życie w czerwcu. Również od czerwca 2008 roku wprowadzono znaczące zmiany w procesach operacyjnych polegające na zastosowaniu nowego oprogramowania ECUS, wspierającego działania sprzedażowe, jak również weryfikację kredytową. Dzięki temu możliwe było skrócenie czynności operacyjnych wykonywanych na poziomie oddziału.

W pierwszej połowie 2008 roku kontynuowano promocję Linii Kredytowej bez opłaty rocznej za pierwszy rok użytkowania Linii. Od czerwca 2008 roku zdecydowano o zastosowaniu zwolnienia z opłaty rocznej w pierwszym roku jako stałej cechy produktu.

Aby wesprzeć sprzedaż Linii według nowej polityki kredytowej od czerwca do września 2008 roku oferowano promocyjne oprocentowanie Linii Kredytowej nowym klientom banku.

W ciągu całego roku w celu wsparcia sprzedaży organizowano działania sprzedaży krzyżowej.

Linia Kredytowa Zabezpieczona

W 2008 roku wielokrotnie dokonano modyfikacji dokumentacji Linii Kredytowej Zabezpieczonej tak, aby dokumentacja była dostosowana do różnych zdarzeń operacyjnych dotyczących Linii m. in. zmiany zabezpieczenia, wysokości linii itp.

W lipcu 2008 roku umożliwiono klientom kredytowanie w ramach Linii Kredytowej Zabezpieczonej Globalnym Portfelem Inwestycyjnym oraz Portfelem Funduszy Zagranicznych Dolar i Portfelem Funduszy Zagranicznych Dolar Euro. Dzięki temu Linia Kredytowa Zabezpieczona Portfelami jest oprócz PLN dostępna w takich walutach jak EUR i USD. Warto podkreślić, że Linia jest udzielana w dowolnej walucie, niezależnie od waluty zabezpieczenia w ramach limitu kredytowego od 80.000 PLN do 6.000.000 PLN. Taka zmiana produktu miała na celu wyjście naprzeciw oczekiwaniom klientów posiadającym tego rodzaju produkty inwestycyjne i poszukującym źródeł krótkoterminowego finansowania.

Dodatkowo wprowadzono nowe zasady sprzedaży, dzięki którym Linia kredytowa Zabezpieczona Portfelami od sierpnia 2008 roku może być oferowana klientom w sposób aktywny, a zabezpieczenie Linii mogą stanowić Portfele posiadane przez klienta, od co najmniej 6 miesięcy.

Produkty hipoteczne

W przypadku produktów hipotecznych rok 2008 upłynął pod znakiem kontynuacji i rozwoju wypracowanej w 2007 roku strategii Otwartej Architektury (strategia ta oznacza pozostawienie w ofercie własnych produktów Banku - kredyt mieszkaniowy udzielany na zakup nieruchomości na rynku wtórnym lub na spłatę kredytu hipotecznego, z opcją uzyskania 10% dodatkowej gotówki przeznaczonej na dowolny cel i pożyczka hipoteczna - na spłatę zobowiązań klienta lub na dowolny cel – oraz współpracę z partnerami zewnętrznymi w zakresie sprzedaży ich produktów hipotecznych). Strategia Otwartej Architektury zakłada najlepsze spełnienie potrzeb klienta i wyjście naprzeciw jego oczekiwaniom. Dzięki niej klient otrzymuje produkt najlepiej spełniający jego oczekiwania. W roku 2008 Bank kontynuował współpracę z Dombankiem, Nykreditem (do końca roku 2008 – współpraca została zakończona z uwagi na zaprzestanie akcji kredytowej w Polsce przez Nykredit) oraz podpisał umowę o współpracy z kolejnym partnerem – Lukas Bankiem.

4.2.3 Produkty inwestycyjne i ubezpieczeniowe

a) Produkty inwestycyjne

W celu zaoferowania klientom nowych możliwości inwestowania na rynku krajowym i zagranicznym od początku roku systematycznie powiększano ofertę krajowych i zagranicznych funduszy inwestycyjnych, w ramach której dostępnych jest już blisko 150 produktów. Oferta ta obejmuje produkty 4 towarzystw funduszy krajowych (DWS Polska TFI S.A., ING TFI S.A., Legg Mason TFI S.A. oraz Union Investment TFI S.A.) i 4 towarzystw funduszy zagranicznych (BlackRock, Franklin Templeton Investments, Legg Mason oraz Schroders).

W pierwszym półroczu 2008 roku oferta Banku została rozszerzona o 20 funduszy zagranicznych Franklin Templeton i BlackRock, a także 7 funduszy krajowych zarządzanych przez DWS Polska TFI S.A. dostępnych w ramach nowoutworzonego funduszu parasolowego.

Wśród nowych produktów znalazły się po raz pierwszy dostępne w ofercie Banku fundusze denominowane w PLN dedykowane takim tematom jak BRIC, Zmiany Klimatyczne, Sektor Infrastruktury i Informatyki, Spółki Eksportowe oraz Sektor Nieruchomości i Budownictwa.

Oferta zagranicznych funduszy inwestycyjnych Franklin Templeton Investments wzbogacona została o nowe typy jednostek dostępne w EUR (typu "hedge"), które pomagają zmniejszyć wpływ kursu walutowego na wynik inwestycji, a dzięki temu umożliwiają osiągnięcie zwrotu na poziomie podobnym do zwrotu w walucie bazowej. Na szczególną uwagę zasługuje włączenie do oferty pierwszego funduszu zagranicznego z tytułami uczestnictwa w PLN zabezpieczonymi przed wahaniami kursu walutowego (PLN-hedged) – Templeton Global Total Return Fund.

W listopadzie 2008 roku Citi Handlowy jako pierwszy na rynku polskim wprowadził do bezpośredniej dystrybucji fundusze grupy Schroder Investment Management (Luxembourg) S.A. W wyselekcjonowanej grupie 12 funduszy znalazły się produkty akcyjne i papierów dłużnych, denominowane w euro i dolarach. Dodatkowo, w pięciu z funduszy wprowadzono tytuły uczestnictwa typu „hedge”. Wprowadzenie nowej palety funduszy zostało poprzedzone cyklem szkoleń dla doradców oraz seminariów dla klientów.

We współpracy z przedstawicielami Towarzystw Funduszy Inwestycyjnych, zarządzającymi aktywami z kraju i zagranicy, oraz specjalistami produktowymi organizowane były telekonferencje i szkolenia dla opiekunów klientów. Przeprowadzono blisko 200 seminariów dla klientów Banku. Aktywności te były poświęcone aktualnej sytuacji rynkowej, wyjaśnieniu mechanizmów rządzących rynkiem finansowym, bezpieczeństwu inwestowania w fundusze, krótko- i długoterminowym strategiom inwestycyjnym, strategii uśredniania ceny oraz potrzebie dywersyfikacji aktywów.

Produkty strukturyzowane

Po sukcesie serii subskrypcji Inwestycyjnego ubezpieczenia na życie wprowadzonego na rynek w poprzednim roku, Citi Handlowy prowadził w ciągu 2008 roku zapisy na kolejne subskrypcje tego typu produktu:

- Subskrypcję „Agroprodukty i Woda” - wysokość Premii, którą otrzymuje Klient po zakończeniu ochrony ubezpieczeniowej zależy od wzrostu wartości koszyka, w skład którego wchodzi kontrakty terminowe na dostawę artykułów rolno-spożywczych (pszenica, kukurydza, soja) oraz Indeks S&P Global Water Index EUR (indeks oparty na akcjach 50 wiodących i największych spółek, których główną działalnością jest woda),
- Subskrypcję „Złoto i Platyna” - wysokość Premii zależy od zachowania ceny złota i platyny,
- Subskrypcję „Zmiany klimatyczne” - zysk finansowy wypracowywany w ramach subskrypcji „Zmiany klimatyczne” zależy od kształtowania się wartości koszyka, w którego skład wchodzi 40 przedsiębiorstw zaangażowanych w łagodzenie i ograniczenie zmian klimatycznych,
- Subskrypcję - „Bogactwa Rosji”, opartą na akcjach 5 dużych rosyjskich spółek, działających w sektorze naftowym i wydobywczym (Gazprom, Novatek, Rosneft, Surgutneftegaz i Severstal),
- Subskrypcję „Trend Navigator”. W ramach tej subskrypcji, środki pieniężne pochodzące z opłaconej przez Klienta składki są jednocześnie inwestowane w zdywersyfikowany portfel obejmujący aż 4 spośród 6 wybranych rynków. Indeks TrendSpotter, o który oparta jest subskrypcja „Trend Navigator” to autorskie rozwiązanie opracowane przez bank inwestycyjny Barclays Capital. W koszyku indeksu klienci mieli do wyboru aż sześć różnych klas aktywów: Rynek pieniężny, Obligacje, Akcje, Surowce naturalne, Rynek nieruchomości, Fundusze hedgingowe. Konstrukcja produktu zakłada inwestowanie środków pieniężnych w aktywa, które osiągnęły najwyższe stopy zwrotu w okresach półrocznych. Czterem najlepszym aktywom przypisywane są wagi - odpowiednio 40%, 30%, 20% i 10%. Pozostałe aktywa o najniższej stopie zwrotu nie są uwzględniane w portfelu inwestycyjnym w danym półroczu. Ważną cechą produktu jest okresowy przegląd koszyka i skorygowanie wag poszczególnych klas aktywów zgodnie z aktualnymi trendami cenowymi.

Inwestycyjne ubezpieczenie na życie jest połączeniem inwestycji z ochroną ubezpieczeniową i było oferowane w ofercie promocyjnej z wysokooprocentowaną lokatą terminową. Zysk z inwestycji jest zwolniony z podatku od zysków kapitałowych. Produkt zapewnia także ochronę ubezpieczeniową bez konieczności przeprowadzenia badań lekarskich.

Ponadto, w II kwartale 2008 roku oferta produktów strukturyzowanych została rozszerzona o czteroletnie obligacje strukturyzowane powiązane z produktami luksusowymi. Obligacja Strukturyzowana „Luxury goods” dostępna była w ofercie publicznej (subskrypcja trwała do 25 lipca 2008 r.). Emitentem produktu, który jest notowany na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW) pod nazwą „Luxury goods”, jest Barclays Bank PLC, a organizatorem emisji – Dom Maklerski Banku Handlowego (DMBH). Nowy produkt umożliwia pośrednie inwestowanie w dziesięć spółek produkujących dobra luksusowe. Obligacja może zostać sprzedana na parkiecie po cenie rynkowej, przez co zachowana zostaje płynność zainwestowanych środków.

W roku 2008 do września znacznie zwiększyła się dynamika sprzedaży produktów strukturyzowanych. W ciągu roku w ofercie Banku znalazło się ponad 100 różnych obligacji strukturyzowanych. Obligacje były oferowane w PLN, USD, EUR, GBP na różne okresy - od 6 miesięcy do 5 lat, powiązane z różnymi indeksami (CECE Index, WIG20 Index, iShares MSCI Brazil Index, Merrill Lynch Renewable Energy Index), cenami towarów (koszyk artykułów rolno-spożywczych, ropa naftowa) oraz walutami (BRIT - rupia indyjska, real brazylijski, rubel rosyjski, lira turecka) i rynkiem stopy procentowej (LIBOR USD, PLN WIBOR, EURIBOR). Klienci mogli także skorzystać z obligacji powiązanych z polskim rynkiem kapitałowym (PKO BP, KGHM Polska Miedź, PKN ORLEN SA, WIG20).

b) Produkty ubezpieczeniowe

W pierwszej połowie 2008 roku Bank rozszerzył ochronę ubezpieczeniową w ramach ubezpieczenia CreditShield oferowaną posiadaczom Kart Kredytowych Citibank. Począwszy od marca 2008 roku wprowadzona zmiana zapewniła dodatkowe świadczenia wypłacane na wypadek śmierci w wyniku Nieszczęśliwego Wypadku, która nastąpiła w okresie, gdy Ubezpieczony jest na emeryturze przed ukończeniem 65 roku życia. Bank wprowadził również ubezpieczenie CreditShield Plus, obejmujące swoim zakresem Śmierć Ubezpieczonego, Trwałą i Całkowitą Niezdolność do Pracy, Śmierć na skutek Nieszczęśliwego Wypadku, jak również ryzyko Utraty Pracy.

Opcja CreditShield Plus osiągnęła bardzo wysokie wyniki sprzedaży – wielkość jej sprzedaży osiągnęła udział powyżej 50% sprzedaży CreditShield i CreditShield Plus łącznie.

Od 10 stycznia 2008 roku posiadacze ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym - Portfel Inwestycyjny mają możliwość zamiany swojej umowy ubezpieczenia na umowę Globalnego Portfela Inwestycyjnego. Zmiana ta umożliwiła klientom inwestowanie w 15 funduszy zagranicznych, które zostały dodane do Globalnego Portfela Inwestycyjnego w sierpniu 2007 roku.

W styczniu 2008 roku wprowadzona została nowa ulepszona oferta wiązana Globalnego Portfela Inwestycyjnego oraz Portfela Funduszy Zagranicznych z lokatą terminową. Klienci zawierający umowę w zakresie tego produktu mieli możliwość w okresie do końca września 2008 roku otwarcia trzymiesięcznej lokaty z preferencyjnym oprocentowaniem 12% w skali roku. W ramach tej oferty klienci mieli także możliwość otwarcia lokaty na 6 miesięcy oprocentowanej 9% w skali roku.

W styczniu 2008 roku do Portfela Funduszy Zagranicznych Euro/Dolar dodane zostały 23 nowe fundusze, w tym 11 funduszy nowego Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych – Schroder Investment Management. Po tym wzbogaceniu oferty klienci mają możliwość inwestowania w 26 funduszy w Portfelu Funduszy Zagranicznych Euro i 23 fundusze w Portfelu Funduszy Zagranicznych Dolar.

W lutym 2008 roku do oferty Banku wprowadzone zostało nowe ubezpieczenie na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi z regularną składką – Program Inwestycyjny Plus. W ramach tego produktu klienci mają możliwość inwestowania w 45 funduszy, w tym 15 zagranicznych. Przy transferach pomiędzy funduszami nie jest pobierany podatek od zysków kapitałowych. Ubezpieczenie gwarantuje wypłatę wpłaconego kapitału w przypadku śmierci ubezpieczonego. Ubezpieczycielem jest AEGON TU na Życie S.A.

W maju 2008 roku została wznowiona sprzedaż ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków "Bezpieczna Droga" dedykowanego wybranym posiadaczom Kart Kredytowych Citibank, dzięki czemu średnio ponad 1 600 Klientów miesięcznie, którym przedstawiono ofertę, decydowało się na przystąpienie do ubezpieczenia.

W drugim kwartale 2008 roku została dokonana modyfikacja Ubezpieczenia na Życie i Dożycie - Programu Oszczędnościowy Polisa na Dobre Życie. Zmiany polegały między innymi na wprowadzeniu dodatkowego 25-letniego okresu, na jaki może zostać zawarta umowa ubezpieczenia, wydłużeniu wieku przystąpienia do ubezpieczenia, umożliwieniu dokonania cesji umowy ubezpieczenia oraz automatycznej indeksacji składki ubezpieczeniowej.

We wrześniu 2008 roku do oferty Citi Handlowy wprowadzono nowy produkt ubezpieczeniowy - Plan Wypłat Gwarantowanych „Orchidea”. Ubezpieczycielem jest MetLife Europe Limited. Produkt ten należy do nowatorskich na polskim rynku produktów typu „Variable Annuity”.

Plan Wypłat Gwarantowanych „Orchidea” to ubezpieczenie na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym ze składką jednorazową, z możliwością wpłat składek dodatkowych. Ubezpieczenie umożliwia korzystanie z zalet długoterminowego inwestowania na rynkach finansowych oraz pozwala na uzyskanie gwarantowanego okresowego dochodu, którego wypłatę klient może rozpocząć w dowolnym momencie po ukończeniu 55 lat. Produkt zapewnia wysokie bezpieczeństwo przyszłych świadczeń gwarantowanych, jakie będą wypłacane klientom. Wysokość tych świadczeń jest zabezpieczona przed wahaniami na rynkach finansowych, pozwalając jednocześnie na korzystanie ze wzrostów na tych rynkach.

5. Osiągnięcia w poszczególnych kanałach dystrybucji

Obsługa klientów oparta jest o sieć placówek, doradców bankowych, zewnętrznych agentów sprzedaży bezpośredniej oraz zdalnych kanałów dystrybucji, takich jak bankowość internetowa, centrum obsługi telefonicznej, IVR (automatyczna obsługa telefoniczna) i wielofunkcyjne bankomaty.

Sieć oddziałów

W ciągu 2008 roku sieć placówek nie uległa znaczącej zmianie. Bank skoncentrował się na zwiększeniu efektywności już istniejących oddziałów. Aby sprostać coraz większym oczekiwaniom klientów oraz stawić czoła rosnącej konkurencji, Bank podjął decyzję o zintegrowaniu wszystkich placówek. Z dniem 1 stycznia 2008 roku nastąpiło połączenie sieci oddziałów bankowości korporacyjnej, detalicznej i CitiFinancial.

Zgodnie z założeniami, połączona sieć przyniesie szereg korzyści, zarówno dla Banku, jak i klientów, poprzez m. in.:

- rozszerzenie zakresu obsługi klientów w wybranych placówkach, a docelowo zapewnienie standardowej obsługi klientów we wszystkich placówkach Banku,
- wprowadzenie szerszej oferty produktowej dla klientów Banku,
- połączenie wybranych placówek oraz ich realokację w bardziej dostępne lokalizacje z punktu widzenia klienta,
- rozbudowę sieci autoryzowanych punktów obsługi klienta (tzw. "lite branch") oferujących obsługę klientów w zakresie produktów kredytowych.

Dzięki połączeniu sieci oddziałów zwiększone będą również korzyści wynikające z synergii, szczególnie w obszarze małych i średnich przedsiębiorstw (MSP), a także pomiędzy bankowością detaliczną i bankowością przedsiębiorstw.

Na koniec grudnia 2008 roku sieć oddziałów Banku liczyła 247 placówek, na którą składały się oddziały korporacyjne, detaliczne oraz występujące pod marką CitiFinancial. W ramach placówek CitiFinancial 26 są to autoryzowane punkty obsługi CitiFinancial, za pośrednictwem, których klienci mogą złożyć wnioski o pożyczkę gotówkową oferowaną przez Bank. Liczba autoryzowanych punktów CitiFinancial w ciągu 2008 roku wzrosła o 14 placówek. Obecnie sieć oddziałów pod marką CitiFinancial obejmuje liczbę 122 placówek, w tym 96 oddziałów własnych.

W ciągu 2008 roku Bank kontynuował działania związane z projektem One Branch Network. W ramach projektu wprowadzono sprzedaż kont osobistych w wybranych placówkach CitiFinancial, które do tej pory koncentrowały się wyłącznie na obsłudze produktów kredytowych.

W 2008 roku w ramach projektu Optymalizacji Sieci Oddziałów:

- oddział w Warszawie przy ul. Senatorskiej 16 powiększył się o dodatkową strefę CitiGold,
- oddziały skonsolidowane w Zabrzu i Rybniku zostały rozbudowane i ponownie otwarte dla klientów,
- oddziały detaliczne w Zielonej Górze i Lublinie zostały rozbudowane i ponownie otwarte dla klientów,
- oddziały detaliczne w Warszawie - ul. Jana Pawła II 24 oraz Traugutta 7/9 zostały połączone w jednej wspólnej lokalizacji przy ul. Polnej 11,
- nowy oddział w Koszalinie przy ul. Rynek Staromiejski 9 oraz w Łodzi przy ul. Karskiego 5 zostały udostępnione klientom korporacyjnym i detalicznym,
- oddziały CitiFinancial w Łodzi przy ul. Zgierskiej i Gorkiego oraz w Koszalinie przy ul. Domina zostały zamknięte,
- oddziały we Wrocławiu ul. Ruska 6/7 oraz w Krakowie przy ul. Karmelickiej 7 i Podwale 6 zmieniły swoją lokalizację,
- oddział w Mielcu przy ul. Mickiewicza 8 został przebudowany i skonsolidowany z oddziałem korporacyjnym z ul. Przemysłowej 2.

Liczba oddziałów na koniec okresu:

	2008	2007	Zmiana
Liczba placówek:	247	237	+10
Bankowości Detalicznej	87	87	bz
Placówki wielofunkcyjne	72	71	+1
CitiGold Wealth Management	14	15	(1)
Centrum Inwestycyjne	1	1	bz
- w tym obsługujących Klientów Bankowości Korporacyjnej	86	84	+2
CitiFinancial	122	112	+10
Oddziały	96	100	(4)
Agencje (placówki partnerskie prowadzące działalność pod logo CitiFinancial)	26	12	+14
Bankowości Korporacyjnej	38	38	bz
- w tym obsługujących Klientów Bankowości Detalicznej	38	38	bz
Pozostałe punkty sprzedaży/obsługi klienta:			
Mini-oddziały (w ramach „Citibank at Work”)	6	6	bz
Punkty sprzedaży na stacjach BP	170	88	+82
Liczba bankomatów własnych	167	160	+7
- w tym z funkcją depozytową	155	154	+1

Reasumując, według stanu na koniec 2008 roku:

- Klienci korporacyjni byli obsługiwani przez 124 placówki,
- Klienci detaliczni byli obsługiwani przez 125 placówek,
- Klienci CitiFinancial byli obsługiwani przez 122 placówki.

Bankowość Internetowa i Telefoniczna

Rok 2008 był okresem popularyzacji platformy internetowej Citibank Online (CBOL), dodatkowo w marcu zakończył się drugi etap wdrożenia jej nowej wersji. Na koniec roku zanotowano ponad 345 tysięcy zarejestrowanych użytkowników, oznacza to wzrost o ponad 202% w stosunku do końca 2007 roku. Liczba transakcji wykonanych poprzez Citibank Online stanowiła ponad 85% ogółu transakcji finansowych inicjowanych przez klientów indywidualnych w Sektorze Bankowości Detalicznej.

Bank aktywnie promował także usługę Wyciąg Online, rejestrując stały przyrost użytkowników, generując tym samym znaczące oszczędności. Wyciąg Online jest elektroniczną wersją wyciągu z rachunku Konta Osobistego Citibank i Karty Kredytowej Citibank, którą klient może otrzymywać w miejsce wyciągu papierowego. Liczba korzystających z tej usługi klientów na koniec 2008 roku przekroczyła 316 tysięcy, wzrastając tym samym o 132% w stosunku rocznym.

Internet staje się również coraz bardziej znaczącym kanałem dystrybucji. Obecnie w zakres akwizycji inicjowanej przez Internet wchodzi 3 kluczowe grupy produktów:

- Karty kredytowe
- Pożyczka gotówkowa
- Konta osobiste

W 2008 roku rozwinięty został nowy, telefoniczny kanał pozyskiwania kart kredytowych. Podpisane zostały umowy z trzema firmami zewnętrznymi zajmującymi się sprzedażą telefoniczną, które zaczęły pozyskiwać dla banku karty kredytowe. Projekt ten pozwala na jeszcze lepsze zdywersyfikowanie kanałów pozyskania klienta dla banku jak również na optymalizację kosztów akwizycji.

6. Zmiany w zakresie technologii informatycznych

Zmiany w obszarze technologii mają na celu optymalizację procesów przy zapewnieniu ich ciągłości i bezpieczeństwa danych oraz wdrażanie rozwiązań uwzględniających nowe standardy technologiczne, potrzeby produktowe oraz zmieniające się wymagania regulacyjne.

Wszystkie projekty technologiczne były realizowane zgodnie z priorytetami wyznaczonymi w ramach strategii biznesowej.

W 2008 roku najistotniejszym projektem realizowanym w ramach Operacji i Technologii był projekt „One Bank”, którego celem było wykorzystanie synergii połączonych jednostek Operacji i Technologii części korporacyjnej i detalicznej Banku. Projekt ten miał na celu podniesienie jakości obsługi klienta przy jednoczesnym obniżeniu kosztów operacyjnych Banku. W ramach projektu został wydzielony Pion Technologii – obejmujący wszystkie jednostki technologiczne.

W 2008 roku wprowadzono następujące rozwiązania przyczyniające się do rozbudowy nowoczesnej oferty produktowej, poprawy jakości i konkurencyjności oferowanych produktów oraz zmniejszenia kosztów:

Projekty związane z rozszerzeniem oferty produktowej i funkcjonalnej:

- Przystosowanie systemów do wymagań SEPA w zakresie obsługi przelewów zagranicznych,
- Rozszerzenie funkcjonalności programu „Reszta dla Ciebie”;
- Wdrożenie innowacyjnej funkcjonalności „Wyślij Gotówkę” umożliwiającej zlecenie i automatyczną wysyłkę pieniędzy przekazem pocztowym w oddziałach CitPhone;
- Modyfikacje umożliwiające prezentacje funduszy inwestycyjnych na platformie internetowej;
- Wdrożenie rozszerzeń dla platformy internetowej Java Financial Platform (JFP). Między innymi rozszerzono funkcjonalność w zakresie przekazów pocztowych i przekazów międzynarodowych;
- Promak upgrade – rozbudowano zakres usług i produktów dla klientów detalicznych i korporacyjnych. Rozbudowa głównego systemu DMBH.

Projekty usprawniające procesy i wpływające na redukcję kosztów:

- Automatyzacja księgowania przychodzących transakcji zagranicznych;
- Znaczące modyfikacje aplikacji UWS, które w istotny sposób wpłynęły na skrócenie czasu obsługi klientów w oddziałach i CitiPhone m.in. ułatwienia związane z procesowaniem transakcji Sorbnet;
- Modyfikacje usprawniające obsługę systemu do opodatkowania odsetek od kont i lokat;

- Wprowadzenie systemu usprawniającego i przyspieszającego ujednolicony proces podejmowania decyzji i autoryzacji pożyczki gotówkowej we wszystkich oddziałach detalicznych jak również w zespole weryfikacji kredytowej (ECUS - Cash Loan);
- Wprowadzenie systemu umożliwiającego podejmowanie decyzji i autoryzacji linii kredytowej na koncie w oddziałach i weryfikacji kredytowej (ECUS - UOD);
- Wymiana systemu zarządzania bankomatami i autoryzacji transakcji kart debetowych TP2 na TP2 Gold (sprzęt, system operacyjny, baza danych, aplikacja);
- Rozbudowa systemu Aurum, przyspieszająca proces wydawania kart oraz umożliwiającą sprzedaż kart kredytowych w kanałach brokerskich;
- Wdrożenie platformy do obsługi kart kredytowych ECS+ (Enhanced Card System), umożliwiającej m.in. bardziej elastyczne zarządzanie ceną kredytu, rozszerzenie funkcjonalności ubezpieczeń, wdrożenie kart z mikroprocesorem oraz wzbogacenie oferty dla segmentu Citibusiness;
- Wdrożenie kompleksowej platformy wspomagającej sprzedaż produktów inwestycyjnych, ubezpieczeniowych i depozytowych pomagającej w określeniu i realizacji celów finansowych Klienta poprzez umożliwienie Klientowi i doradcy stały monitoring posiadanych produktów oraz historii ich transakcji;
- Płatności mobilne umożliwiające dokonywanie płatności za pomocą telefonu komórkowego;
- Wprowadzenie funkcjonalności 'cash back' dla właścicieli kart debetowych;
- Wdrożenie funkcjonalności ułatwiającej korzystanie ze środków na rachunkach bankowych dla transakcji maklerskich;
- Zmiany systemu wykorzystywanego w oddziałach i Citiphone skracające czas oraz usprawniające obsługę klientów;
- Migracja połączenia z MasterCard do BankNet zgodnie w wymaganiami MasterCard;
- Przeniesienie zapasowego ośrodka przetwarzania danych klientów detalicznych z Singapuru do Hong-Kongu za zgodą KNF;
- Przygotowanie aplikacji bankowych do migracji do nowej platformy desktopowej;
- Rozszerzenie funkcjonalności aplikacji CRM w obszarze wspomagania procesu akwizycji;
- Zakończenie wdrażania funkcjonalności Hurtowni Danych, w celu zwiększenia efektywności przetwarzania raportów i przeprowadzania analiz w różnych obszarach Banku;
- Wdrożenie funkcjonalności pozwalającej na wydawanie kart z mikroprocesorem;
- Wprowadzenie automatyzacji funkcjonalności FX w głównym systemie transakcyjnym Banku FlexCube, co zredukowało ilość wprowadzanych ręcznie transakcji FT;
- Zaimplementowanie nowych modułów do aplikacji CRM OPS na platformie Lotus Domino. Nowy moduł obsługuje obliczanie podatku od osób prawnych, uzgadnianie danych i przysyłanie formularzy CIT-10R i IFT2 do Urzędu Skarbowego. Dzięki temu czasochłonny proces został uproszczony i zabezpieczony przed błędami;
- Przeniesienie środowiska produkcyjnego aplikacji RCS na nową platformę sprzętową, co spowodowało znaczny wzrost wydajności systemu bankowości elektronicznej RCS oraz znaczne zmniejszenie ryzyka przekroczenia czasu sesji rozliczeniowych;
- Wdrożenie rozszerzenia do aplikacji Citigateway obsługującej rozliczenia lokalne KIR;
- Wprowadzenie systemu GERS, w pełni zautomatyzowanego narzędzia do przeprowadzania procesu przeglądu użytkowników i uprawnień dla wszystkich środowisk bazodanowych oraz platform takich jak: Oracle, SQL czy Sybase. Wdrożenie systemu na wszystkich bazach zarządzanych przez grupę administratorów;
- Wdrożenie szeregu rozszerzeń w systemie FlexCube na potrzeby Regionalnego Centrum Rozliczeniowego w Olsztynie, zwiększających poziom automatyzacji przetwarzania transakcji oraz wprowadzających dodatkowe elementy kontrolne;
- GIIF – wdrożenie wymagań lokalnego regulatora w celu sprostania wymogom prawa. Rozwiązanie ma zapewniać możliwość śledzenia pierwotnego inicjatora każdej transakcji finansowej;
- Modernizacja infrastruktury sprzętowej aplikacji XDDS służącej do tworzenia i dystrybucji wyciągów dla klientów Banku, dzięki której skrócono czas procesu przygotowania wyciągów elektronicznych o 20%;
- Wdrożenie pierwszego modułu aplikacji Focus na potrzeby Regionalnego Centrum Rozliczeniowego w Olsztynie;

- OneSME – wykonano integrację aplikacji CitiBusiness CRM i SME1234 na platformie Lotus Domino, aby odzwierciedlić nową strukturę organizacyjną Pionu Bankowości Korporacyjnej Przedsiębiorstw oraz Departamentu Rozwoju Produktów Małych i Średnich Przedsiębiorstw;
- Rozbudowano bibliotekę taśmową L700 z 384 na 666 slotów - długofalowe działanie strategiczne mające na celu zapewnienie właściwego poziomu backupu danych na serwerach infrastrukturalnych;
- Zbudowano redundantny core Avaya PBX zapewniający obsługę usługi Call Center rozproszonej pomiędzy wieloma lokalizacjami (np: agenci CitiPhone w Warszawie, Łodzi i Katowicach tworzą jeden wirtualny zespół Call Center).

Informacja o przyszłych modyfikacjach, które będą miały istotny wpływ na działalność Banku w najbliższym okresie.

Poniżej przedstawiono kluczowe projekty, których realizacja rozpoczęła się, zaś wdrożenie przewidziane jest w 2009 rok:

- Znaczna rozbudowa systemu Autodialer w celu podniesienia efektywności pracy jednostek sprzedaży telefonicznej i windykacji;
- Implementacja zaawansowanego systemu obsługującego komunikację SMS;
- Kontynuacja rozszerzania oferty dla Polaków za granicą poprzez umożliwienie im wysyłania pieniędzy za granicę w czasie rzeczywistym;
- Wdrożenie systemu ułatwiającego śledzenie i zapobieganie transakcjom dokonywanym z wykorzystaniem skradzionych kart debetowych;
- Wprowadzenie możliwości natychmiastowego rozpatrywania wniosku kredytowego i wydawanie kart EMV w oddziałach;
- Wdrożenie nowej karty debetowej, która zastąpi istniejące karty debetowe;
- Wdrożenie kolejnych modułów systemu Focus (na potrzeby Regionalnego Centrum Rozliczeniowego w Olsztynie) co pozwala wyeliminować narzędzi EUC i polepszyć procesy kontrolne w tym obszarze banku;
- Wdrożenie systemu Feniks opartego na oprogramowaniu EMC Documentum umożliwiającego modelowanie procesów biznesowych oraz usprawnienie elektronicznego procesowania dokumentów;
- Promak upgrade – dalszy rozwój obecnie wykorzystywanej platformy;
- Implementacja nowego systemu ESDK (Elektroniczny System Dystrybucji Komunikatów) w Biurze Usług Powierniczych do połączenia z KDPW (Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych). Projekt musi zostać wdrożony do końca marca 2009 roku dla wszystkich uczestników rynku kapitałowego;
- Wdrożenie „Predictive autodialer”, który ma na celu automatyzację procesów biznesowych w sprzedaży produktów bankowych.

Łączna wartość wydatków inwestycyjnych Pionu Technologii poniesionych w obszarze detalicznym w 2008 roku wyniosła około 15 mln zł; w obszarze korporacyjnym – około 9,3 mln zł. Sumarycznie nakłady inwestycyjne Pionu Technologii wyniosły w 2008 roku – 24,3 mln zł.

7. Zaangażowania kapitałowe Banku

Zaangażowania kapitałowe Banku podzielone są na portfele zaangażowań strategicznych i zaangażowań do zbycia. W roku 2008 roku Bank kontynuował obraną wcześniej politykę inwestycji kapitałowych, której wytycznymi dla portfela zaangażowań strategicznych były: maksymalizacja zysku w długim okresie czasu, wzrost udziałów rynkowych, rozwój współpracy z Bankiem, natomiast w przypadku portfela zaangażowań do zbycia jest to optymalizacja wyniku finansowego transakcji kapitałowych oraz minimalizacja ryzyk wynikających z tych transakcji.

7.1 Portfel zaangażowań strategicznych

Spółki strategiczne obejmują podmioty prowadzące działalność w sektorze finansowym, która wpływa na wynik z działalności bankowej, dzięki którym Bank poszerza swoją ofertę produktową, a także zwiększa prestiż i wzmacnia pozycję konkurencyjną na rynku usług finansowych w Polsce (Handlowy-Leasing Sp.

z o.o., Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.). Do spółek strategicznych zaliczane są również spółki infrastrukturalne prowadzące działalność na rzecz sektora finansowego, których Bank nie kontroluje, ale które posiadają strategiczne znaczenie dla Banku ze względu na prowadzone przez nie operacje (np. Giełda Papierów Wartościowych S.A., MTS-CeTO S.A., Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A., Biuro Informacji Kredytowej S.A.).

W przypadku zaangażowań strategicznych w tzw. spółkach infrastrukturalnych Bank planuje zachować swój udział i aktywnie uczestniczyć w wyznaczaniu strategicznych kierunków ich rozwoju w ramach możliwości wynikających z posiadanego prawa głosu. Nadrzędnym celem Banku przy sprawowaniu nadzoru korporacyjnego nad tymi spółkami jest dążenie do rozwoju spółek z zachowaniem niezagrożonej kontynuacji ich aktualnej działalności wykorzystywanej przez uczestników rynków finansowych, w tym również przez Bank.

7.2 Portfel zaangażowań do zbycia

Spółki do zbycia to podmioty, w których zaangażowanie Banku nie ma charakteru strategicznego i obejmują one zarówno same spółki posiadane przez Bank bezpośrednio jak i pośrednio (np. Pol-Mot Holding S.A.), a także celowe spółki inwestycyjne, za pośrednictwem których Bank prowadzi operacje kapitałowe (Handlowy Investments S.A., Handlowy Investments II S.a.r.l.). Niektóre spośród spółek do zbycia stanowią zaangażowania restrukturyzacyjne, które to zaangażowania Bank objął w wyniku konwersji wierzytelności na udziały kapitałowe.

Założenia strategiczne Banku odnośnie spółek do zbycia przewidują stopniową redukcję zaangażowania Grupy w tych spółkach. Zakłada się, iż poszczególne podmioty będą sprzedawane w najbardziej dogodnym momencie wynikającym z uwarunkowań rynkowych. Portfel spółek do zbycia skupia zaangażowania kapitałowe bez określonej z góry stopy zwrotu. Bank nie planuje nowych inwestycji kapitałowych z przeznaczeniem do sprzedaży w późniejszym okresie. Jednakże portfel spółek do zbycia może powiększyć się o ewentualne zaangażowania objęte w wyniku konwersji wierzytelności na udziały kapitałowe oraz o zaangażowania, które Bank obejmie w związku z prowadzoną działalnością operacyjną.

8. Inne informacje o Banku

8.1 Rating

Bank posiada pełny rating od międzynarodowej agencji ratingowej Moody's Investors Service „Moody's”. W 2008 roku miały miejsce następujące zmiany ratingów.

W dniu 23 kwietnia 2008 roku agencja Moody's poinformowała o zmianie perspektywy dla ratingu depozytów długoterminowych w walucie krajowej ze stabilnej na negatywną. Zmiana ta była następstwem decyzji Moody's obniżającej perspektywę ratingu siły finansowej Citibank NA na negatywną. Utrzymano natomiast stabilną perspektywę dla ratingu siły finansowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

W dniu 19 grudnia 2008 roku agencja Moody's obniżyła rating dla depozytów długoterminowych Banku w walucie krajowej z Aa3 do A2 z perspektywą stabilną. Decyzja ratingowa była spowodowana zmianą ratingu dla Citigroup Inc. i Citibank N.A. w dniu 18 grudnia 2008 roku. Jednocześnie agencja Moody's podtrzymała na dotychczasowym poziomie rating siły finansowej Banku na poziomie "C-" oraz rating dla depozytów długoterminowych w walucie obcej na poziomie "A2", obydwa z perspektywą stabilną. Podtrzymany został również rating dla depozytów krótkoterminowych w walucie obcej i krajowej na poziomie "Prime-1".

W dniu 20 stycznia 2009 roku agencja Moody's zmieniła perspektywę ratingu ze stabilnej, umieszczając rating na liście obserwacyjnej z możliwością obniżenia dla depozytów długoterminowych Banku w walucie krajowej i obcej oraz siły finansowej Banku. Ratingi Banku tzn. ocena zobowiązań długo i krótkoterminowych oraz siła finansowa pozostały bez zmian (A2/P-1/C-). Powyższa zmiana była konsekwencją decyzji ratingowej dla Citigroup Inc. i Citibank N.A. w dniu 16 stycznia 2009 roku.

W dniu 3 marca 2009 roku agencja Moody's obniżyła rating dla depozytów w walucie krajowej i obcej Banku z A2 na A3 nadal utrzymując rating na liście obserwacyjnej z możliwością obniżenia. Ratingi dla depozytów krótkoterminowych zostały obniżone z P-1 na P-2. Powyższe decyzje nie wpłynęły na rating

siły finansowej Banku (BFSR), który pozostaje na poziomie „C-”, znajdując się nadal na liście obserwacyjnej z możliwością obniżenia. Powyższa zmiana ratingów była konsekwencją decyzji ratingowej dla Citigroup Inc. i Citibank N.A. podjętej w dniu 27 lutego 2009 roku.

Reasumując, na koniec 2008 roku Bank posiadał następujące ratingi nadane przez agencję Moody's:

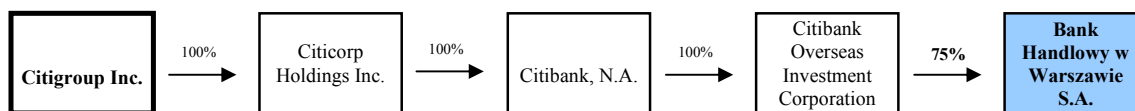
Ocena dla depozytów długoterminowych w walucie krajowej	A2
Ocena dla depozytów długoterminowych w walucie obcej	A2
Ocena dla depozytów krótkoterminowych w walucie krajowej	Prime-1
Ocena dla depozytów krótkoterminowych w walucie obcej	Prime-1
Kondycja finansowa	C-
<i>Perspektywa dla ratingu siły finansowej</i>	<i>Stabilna</i>
<i>Perspektywa dla ratingu depozytów długoterminowych w walucie krajowej</i>	<i>Stabilna</i>

Natomiast na dzień publikacji niniejszych sprawozdań Bank posiadał następujące ratingi nadane przez agencję Moody's:

Ocena dla depozytów długoterminowych w walucie krajowej	A3
Ocena dla depozytów długoterminowych w walucie obcej	A3
Ocena dla depozytów krótkoterminowych w walucie krajowej	Prime-2
Ocena dla depozytów krótkoterminowych w walucie obcej	Prime-2
Kondycja finansowa	C-
<i>Perspektywa dla ratingu siły finansowej</i>	<i>Na liście obserwacyjnej z możliwością obniżenia</i>
<i>Perspektywa dla ratingu depozytów długoterminowych w walucie krajowej</i>	<i>Na liście obserwacyjnej z możliwością obniżenia</i>

8.2 Struktura akcjonariatu i notowania akcji Banku na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych

Akcjonariuszami Banku, którzy posiadają co najmniej 5% udziałów w kapitale i głosach na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy są Citibank Overseas Investment Corporation (COIC) – spółka w ramach grupy Citi skupiająca zagraniczne inwestycje oraz Pioneer Pekao Investment Management S.A. COIC jest jednocześnie strategicznym udziałowcem większościowym Banku. Na przestrzeni 2008 roku liczba akcji będących w posiadaniu COIC, a także jej udział w kapitale oraz głosach na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy (WZA) nie ulegała zmianom i wynosiła 97 994 700, co stanowi 75% udziału w kapitale i głosach na WZA. Miejsce Banku Handlowego w Warszawie S.A. w strukturze grupy Citi pokazuje następujący diagram:

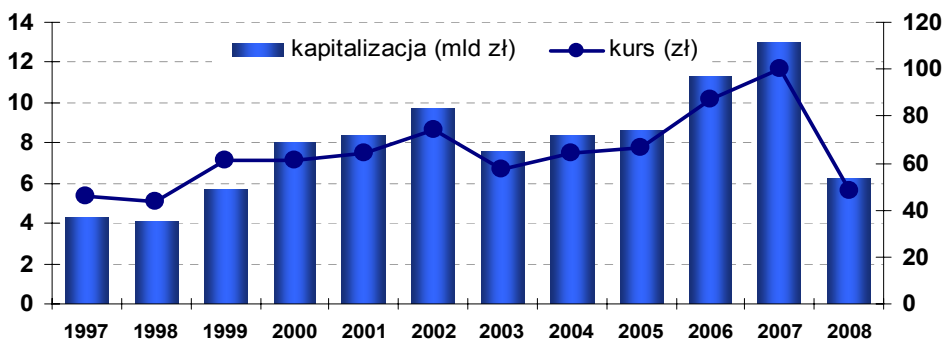
Liczba akcji będąca w posiadaniu Pioneer Pekao Investment Management S.A. wynosi 6 547 467, co stanowi 5,01% udziału w kapitale i głosach na WZA.

Pozostałe akcje (26 117 433, co równoznaczne jest z 19,99% kapitału akcyjnego) stanowią tzw. free float, czyli znajdują się w wolnym obrocie i są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW).

W 2008 roku minęło 11 lat od pierwszego notowania Banku Handlowego w Warszawie S.A. na GPW. Rok 2008 był rokiem spadku notowań akcji Banku, a jego kapitalizacja na koniec 2008 wyniosła 6,3 mld

zł (wobec 13,1 mld zł na koniec 2007). Wskaźniki giełdowe kształtowały się na poziomie: cena/zysk (P/E)- 10,4 (w 2007 roku 13,7); cena/wartość księgowa (P/BV)- 1,1 (wobec 2 w roku ubiegłym).

Kapitalizacja rynkowa oraz cena akcji BHW w ciągu 11 lat notowań na GPW

Kryzys finansowy i pogorszenie nastrojów wokół branży finansowej nie pozostały bez wpływu na notowania akcji Banku w 2008 roku. Przeceny największych polskich banków sięgnęły w ciągu roku kilkudziesięciu procent.

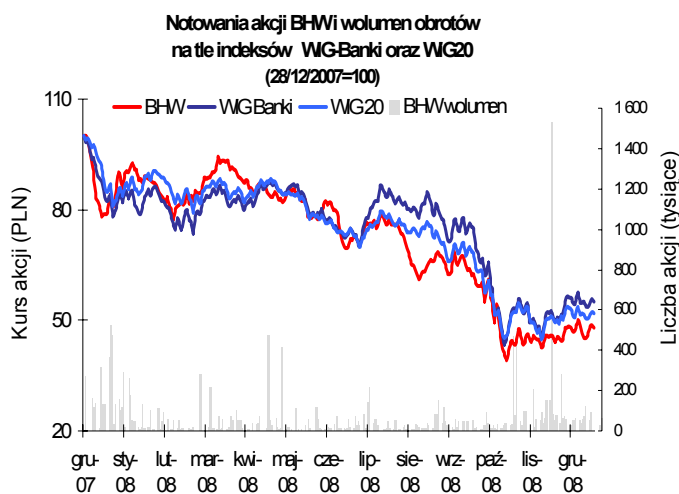
W 2008 roku kurs akcji Banku na Giełdzie Papierów Wartościowych S.A. spadł o 52%, ze 100 zł (2 stycznia 2008 rok) do 48 zł (31 grudnia 2008 rok).

W pierwszym półroczu cena akcji charakteryzowała się dość dużą stabilnością (wahania w przedziale 77,5 zł do 100 zł). Druga połowa roku 2008 przyniosła większe wahania kursu (od 39 zł do 79 zł).

Pomimo spadków z początku stycznia Bank szybko zaczął odrabiać straty osiągając 4 lutego cenę na poziomie 92,8 zł za akcję, po czym niesiony ogólną falą rynkowego pesymizmu poziom cen zaczął się obniżać. Kolejny szczyt miał miejsce 4 kwietnia po kursie 94,5 zł za akcję. W następnych miesiącach, na fali ogólnego trendu spadkowego na giełdzie notowania Banku zaczęły stopniowo spadać.

27 października kurs osiągnął najniższą wartość w ciągu roku 39 zł za akcję. W ostatnich miesiącach, na GPW miało miejsce nieznaczne odbicie, którego konsekwencją była wyżka kursu Banku. Ostatecznie, 31 grudnia kurs ukształtował się na poziomie 48 zł za akcję.

W porównaniu do wyników spółek z WIG-u Banki (subindeks stracił 43,8%) kurs akcji Banku odnotował średni spadek w sektorze. Przeceny niektórych polskich banków sięgnęły powyżej 70%. Bank osiągnął nieznacznie gorszy „wynik” od indeksu WIG20, gdzie zanotowano spadek o 47,7%.

8.3 Stopy procentowe

Poniższe zestawienie prezentuje średnie ważone efektywnych stóp procentowych wyliczonych dla należności i zobowiązań w podziale na segmenty działalności Banku:

Na dzień 31 grudnia 2008 roku:

w %	Bankowość Korporacyjna			Bankowość Detaliczna		
	PLN	EUR	USD	PLN	EUR	USD
AKTYWA						
Należności od podmiotów sektora finansowego i niefinansowego						
- terminowe	7,03	4,14	3,11	19,17	4,14	7,40
Dłużne papiery wartościowe	5,57	4,08	5,49	-	-	-
PASYWA						
Zobowiązania wobec podmiotów sektora finansowego i niefinansowego						
- terminowe	5,53	2,95	1,87	7,39	3,78	2,93

Na dzień 31 grudnia 2007 roku:

w %	Bankowość Korporacyjna			Bankowość Detaliczna		
	PLN	EUR	USD	PLN	EUR	USD
AKTYWA						
Należności od podmiotów sektora finansowego i niefinansowego						
- terminowe	5,70	4,50	5,06	19,63	6,75	9,05
Dłużne papiery wartościowe	5,29	3,57	4,83	-	-	-
PASYWA						
Zobowiązania wobec podmiotów sektora finansowego i niefinansowego						
- terminowe	4,36	4,52	5,03	4,21	3,36	3,92

8.4 Nagrody i wyróżnienia Banku

W 2008 roku Bank Handlowy w Warszawie S.A. i Fundację Kronenberga uhonorowano wieloma prestiżowymi tytułami i nagrodami:

- Bank został wyróżniony godłem Bank Przyjazny dla Przedsiębiorców w IX edycji konkursu organizowanego przez Krajową Izbę Gospodarczą oraz Polsko-Amerykańską Fundację Doradztwa dla Małych Przedsiębiorstw;
- Rachunek Zastrzeżony Banku został nagrodzony w 12-tej edycji konkursu Europrodukt;
- Bank zdobyły tytuł Marki Wysokiej Reputacji w rankingu Premium Brand;
- W 13-tej edycji konkursu Europrodukt nagrodę zdobyło Polecenie Zapłaty Komfort – innowacyjny produkt z obszaru zarządzania należnościami przez klientów korporacyjnych;
- Bank jest liderem private banking na polskim rynku według rankingu przygotowanego przez Manager Magazin. Bank zajął pierwsze miejsce w kategorii "Liderzy private banking" oraz w kategoriach "Karty" i "Inwestycje";

- Bank otrzymał nagrodę "Galeon 2008" przyznaną przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych za kreatywną współpracę z instytucjami rynku finansowego;
- Bank został uhonorowany tytułem Sponsora Roku 2008 Filharmonii Narodowej w Warszawie;
- Fundacja została uhonorowana Nagrodą Stowarzyszenia na Rzecz Bezpieczeństwa Finansowego Obywateli RP (STOB) przyznaną za zaangażowanie i działania na rzecz edukacji finansowej;
- Bank uzyskał najwyższy wynik Indeksu BI-NGO 2008. Jest to już druga edycja prowadzonego przez Instytut Odpowiedzialności Biznesu badania stron internetowych pięciuset największych firm w Polsce pod kątem komunikacji na temat zaangażowania społecznego;

8.5 *Mecenat kulturalny i zaangażowanie społeczne Banku*

Zaangażowanie społeczne

Misja zaangażowania społecznego realizowana jest za pośrednictwem Fundacji Kronenberga, która w imieniu Banku wspiera prace na rzecz dobra publicznego. W 2008 roku działania Fundacji skupiały się w głównej mierze na następujących obszarach: edukacji ekonomicznej i promocji przedsiębiorczości, inicjowaniu i koordynowaniu działań wolontariackich pracowników Banku na rzecz potrzebujących oraz ochronie dziedzictwa kulturowego.

Za pośrednictwem Fundacji Kronenberga realizowane były największe w Polsce programy edukacji ekonomicznej:

Moje Finanse – to największy w Polsce program edukacji ekonomicznej, realizowany wspólnie z Narodowym Bankiem Polskim i Fundacją Młodzieżowej Przedsiębiorczości. Adresowany jest do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Od listopada 2007 roku realizowana jest druga edycja programu, wzbogacona o nowe moduły tematyczne, w tym o część edukacyjną dla rodziców. W edycji tej, do końca 2010 roku, zostanie podwojona – do 450 tys. – liczba uczniów, do których dotrze program. W ramach programu, we współpracy z Gazetą Wyborczą, w 2008 roku zorganizowana została kolejna edycja konkursu „Moje Finanse – z klasy do kasy”, który przyczynia się do zdobycia przez uczniów umiejętności podejmowania trafnych decyzji finansowych. Uczestniczyło w nim ponad 70 tys. uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

Od grosika do złotych – to pierwszy program edukacji finansowej skierowany do uczniów szkół podstawowych w ramach kształcenia zintegrowanego realizowany we współpracy z Fundacją Młodzieżowej Przedsiębiorczości. Jest prowadzony przez nauczycieli i wolontariuszy Banku przy współpracy rodziców. W swoich zamierzeniach program ma pomóc dzieciom w kształtowaniu nawyku oszczędzania, budzeniu poczucia wartości pracy, posługiwaniu się pieniędzem oraz przygotowaniu do dokonywania racjonalnych zakupów. Program składa się z dwóch części – w II klasie szkoły podstawowej dzieci przez tydzień uczestniczą w module edukacyjnym, w czasie, którego wędrują po „Galaktyce Finanse”, a w III klasie mają jeden dzień warsztatów o oszczędzaniu, prowadzonych pod hasłem „Grosikowe wędrówki”. W 2008 roku w programie uczestniczyło około 13 800 uczniów, 18 000 rodziców uczniów oraz 480 nauczycieli.

Banki w Akcji – to program edukacji ekonomicznej kierowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych posiadających rozszerzoną wiedzę na temat finansów i bankowości. Jest to forma kursu zarządzania, która pozwala na naukę oraz rozwój wiedzy z zakresu zarządzania strategicznego, myślenia analitycznego, podejmowania decyzji – rozwija ogólną wiedzę na temat funkcjonowania sektora bankowego. Program realizowany jest przez Fundację Kronenberga wspólnie z Fundacją Młodzieżowej Przedsiębiorczości. Składa się z dwóch elementów:

1) *Banki w akcji - Dzień przedsiębiorczości* – to jeden dzień w roku, w którym uczniowie szkół ponadgimnazjalnych zostają zaproszeni do Banku, by zobaczyć, na czym polega praca bankowca. Przedsięwzięcie to realizowane jest w ramach ogólnopolskiego programu "Dzień przedsiębiorczości". W 2008 roku "Dzień przedsiębiorczości" odbył się 3 kwietnia, a Bank przyjął 269 uczniów – najwięcej ze wszystkich firm biorących udział w programie.

2) *Olimpiada Wiedzy o Finansach – Banki w Akcji* – organizowana wspólnie z Fundacją Młodzieżowej Przedsiębiorczości oraz grupą ośmiu Wyższych Szkół Bankowych. Olimpiada, wpisana na listę olimpiad przedmiotowych MEN, przeznaczona jest dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, którzy są poważnie zainteresowani ekonomią. Podczas zawodów szkolnych startujący w niej młodzi ludzie mają za zadanie rozwiązać test on-line. Podczas zawodów okręgowych i centralnych uczniowie współzawodniczą wykorzystując interaktywną, anglojęzyczną grę „Banks in Action” symulującą zarządzanie bankiem komercyjnym. Sukces w tych zmaganiach z tajnikami ekonomii zapewnia nie tylko najwyższą ocenę z przedmiotu Podstawy przedsiębiorczości, ale także daje możliwość wygrania indeksów jednej z Wyższych Szkół Bankowych. W I edycji Olimpiady wzięło udział ponad 8 000 uczniów z 589 szkół średnich.

Tydzień dla Oszczędzania – organizowana po raz drugi we współpracy z Komisją Nadzoru Finansowego akcja edukacyjna związana z obchodami Światowego Dnia Oszczędzania przypadającego na 31 października. Celem programu jest promowanie wśród Polaków nawyku oszczędzania oraz umiejętności racjonalnego gospodarowania swoimi zasobami finansowymi. W roku 2008 kampania trwała od 27 do 31 października. W tygodniku „Newsweek” ukazał się specjalny dodatek poświęcony oszczędzaniu, a w Polskim Radiu emitowane były spoty edukacyjne na ten temat. Akcję wspierał multimedialny portal edukacyjny <http://tdo.edu.pl>, w którym zamieszczono m.in.: artykuły, porady, prezentacje multimedialne, filmy i videoblogi na temat oszczędzania. Ważnym elementem były działania podejmowane w szkołach, w których uczniowie mieli za zadanie zorganizować obchody Światowego Dnia Oszczędzania. Jednym z nowych elementów wprowadzonych do programu w 2008 roku był internetowy konkurs na amatorskie filmy na temat zarządzania finansami osobistymi, w którym pula nagród wynosiła 45 tys. złotych. Z powstałych produkcji stworzona została videoencyklopedia na temat oszczędzania.

Nagroda Banku Handlowego w Warszawie S.A. za szczególny wkład w rozwój nauki w sferze ekonomii i finansów – celem konkursu, organizowanego nieprzerwanie od 1995 roku, jest promowanie najbardziej wartościowych publikacji w dziedzinie teorii ekonomii i finansów. Nagroda ta jest uznawana za jedną z najbardziej prestiżowych polskich nagród w dziedzinie ekonomii. Od 14 lat organizacją konkursu zajmuje się Fundacja Kronenberga.

Na XIV edycję konkursu przesłano 10 zgłoszeń. Ich oceny oraz wyboru laureata dokonało jury obradujące w składzie: prof. Leszek Zienkowski – przewodniczący, prof. Zdzisław Sadowski, prof. Marek Dąbrowski, prof. Stanisław Gomułka, prof. Urszula Grzełosińska, prof. Wacław Wilczyński, prof. Andrzej Sławiński, prof. Witold Koziński. Zwycięzcą konkursu został dr Cezary Wójcik, za pracę „Integracja ze strefą euro. Teoretyczne i praktyczne aspekty konwergencji”. Uroczyste przyznanie Nagrody odbyło się 23 października 2008 roku. Po uroczystym wręczeniu nagrody i wykładzie Laureata odbyła się konferencja ekonomiczna „Polska droga do euro - szanse i zagrożenia”, którą poprowadził Piotr Kalisz - starszy ekonomista Banku. Wśród zaproszonych panelistów znaleźli się: prof. Stanisław Gomułka - główny ekonomista Business Centre Club, Aleksandra Natalli-Świat - wiceprzewodnicząca Sejmowej Komisji Finansów Publicznych, prof. Witold Orłowski - główny doradca ekonomiczny PricewaterhouseCoopers Polska, a zarazem laureat czwartej edycji konkursu, prof. Andrzej Sławiński - członek Rady Polityki Pieniężnej NBP, Katarzyna Zajdel-Kurowska - podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów oraz dr Cezary Wójcik - laureat tegorocznej edycji konkursu.

ZrozumFinanse.pl, portal edukacyjny Banku odwiedziło do końca 2008 roku ponad 500 000 użytkowników. Projekt wystartował w listopadzie 2007 i w ciągu roku od swojego uruchomienia stale ewoluuje. Innowacyjna segmentacja dzieli użytkowników na trzy grupy: „Singiel”, „Para” i „Rodzina”. Największą popularnością wśród dostępnych na stronie rozwiązań stale cieszy się Gra Strategiczna, która jest symulacją zarządzania finansami. Internauta w trakcie 30 tur (każda symbolizuje jeden miesiąc życia) ma za zadanie tak zarządzać osobistymi finansami, aby pod koniec gry dysponować jak największymi zasobami: gotówką, oszczędnościami (lokaty, fundusze inwestycyjne), majątkiem ruchomym (np. samochód) i nieruchomym (mieszkanie), a także odpowiednimi zabezpieczeniami finansowymi (fundusz emerytalny, ubezpieczenie na życie).

Aby ułatwić dostęp do materiałów i poruszanie się po stronie portal zbudowany jest z działów, w których treści zostały pogrupowane tematycznie. Odwiedzający ma do wyboru następujące sekcje: Krok po kroku, Świat finansów, Co zrobić gdy oraz Poznaj skutki, Temat dnia, i Słownik. W bogatej ofercie rozwiązań

multimedialnych można znaleźć prezentacje, filmy oraz sondę prezentującą praktyczne aspekty poszczególnych produktów bankowych.

Konkurs Mikroprzedsiębiorca Roku 2008 – to konkurs dla właścicieli mikro firm. Poprzez jego organizację Fundacja chce promować aktywną postawę w zakresie przedsiębiorczości, zachęcać do zakładania firm oraz pokazywać najlepsze z nich jako przykłady efektywnych działań gospodarczych. Zdobywcami tytułu „Mikroprzedsiębiorca Roku 2008” zostali: Marek Łangowski, Jerzy Michalski, Andrzej Magiera i Robert Magiera, twórcy firmy TeleMobile Electronics, nominowani przez Gdyńskie Centrum Innowacji. TeleMobile jest innowacyjną firmą na rynku telekomunikacyjnym, której głównym przedmiotem działalności jest dokonywanie Diagnostyki, Testów i Napraw urządzeń stacji bazowych systemów komórkowych.

By rozwijać zaangażowanie społeczne pracowników Banku Fundacja prowadzi **Program Wolontariatu Pracowniczego**. Cztery główne filary programu to angażowanie pracowników Banku w: edukację finansową, budowę domów dla niezamożnych rodzin z fundacją Habitat for Humanity, innowacyjny projekt pracy wolontariackiej podczas firmowych wyjazdów integracyjnych oraz Światowy Dzień Citi dla Społeczności. Ponadto pracownicy banku mają do wyboru setki ofert pracy wolontariackiej nadsyłanych z Centrum Wolontariatu. Pracownicy służą pomocą indywidualnie oraz w zorganizowanych grupach. W 2008 roku w akcje wolontariackie zaangażowało się 1335 wolontariuszy z całego kraju, którzy w ciągu całego roku przepracowali na cele społeczne blisko 7 500 godzin. Podczas trzeciej edycji Światowego Dnia Citi dla Społeczności w 45 miejscowościach w całej Polsce zrealizowano 87 projektów, w których udział wzięło ok. 1226 wolontariuszy z banku wraz rodzinami i znajomymi, a ok. 15 000 osób otrzymało pomoc.

Bank i Fundacja Kronenberga były głównymi partnerami trwającego od października 2007 do maja 2008 roku programu „**Biznes Odpowiedzialny**” prowadzonego przez Newsweek Polska. Był to cykl 16 regionalnych konferencji poświęconych Społecznej Odpowiedzialności Biznesu, na które zapraszani byli lokalni przedsiębiorcy. Głównym celem programu było szerzenie idei społecznej odpowiedzialności biznesu wśród lokalnych przedsiębiorców w Polsce, pokazanie im, w jaki sposób sami mogą podjąć taką działalność i co zyskają, angażując się w życie społeczności, w której prowadzą swoją firmę. Podczas regionalnych konferencji propagowana była idea odpowiedzialności społecznej oraz pokazywane były dobre praktyki w tym obszarze. Konferencje miały na celu zachęcenie uczestników do aplikowania o fundusze UE przeznaczone na działania społecznie odpowiedzialne. W 10 konferencjach realizowanych w 2008 roku wzięło udział prawie 700 osób (w całym cyklu – ponad 1000). W ramach programu organizowany był konkurs „Dobry Biznes” na najbardziej zaangażowaną społecznie firmę w regionie. Partnerem merytorycznym projektu była Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce. 27 maja na finałowej konferencji w Warszawie z udziałem Sławomira S. Sikory, Prezesa Zarządu Banku, został m.in. zaprezentowany pierwszy w Polsce, całościowy raport na temat zaangażowania społecznego biznesu na poziomie lokalnym.

Bank i Fundacja Kronenberga wraz z Fundacją Nasza Ziemia, realizowały projekt **Więcej drzew dzięki Tobie**. W ramach projektu w imieniu każdego klienta, który zdecydował się na elektroniczny wyciąg bankowy, Bank posadził jedno drzewo. Wiosną 2008 roku posadzono 40 tys. drzew w województwie mazowieckim, które jest dotknięte problemem zaniku „zielonych korytarzy” (szlaków migracji zwierząt i roślin). W akcji sadzenia drzew wzięły udział wytypowane szkoły z województwa mazowieckiego oraz klienci i pracownicy Banku, w tym Prezes i członkowie Zarządu Banku. Zalesienia były realizowane pod nadzorem i zgodnie z planem przyjętym przez Lasy Państwowe. 26 kwietnia, podczas obchodów Dnia Ziemi, w Lasach Młocińskich w Warszawie, odbył się wielki finał pierwszej akcji sadzenia drzew połączony z piknikiem ekologicznym, w którym wzięło udział ponad 300 pracowników i klientów Banku.

Ponadto Fundacja prowadzi **Program Dotacji**. W 2008 uruchomiono innowacyjny, elektroniczny system składania wniosków. Zamiast tradycyjnej formy, wniosku wydrukowanego na papierze i składanego w 5 kopiach, wnioski przyjmowane są poprzez Elektroniczny System Obsługi Wniosków o Dotację. Za pomocą tego systemu prowadzona jest cała procedura przyjmowania i oceny wniosku. Usprawnia to proces, a zarazem daje wymierne korzyści ekologiczne.

8.5.1 *Mecenat kulturalny*

Współpraca z Filharmonią Narodową przyniosły Bankowi tytuł Sponsora Roku 2008. W marcu 2008 roku Bank sponsorował koncert gwiazdy światowych estrad, wirtuoza skrzypiec, Nigela Kennedy'ego. Koncert odbył się w Filharmonii Narodowej. Artysta wykonał Koncert skrzypcowy h-moll Edwarda Elgara z Orkiestrą Filharmonii im. W. Lutosławskiego z Wrocławia, którą poprowadził jej Dyrektor Artystyczny – Jacek Kasprzyk. Pod jego batutą orkiestra zagrała również I Kwartet fortepianowy g-moll Johannes Brahmsa w opracowaniu na orkiestrę symfoniczną Arnolda Schönberga.

Bank był w 2008 r. **strategicznym partnerem cyklu Debat Tischnerowskich**, serii dyskusji organizowanych na Uniwersytecie Warszawskim przez Katedrę im. Erazma z Rotterdamu UW i Instytut Nauk o Człowieku z Wiednia. Celem Debat jest dyskusja o najważniejszych problemach współczesnej demokracji. Biorą w nich udział światowej sławy intelektualści, naukowcy oraz politycy. W tym roku gośćmi Debat byli m.in. Madeleine Albright, Lord Anthony Giddens, Szymon Perez, Henryka Bochniarz, Waldemar Pawlak, Magdalena Środa.

Na polu dziedzictwa kulturowego Fundacja Kronenberga po raz dziewiąty przyznała **Nagrodę im. prof. Aleksandra Gieysztora**. Jest to najbardziej prestiżowa nagroda przyznawana za starania na rzecz ochrony polskiego dziedzictwa kulturowego. Przyznawana jest corocznie instytucjom bądź osobom prywatnym, m.in. za:

- działalność muzealną, konserwatorską, archiwalną, biblioteczną,
- utrwalanie i ochronę polskiego dziedzictwa kulturalnego za granicą,
- inicjatywy mające na celu gromadzenie oraz ochronę śladów i pamiątek dziedzictwa kulturalnego,
- upowszechnianie wiedzy o potrzebie i metodach ochrony dziedzictwa kulturowego w Polsce.

Laureatem tegorocznej Nagrody został Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Wrocławiu, doceniony za niemal dwa wieki pozyskiwania i gromadzenia najcenniejszych archiwalnych i bibliofilskich pozycji o wybitnym znaczeniu dla polskiej kultury narodowej. Wręczono ją 18 marca 2008 roku na uroczystej gali na Zamku Królewskim w Warszawie. Fundacja włączyła się również w produkcję filmu „Pamięć i tożsamość” poświęconego „Ossolineum”.

IV. Istotne czynniki ryzyka związane z działalnością Banku

1. Istotne czynniki ryzyka i zagrożenia związane z otoczeniem Banku

1.1 *Gospodarka*

Rozprzestrzenienie się kryzysu finansowego z krajów rozwiniętych na kraje wschodzące może, według prognoz makroekonomicznych Banku, doprowadzić do znacznego wyhamowania wzrostu gospodarczego w Polsce. Perspektywa recesji w strefie euro najprawdopodobniej odbije się negatywnie na polskim eksporcie. Ponadto, pogorszenie kondycji firm oraz kurczenie się rynków zagranicznych może doprowadzić do wyraźnego ograniczenia aktywności inwestycyjnej polskich firm.

Oslabieniu wzrostu gospodarczego może towarzyszyć stopniowy spadek inflacji, związany między innymi z ograniczeniem inflacyjnych oraz płacowych oczekiwań gospodarstw domowych w obliczu kryzysu finansowego. Stopniowy powrót inflacji do poziomu celu inflacyjnego Rady Polityki Pieniężnej umożliwi władzom monetarnym kontynuację polityki obniżek stóp procentowych w celu złagodzenia negatywnych skutków załamania na rynkach finansowych.

Ewentualne dalsze zawirowania na rynkach finansowych mogłyby doprowadzić do gwałtownych zmian kursów złotego wobec walut krajów rozwiniętych. W negatywnym scenariuszu zmiany na rynku walutowym mogłyby spowodować pogorszenie sytuacji finansowej gospodarstw domowych oraz przedsiębiorstw obciążonych kredytami w obcej walucie.

1.2 Ryzyka związane z regulacjami prawnymi

Wszelkie zmiany w polityce gospodarczej i systemie prawnym mogą mieć znaczny wpływ na sytuację finansową Banku. Z punktu widzenia regulacji działalności sektora bankowego, szczególne znaczenie mają ustawy, a także akty wykonawcze do nich, w tym rozporządzenia Ministra Finansów, uchwały Zarządu Narodowego Banku Polskiego („NBP”) oraz zarządzenia Prezesa NBP i uchwały Komisji Nadzoru Finansowego („KNF”). Od 1 stycznia 2008 roku Komisja Nadzoru Finansowego przejęła kompetencje dotychczas działającej Komisji Nadzoru Bankowego („KNB”).

Wśród wyżej wskazanych regulacji jako najważniejsze można wymienić:

- dopuszczalny stopień koncentracji kredytów i sumy wierzytelności (Prawo Bankowe);
- maksymalny poziom kapitałów własnych, jakie mogą być przeznaczone na inwestycje na rynku kapitałowym (Prawo Bankowe);
- określenie standardów płynności, wypłacalności oraz standardów ryzyka kredytowego (uchwały KNB/KNF);
- zarządzanie ryzykiem w banku (Prawo bankowe, Uchwały KNB/KNF)
- tworzenie i odprowadzanie rezerw obowiązkowych (Ustawa o NBP, Prawo Bankowe, uchwały KNB/KNF oraz uchwały Zarządu NBP);
- podatki i inne świadczenia o podobnym charakterze;
- ustawa z dnia 7 lipca 2005 roku o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw ograniczających maksymalne oprocentowanie od kredytu konsumenckiego i maksymalne kwoty opłat związanych z tym kredytem;
- ograniczenia w udzielaniu kredytów walutowych zabezpieczanych hipotecznie wynikające z Rekomendacji S Komisji Nadzoru Bankowego
- ustawa z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów;
- ustawa z dnia 23 sierpnia 2007 roku o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym.
- ustawa z dnia 16 listopada 2000 roku o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu
- ustawa z dnia 29 lipca 2001 roku o kredycie konsumenckim

Ponadto, w związku z brakiem implementacji do prawa polskiego w wymaganym terminie, tj. do dnia 1 listopada 2007 roku Dyrektywy 2004/39/WE z dnia 21 kwietnia 2004 roku w sprawie rynków instrumentów finansowych (tzw. Dyrektywa MiFID) oraz aktów o charakterze wykonawczym do niej, tj. Rozporządzenia Komisji Nr 1287/2006 i Dyrektywy Komisji Nr 73/2006 (obydwa akty z dnia 10 sierpnia 2006 roku), proces dostosowania działalności instytucji podlegających Dyrektywie MiFID (firm inwestycyjnych oraz instytucji kredytowych prowadzących działalność inwestycyjną) nie został przeprowadzony zgodnie z założeniami wytyczonymi przez Unię Europejską. W 2008 roku były prowadzone prace legislacyjne, mające na celu transpozycję regulacji europejskich do przepisów krajowych, w szczególności do Ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz rozporządzeń Ministra Finansów wydawanych na jej podstawie. W dniu 4 września 2008 roku Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw, a także Ustawę o zmianie ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych oraz o zmianie innych ustaw, oraz Ustawę o zmianie ustawy o funduszach inwestycyjnych, ustawy - Prawo bankowe oraz ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym kończąc prace legislacyjne nad implementacją MiFID w Polsce. W dniu 23 września 2008 roku Prezydent RP skierował do Trybunału Konstytucyjnego wnioski w sprawie zbadania zgodności z Konstytucją Ustawy o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw, a pozostałe dwie ustawy zostały opublikowane dopiero 29 grudnia 2008 roku i weszły w życie od 13 stycznia 2009 roku. Oznacza to, że implementacja rozwiązań przewidzianych w Dyrektywie MiFID do polskiego porządku prawnego przedłuży się co najmniej do roku 2009.

1.3 Konkurencja w sektorze bankowym

W dobie niepewnej sytuacji na światowych rynkach finansowych, polski sektor bankowy wydaje się być relatywnie atrakcyjnym i szybko rozwijającym się rynkiem. Problem „toksycznych” aktywów, które są źródłem obecnego, globalnego kryzysu dotyczy polskiego sektora bankowego w stopniu marginalnym, jednak niemożliwe będzie uniknięcie negatywnych skutków spowolnienia gospodarczego w 2009 roku.

Bardzo istotnym czynnikiem ryzyka w roku 2009 będzie zapewnienie stabilnych źródeł finansowania, które umożliwią utrzymanie akcji kredytowej na odpowiednim poziomie. Wzajemna nieufność krajowych instytucji przejawiająca się w stagnacji rynku międzybankowego doprowadziła do istotnego spadku płynności. Wartość udzielonych kredytów przekroczyła wolumen depozytów, więc nie można wykluczyć przedłużenia ostrej konkurencji w celu pozyskania depozytów, co może negatywnie odbić się na marżach.

Kolejny czynnik ryzyka mogący mieć negatywny wpływ na wyniki banku to prognozowany wzrost odpisów netto na utratę wartości spowodowany spowolnieniem gospodarczym, które przełoży się na gorsze wyniki przedsiębiorstw oraz wyższe bezrobocie, co z kolei może doprowadzić do problemów dotyczących terminowej regulacji zobowiązań. Dodatkowym czynnikiem ryzyka mogącym wpłynąć na wzrost wysokości odpisów są negatywne wyceny niektórych instrumentów pochodnych, spowodowane istotną deprecjacją złotego.

Bank będąc świadomym występujących ryzyk jest dobrze przygotowany do konkurowania w trudnych warunkach, posiada silną bazę kapitałową i jest postrzegany jako stabilna i godna zaufania instytucja na polskim rynku. Istnieje jednak prawdopodobieństwo, iż nasilająca się konkurencja w sektorze bankowym oraz spowolnienie gospodarcze może mieć negatywny wpływ na osiągnięte przez Bank wyniki.

2. Istotne czynniki ryzyka i zagrożenia związane z Bankiem i jego działalnością

2.1 Ryzyko płynności

Niezgodność w terminach zapadalności kredytów i finansujących je depozytów jest typowa dla działalności bankowej i występuje również w Banku. Może ona powodować potencjalne problemy z bieżącą płynnością w przypadku skumulowania się większych wypłat klientów. Za zarządzanie aktywami i pasywami Banku, w tym regulację i kontrolę ryzyka płynności, odpowiada Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku, którego strategię realizuje Pion Skarbu.

Podstawowym zadaniem Komitetu ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku jest zarządzanie strukturą bilansu w celu zwiększania jego dochodowości, określanie dopuszczalnych rozmiarów ryzyka finansowego podejmowanego w poszczególnych zakresach działalności, ustalanie zasad polityki cenowej oraz podejmowanie decyzji w sprawie systemu cen transferowych w Banku.

W ramach zarządzania ryzykiem płynności Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku odpowiada za przygotowanie i wdrożenie jednolitej polityki zarządzania ryzykiem płynności w Banku, zatwierdza roczne plany płynnościowe i plany finansowania strony aktywnej Banku oraz limity płynnościowe dla Banku, jak również plan działania w sytuacjach awaryjnych w zakresie płynności. Ustala ponadto wartości progowe (limity) dla poszczególnych źródeł finansowania oraz prowadzi cyklicznie przegląd raportów ryzyka płynności.

Baza depozytowa Banku jest stabilna i zdywersyfikowana. Ponadto Bank posiada dobrą dostępność do środków na rynku międzybankowym oraz wysokie fundusze własne. Poziom ryzyka płynności jest niski.

2.2 Ryzyko walutowe

Bank dokonuje operacji walutowych w imieniu klientów oraz na rachunek własny, utrzymując się w ramach ustalonych limitów na otwarte pozycje walutowe. W związku z tym Bank ponosi ryzyko kursowe i nie ma pewności, że przyszłe zmiany kursów wymiany walut nie będą mieć negatywnego wpływu na jego sytuację finansową. Za kontrolę ryzyka walutowego odpowiedzialny jest Departament Ryzyka Rynkowego, współpracujący z Pionem Skarbu zarządzającym płynnością i pozycją walutową. Poziom

ryzyka rynkowego jest umiarkowany, a limit wartości narażonej na ryzyko (VaR) z tytułu otwartych pozycji walutowych ustalony jest na poziomie poniżej 1% kapitałów własnych Banku.

2.3 Ryzyko stopy procentowej

Podobnie jak inne polskie banki, Bank jest narażony na ryzyko wynikające z niedopasowania terminów zmian stóp procentowych aktywów i finansujących je pasywów. Ryzyko stopy procentowej może wystąpić w przypadku braku możliwości zrekompensowania spadku dochodów z tytułu obniżki stóp procentowych naliczanych od udzielonych kredytów poprzez obniżenie poziomu odsetek wypłacanych depozytariuszom. Analogicznie, ryzyko dotyczy także sytuacji, gdy nie jest możliwe rekompensowanie wzrostu oprocentowania naliczanego depozytariuszom poprzez podniesienie stóp oprocentowania naliczanych kredytobiorcom. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej należy do zadań Komitetu ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku, który m.in. tworzy politykę cenową Banku w odniesieniu do ryzyka stopy procentowej. Poziom ryzyka stopy procentowej w okresie w 2008 roku kształtował się w przedziale średnim do wysokiego.

2.4 Ryzyko związane z działalnością kredytową

Ryzyko kredytowe to potencjalna strata powstała w wyniku niezdolności klienta to uregulowania umownych zobowiązań w skutek niewypłacalności lub innych przyczyn, po uwzględnieniu zabezpieczenia, ochrony kredytowej nieruchomości oraz innych umów ograniczających stratę. Bank na bieżąco monitoruje portfel kredytowy, klasyfikując je zgodnie z odpowiednimi regulacjami i tworzy wymagane przepisami rezerwy na należności. Zdaniem Zarządu, obecny poziom rezerw jest właściwy. W związku z możliwością zmiany warunków zewnętrznych lub zaistnienia innych okoliczności, które mogłyby negatywnie wpłynąć na klientów, nie ma pewności, że w przyszłości konieczność tworzenia rezerw stosownych do istniejącego portfela kredytowego nie będzie miała negatywnego wpływu na sytuację finansową Banku, oraz że istniejące rezerwy i zabezpieczenia okażą się wystarczające dla pokrycia możliwych strat z działalności kredytowej.

2.5 Ryzyko związane z inwestycjami kapitałowymi

Inwestycje kapitałowe dzielą się na dwie kategorie: strategiczne i do zbycia. Portfel inwestycji strategicznych zawiera akcje i udziały Banku w polskich instytucjach finansowych o strategicznym znaczeniu dla Banku ze względu na prowadzone przez niego operacje. Zaangażowania do zbycia pochodzą między innymi z operacji polegających na konwersji wierzytelności na udziały kapitałowe, a także są pozostałością po prowadzonej przez Bank w przeszłości działalności inwestycyjnej. Inwestycje realizowane są bezpośrednio przez Bank lub pośrednio przez spółki inwestycyjne Banku (ze 100% udziałem Banku). W przypadku części inwestycji kapitałowych ich wycena opiera się na założeniu znalezienia inwestora strategicznego dla spółki, w której Bank jest udziałowcem. Dlatego też utrzymanie się wysokiego poziomu inwestycji zagranicznych może być kluczowe z punktu widzenia wyceny tych inwestycji. Ponadto ze względu na szereg zjawisk makroekonomicznych, sytuację na rynku kapitałowym i inne czynniki mające wpływ na działalność spółek, w których Bank jest udziałowcem, cena sprzedaży posiadanych udziałów może okazać się niższa od spodziewanej, a nawet niższa od ich wartości w księgach Banku. Bank na bieżąco monitoruje i kontroluje inwestycje kapitałowe należące do jego portfela, poczynił już znaczące rezerwy związane z inwestycjami kapitałowymi, stąd obecny poziom ryzyka związany z dalszym spadkiem wartości portfela inwestycyjnego Banku jest niski.

2.6 Ryzyko operacyjne

Bank definiuje ryzyko operacyjne jako ryzyko poniesienia strat, w wyniku niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych, ludzi, systemów technicznych lub zdarzeń zewnętrznych. Ryzyko operacyjne obejmuje ryzyko związane z praktykami biznesowymi, jak również ryzyko prawne, czyli ryzyko niezgodności z obowiązującymi przepisami prawa oraz z regulacjami wewnętrznymi Banku. Ryzyko operacyjne nie obejmuje ryzyka utraty reputacji, strategicznego i ryzyka potencjalnych strat wynikających z decyzji związanych z podejmowaniem ryzyka kredytowego, rynkowego, ryzyka płynności lub ryzyka związanego z działalnością ubezpieczeniową.

Zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym zostały uregulowane w „Polityce zarządzania ryzykiem operacyjnym”.

Najistotniejsze role i zakresy odpowiedzialności w zakresie ryzyka operacyjnego, na różnych poziomach wyższego kierownictwa:

- Zarząd Banku odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania ryzykiem, w tym za zorganizowanie i funkcjonowanie procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, oraz jeśli to konieczne, za wprowadzanie niezbędnych korekt w celu usprawnienia tego procesu. Zasady i procedury zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmują pełny zakres działalności Banku. Decyzje strategiczne dotyczące polityki banku, jego organizacji, podziału ról i zakresów odpowiedzialności, reorganizacji procesów, automatyzacji i centralizacji zastrzeżone są dla Zarządu Banku;
- Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność;
- Każdy główny segment biznesu oraz każdy podmiot zależny zobowiązany jest do wdrożenia procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, zgodnego z wymogami polityki. Chociaż identyfikacja ryzyka, samoocena i procesy raportowania są pod wieloma względami uregulowane i ujednolicone w jednostkach biznesowych, procesy ograniczania, monitoringu i pomiaru ryzyka są określane przez każdą jednostkę biznesową i mogą być różne w różnych jednostkach.

Celem procesu zarządzania Ryzykiem Operacyjnym w Banku jest zapewnienie:

- spójnego i efektywnego podejścia do identyfikacji, kontroli, oceny, monitorowania i pomiaru ryzyka operacyjnego oraz sprawozdawczości w tym zakresie,
- efektywnej redukcji poziomu narażenia na ryzyko operacyjne, a w konsekwencji redukcji ilości zdarzeń ryzyka operacyjnego i dotkliwości ich skutków (polityka niskiego poziomu tolerancji dla strat operacyjnych),
- spełnienia wymogów kapitałowych dla ryzyka operacyjnego,
- zgodności z przepisami dotyczącymi zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Bank zarządza ryzykiem operacyjnym przy użyciu różnych narzędzi i technik (m.in. polityk, procedur, list kontrolnych, limitów, procesu samooceny, narzędzi kontrolowania bezpieczeństwa informacji, planów awaryjnych, ubezpieczeń, audytów). Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym wspierany jest jakościowymi i ilościowymi pomiarami ryzyka operacyjnego. Procesy kontrolne stosowane w Banku służą ograniczaniu przyczyn wystąpienia negatywnych skutków zdarzeń operacyjnych (włącznie ze stratami operacyjnymi), zmniejszaniu prawdopodobieństwa ich wystąpienia oraz minimalizowaniu dotkliwości potencjalnych skutków.

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym bazuje na następujących kluczowych elementach:

- identyfikacja ryzyka,
- ograniczanie ryzyka,
- samoocena ryzyka i kontroli,
- monitoring ryzyka,
- pomiar ryzyka,
- sprawozdawczość obszarów narażonych na ryzyko operacyjne.

Wdrożony w Banku proces samooceny umożliwia bieżącą identyfikację, kontrolę, ocenę, monitorowanie, pomiar i raportowanie oceny jakości procesów kontrolnych i potencjalnych zagrożeń. Dane na temat wpływu zdarzeń wiążących się z ryzykiem operacyjnym (strat) są regularnie zbierane i analizowane.

W ramach analizy strat wyodrębniane są następujące ich kategorie:

- straty będące skutkiem oszustw, kradzieży lub nieautoryzowanych zdarzeń,
- straty związane z dokonywaniem transakcji, dostarczaniem usług oraz zarządzaniem procesami
- straty związane z praktykami kadrowymi i bezpieczeństwem pracy,
- straty związane z uszkodzeniem środków trwałych

Za bieżące monitorowanie ryzyka operacyjnego odpowiada odpowiednia Komisja ds. Ryzyka Operacyjnego, Systemu Kontroli i Zgodności. Uchybienia kontrolne, działania naprawcze, zdarzenia

operacyjne i wskaźniki związane z ryzykiem operacyjnym są przedmiotem regularnych analiz odpowiednich Komisji. Jednocześnie jakość procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym (w tym proces samooceny) w poszczególnych jednostkach organizacyjnych Banku są przedmiotem kontroli i oceny przez audyt wewnętrzny.

Zdaniem Zarządu ogólny poziom ryzyka operacyjnego oceniany jest jako umiarkowany, typowy dla skali działalności Banku. Dalsze działania będą się koncentrować na procesach objętych profilem ryzyka Banku.

Do wyliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego Bank stosuje metodę standardową.

2.7 Wpłaty na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego

Na mocy Ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, Bank objęty jest obowiązkowym systemem gwarantowania depozytów ludności. Banki objęte systemem gwarancji depozytów mają obowiązek dokonywania określonych wpłat na rzecz funduszu.

Wskutek ogólnego pogorszenia się sytuacji w sektorze lub upadłości czy pogorszenia się kondycji finansowej jednego z banków należących do Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, może zaistnieć konieczność wysokiej wpłaty na rzecz funduszu przez Bank, jak i innych uczestników Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, w wysokości proporcjonalnej do wysokości utworzonego funduszu ochrony środków gwarantowanych w danym podmiocie. Może się to wiązać z negatywnymi skutkami dla wyników finansowych Banku.

V. Perspektywy rozwoju Banku

1. Ogólne cele rozwoju Banku

Nadrzędnym celem Banku jest długoterminowe budowanie wartości dla akcjonariuszy poprzez zapewnienie odpowiedniego zwrotu z kapitału, a także systematyczne zwiększanie udziału Banku w poszczególnych segmentach rynku.

Naszym celem jest utrzymanie płynnego, dobrze skapitalizowanego banku z selektywnym podejściem do biznesu i klientów oraz rozważnym podejściem do ryzyka, aby osiągnąć optymalne wyniki finansowe podczas spowolnienia gospodarczego. Bank zamierza podejmować działania, mające na celu dalszą aktywną akwizycję potencjalnych klientów, zarówno po stronie bankowości detalicznej jak i bankowości przedsiębiorstw, ze szczególnym nastawieniem na średniozamożnych klientów oraz małe i średnie przedsiębiorstwa. Kluczowym czynnikiem pozyskania klientów jest dla Banku satysfakcja klientów. Bank podejmie szereg inicjatyw mających na celu jej zwiększenie, takich jak uproszczenie procesów operacyjnych, czy wspólna sieć oddziałów.

W perspektywie średnioterminowej Bank podtrzymuje cel osiągnięcia dwucyfrowego udziału rynkowego, mierzonego udziałem w wyniku na działalności bankowej sektora. W roku 2008 udział ten wyniósł około 5%. Cel powinien zostać osiągnięty, dzięki utrzymaniu wiodącej pozycji Banku w bankowości korporacyjnej oraz dynamicznej poprawie wyników osiąganych w bankowości detalicznej.

W okresie spowolnienia gospodarczego Bank będzie oferował produkty dopasowane do potrzeb klientów oraz podejmował działania mające na celu zapewnienie stabilności finansowej i zaufania klientów. Bank kładzie i zamierza nadal kłaść duży nacisk na dyscyplinę kosztową, co ma szczególnie istotne znaczenie dla osiąganych wyników w obliczu spodziewanego spowolnienia polskiej gospodarki.

1.1 Bankowość przedsiębiorstw

Bank, będąc wiodącą instytucją finansową w segmencie bankowości przedsiębiorstw w Polsce, posiada nowoczesną, kompleksową i dopasowaną do zmieniających się potrzeb klientów ofertę. Oferowane produkty i usługi skierowane są do firm działających we wszystkich segmentach rynku, z wyłączeniem

jedynie tych przedsiębiorstw, które znajdują się na ściśle określonych listach restrykcyjnych ze względu na międzynarodowe lub amerykańskie sankcje oraz takich sektorów, które są trwale wyłączone z potencjalnego portfela z uwagi na ogólną politykę Banku.

Na koniec 2008 roku udział rynkowy Banku w kredytach dla przedsiębiorstw wyniósł 3,3% w porównaniu do 4,2% na koniec 2007 roku, natomiast w depozytach firm wyniósł odpowiednio 7,4% wobec 8,5%. Bank posiada szczególnie silną pozycję w obszarze obsługi międzynarodowych korporacji, największych polskich przedsiębiorstw oraz w obsłudze transakcji na rynku pieniężnym i walutowym. Celem Banku jest utrzymanie pozycji w tych segmentach rynku oraz poprawienie pozycji w pozostałych obszarach.

Bank zamierza w dalszym ciągu aktywnie pozyskiwać klientów z tego rynku i jednocześnie pogłębiać relacje z obecnymi klientami. Bank kontynuuje ekspansję w segmencie małych i średnich przedsiębiorstw (MSP), kładąc przy tym nacisk na jakość portfela kredytowego oraz odpowiednią alokację zasobów.

Istotna część przychodów banku generowana będzie z obsługi handlu, zarządzania środkami finansowymi oraz produktów pionu skarbu, w tym w istotnej części z wymiany walutowej. Innowacyjne produkty najwyższej jakości stanowić będą jeden z najistotniejszych czynników przewagi konkurencyjnej Banku, szczególnie przy współpracy z wymagającymi klientami krajowymi oraz międzynarodowymi. Celem Banku jest miejsce w czołowej trójce pod względem przychodów z działalności bankowej w segmencie bankowości przedsiębiorstw.

1.2 Bankowość detaliczna

Celem Banku jest stać się najczęściej polecanym bankiem detalicznym w Polsce, który przynosi trwałe korzyści klientom, pracownikom oraz udziałowcom.

Oferta produktowa Banku dostosowana jest do potrzeb klientów należących do różnych segmentów rynku. Tworząc kompleksową ofertę produktową dostosowaną do potrzeb finansowych, Bank dąży do umacniania relacji z klientem.

Jednym z priorytetów Banku jest wprowadzanie kolejnych innowacyjnych rozwiązań w zakresie produktów i usług bankowych. Bank będzie rozwijał ofertę w zakresie rozwiązań skierowanych do najbardziej wymagających klientów.

W 2008 roku Bank systematycznie poszerzał ofertę depozytową o nowe rozwiązania, dzięki czemu na koniec roku posiadał pełen wachlarz produktów depozytowych i usług dodanych. Klienci mogą skorzystać z pełnej oferty kont osobistych, lokat terminowych, w tym nowego produktu - lokaty progresywnej oraz kont oszczędnościowych, w tym nowego Konta SuperOszczędnościowego. Wszystkie produkty są dostępne także w walutach obcych.

W związku z tym w 2009 roku Bank zamierza podjąć działania mające na celu pozyskiwanie nowych klientów depozytowych poprzez podkreślenie szerokiej gamy rozwiązań dedykowanych do oszczędzania. Bank będzie również kontynuował swoją strategię ukierunkowaną na dostarczanie wygody poprzez innowacyjne rozwiązania. Wdrożenie płatności mobilnych "Płać Komórką" będzie nadal rozwijane. Jednocześnie chcemy utrzymać wiodącą pozycję w segmencie osób zamożnych poprzez udostępnienie klientom pełnej oferty produktowej i unikatowych rozwiązań z zakresu bankowości międzynarodowej i produktów ubezpieczeniowych oraz inwestycyjnych. Obok rozwoju tradycyjnej sieci oddziałów, Bank skupiać się będzie także na wykorzystaniu pośrednich kanałów dystrybucji.

Szeroka oferta produktów inwestycyjnych i ubezpieczeniowych to odpowiedź na zainteresowanie produktami tego typu. Bank oferuje starannie dobrane produkty najwyższej jakości, renomowanych instytucji finansowych, rozszerzając swoją ofertę o nowe usługi uwzględniając zmieniające się potrzeby klientów, w tym o produkty z gwarancją kapitału. Ponadto Bank rozwija konkurencyjną na rynku ofertę

produktów strukturyzowanych. W czasach trudnej koniunktury Bank przykładą szczególną uwagę do edukowania klientów w zakresie strategii systematycznego oszczędzania.

Bank chce utrzymać wiodącą pozycję na bardzo konkurencyjnym rynku kart kredytowych. W 2009 roku Bank będzie nadal rozwijał portfel kart partnerskich, oferujących klientom dodatkowe korzyści. Planujemy również dalsze skrócenie czasu podejmowania decyzji kredytowej oraz dywersyfikację kanałów dystrybucji.

Rok 2008 był także rokiem wdrożenia nowej strategii dla segmentu Małych i Średnich Przedsiębiorstw, łączącej najlepsze praktyki bankowości detalicznej i korporacyjnej. Najbliższy okres to czas implementacji wszystkich elementów nowej strategii, dostosowanej do dynamicznie zmieniających się warunków rynkowych. Niezmienne pozostaje zaangażowanie banku we wszystkich segmentach MSP, poczynając od segmentu mikro i małych firm w oparciu o sieć oddziałów, uzupełniając ofertę dla klientów detalicznych oraz dla firm małych i średnich korzystając z silnej pozycji w bankowości korporacyjnej.

1.3 Sieć dystrybucji

W perspektywie rozwoju na 2009 rok Bank dołoży wszelkich starań, aby zapewnić właściwy poziom obsługi klienta. Jednocześnie będzie reagował na zmiany zachodzące na rynku. Planowane jest otworenie 11 nowych placówek partnerskich (Agencji). Jednocześnie Bank będzie wdrażał nowatorskie rozwiązania mające na celu usprawnienie i przyspieszenie obsługi gotówkowej klientów.

Priorytetem jest zwiększanie funkcjonalności i dostępności zdalnych kanałów dystrybucji oraz dalsze doskonalenie kwalifikacji doradców bankowych, szczególnie obsługujących duże podmioty, które zgłaszają zapotrzebowanie na bardziej skomplikowane produkty. W przypadku bankowości detalicznej duży nacisk zostanie położony na dalszy wzrost wykorzystania Internetu (Citibank Online). Docelowo, Internet ma być podstawowym źródłem realizowania transakcji dla klientów indywidualnych.

2. Synergie

Bank łączy w swej działalności lata tradycji i doświadczeń zdobytych na polskim rynku z globalnym doświadczeniem Citigroup, oferując kompleksowe rozwiązania i obsługę dostosowane do potrzeb wszystkich grup klientów, wykorzystując przy tym korzyści płynące z synergii występujących między obsługą bankową przedsiębiorstw i klientów detalicznych, jak również między usługami bankowymi, leasingowymi oraz maklerskimi.

Bank w dalszym ciągu będzie korzystał z synergii występującej pomiędzy częścią detaliczną i korporacyjną, między innymi w zakresie oferowania atrakcyjnych produktów detalicznych pracownikom największych przedsiębiorstw, będących klientami Banku, oferowania produktów korporacyjnych (m.in. specjalistycznych produktów pionu skarbu, biura maklerskiego oraz zarządzania aktywami) klientom z segmentu CitiGold, udostępniania dopasowanej oferty produktów pionu skarbu mikroprzedsiębiorstwom, jak również z jednorodnej sieci oddziałów dostępnej dla wszystkich klientów.

VI. Oświadczenie Banku Handlowego w Warszawie S.A. o stosowaniu w Banku zasad ładu korporacyjnego w 2008 r.

Zasady ładu korporacyjnego, które stosuje Bank Handlowy w Warszawie S.A. („Bank”, „Spółka”)

Bank pragnie stać się najbardziej szanowaną instytucją finansową w Polsce, o wysokim poczuciu odpowiedzialności biznesowej i społecznej. Od 2003 roku Bank przestrzega zasad ładu korporacyjnego przyjętych przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. w formie „Dobrych praktyk w spółkach publicznych 2005” oraz od 1 stycznia 2008 roku w formie „Dobrych Praktyk Spółek

Notowanych na GPW” (DPSN). Głównym celem przyjęcia zasad ładu korporacyjnego jako standardu funkcjonowania Banku było i jest zbudowanie przejrzystych relacji pomiędzy wszystkimi organami i podmiotami zaangażowanymi w funkcjonowanie Spółki, a także zapewnienie, aby zarządzanie Spółką oraz jej przedsiębiorstwem było wykonywane w sposób właściwy, staranny oraz lojalny wobec wszystkich akcjonariuszy. Chęć zapewnienia transparentności działania Banku Handlowego w Warszawie S.A., w tym w szczególności relacji i procesów zachodzących pomiędzy organami statutowymi Spółki, doprowadziła do przyjęcia w celu stosowania w Banku dobrych praktyk objętych dokumentem Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW. Dokument ten jest dostępny na stronie internetowej Giełdy Papierów Wartościowych. Uchwałą z dnia 13 maja 2008 roku Zarząd Banku, a Rada Nadzorcza uchwałą z dnia 20 maja 2008 roku, zadeklarowały wolę przestrzegania przez Bank zasad ładu korporacyjnego zawartych w DPSN z wyjątkiem trzech zasad, które nie znajdują zastosowania w praktyce Banku.

Zasady ładu korporacyjnego zawarte w DPSN, które nie były przez Bank stosowane w 2008 r.

Bank zadeklarował wolę przestrzegania DPSN z wyjątkiem następujących trzech zasad:

- (i) zasady II.3 (skierowanej do Zarządu) i zasady III.9 (skierowanej do Rady Nadzorczej), dotyczących aprobowania przez Radę Nadzorczą istotnych transakcji/umów z podmiotami powiązanymi, w odniesieniu do umów zawieranych w ramach bieżącej działalności operacyjnej, w szczególności związanej z zarządzaniem płynnością; oraz
- (ii) zasady IV.8 dotyczącej zapewnienia zmiany podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego przynajmniej raz na siedem lat obrotowych.

Zasady II. 3 i III. 9 DPSN nie były przez Bank stosowane wyłącznie w odniesieniu do umów zawieranych z podmiotami powiązanymi w ramach bieżącej działalności operacyjnej, w szczególności związanej z zarządzaniem płynnością.

Biorąc pod uwagę charakter i ilość transakcji zawieranych w ramach bieżącej działalności operacyjnej, nie jest możliwe z punktu widzenia operacyjnego uzyskanie zgód Rady Nadzorczej na ich zawieranie. Należy wskazać równocześnie, iż w okresach miesięcznych Rada Nadzorcza otrzymuje raport z bieżącego monitorowania działalności Banku, zawierający między innymi informacje o transakcjach zawartych z podmiotami powiązanymi o wartości przekraczającej 100.000 zł.

Stosowanie zasady IV. 8 DPSN nie jest możliwe, ponieważ Bank należy do grupy kapitałowej Citi i objęty jest skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Citigroup Inc., która stosuje odrębne zasady współpracy z podmiotami badającymi sprawozdania finansowe. Jednocześnie Bank informuje, że przestrzega przepisów obowiązującego prawa nakładających obowiązek rotacji biegłych rewidentów, zgodnie z dyrektywą 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego z dnia 17 maja 2006 roku w sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych.

System kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w procesie sporządzania sprawozdań finansowych Banku

Sprawozdania finansowe Banku sporządzane są przez Departament Sprawozdawczości Finansowej i Kontroli stanowiący wyodrębnioną organizacyjnie jednostkę działającą w Pionie Finansowym w ramach struktury Sektora Zarządzania i Wsparcia podlegającą bezpośrednio Dyrektorowi Finansowemu – Wiceprezesowi Zarządu Banku.

Proces sporządzania sprawozdań finansowych objęty jest systemem kontroli wewnętrznej Banku mającym na celu wspomaganie procesów decyzyjnych przyczyniających się do wiarygodności i rzetelności sprawozdawczości finansowej. System kontroli wewnętrznej obejmuje mechanizmy kontroli ryzyk związanych z procesem sporządzania sprawozdań finansowych, badanie zgodności działania Banku w tym zakresie z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi oraz audyt wewnętrzny.

Kontrola wewnętrzna funkcjonalna sprawowana jest przez każdego pracownika oraz dodatkowo przez jego bezpośredniego zwierzchnika i osoby z nim współpracujące oraz przez kierowników jednostek organizacyjnych Banku w zakresie jakości i poprawności wykonywania przez poszczególnych pracowników ich czynności celem zapewnienia zgodności tych czynności z procedurami i mechanizmami

kontroli Banku. W ramach wewnętrznych funkcji kontrolnych wyodrębniona jest funkcja kontroli finansowej wykonywana przez Pion Finansowy oraz proces samooceny. Kontrola finansowa w Banku obejmuje obszar polityki rachunkowości oraz sprawozdawczości finansowej. Kwartalna Samoocena jest procesem oceny oraz proaktywnego i efektywnego zarządzania wszelkimi istotnymi kategoriami ryzyka, integralnie związanymi z procesem sporządzania sprawozdań finansowych. Zarządzanie ryzykami odbywa się za pomocą wewnętrznych mechanizmów kontrolnych. Proces Kwartalnej Samooceny stanowi podstawowe narzędzie w Banku do monitorowania poziomu narażenia na ryzyko oraz zmian w środowisku sprawozdawczości finansowej, identyfikowania nowych zagrożeń i budowania planów naprawczych. W ramach procesu monitorowania ryzyka operacyjnego w Banku wdrożono efektywnie funkcjonujące mechanizmy w zakresie bezpieczeństwa systemów technologicznych. Stosowane systemy informatyczne wykorzystywane w procesie sporządzania sprawozdawczości finansowej objęte są bankowym planem awaryjnym na wypadek ich utraty.

Nadzór nad systemem kontroli funkcjonalnej sprawuje Zarząd Banku za pośrednictwem Komitetu ds. Ryzyka.

Audyt wewnętrzny w Banku przeprowadzany jest przez Departament Audytu stanowiący wyodrębnioną organizacyjnie jednostkę działającą w ramach struktury Banku, podlegającą bezpośrednio Zarządowi. Zadaniem Departamentu Audytu jest badanie i ocena w sposób niezależny i obiektywny ryzyka związanego z działalnością jednostek uczestniczących w procesie sporządzania sprawozdawczości finansowej Banku i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej. W tym celu regularnie kontroluje i dokonuje oceny ich działalności w zakresie zgodności ich działania z prawem, wewnętrznymi aktami normatywnymi, jak również ponoszonego ryzyka.

Nadzór nad funkcjonowaniem systemu kontroli wewnętrznej i działalnością Departamentu Audytu sprawuje Rada Nadzorcza Banku. Rada Nadzorcza wykonuje swoje funkcje poprzez Komitet ds. Audytu, który w ramach sprawowanego nadzoru dokonuje weryfikacji z Zarządem Banku i biegłym rewidentem Banku rzetelności sporządzanych sprawozdań finansowych i prawidłowości funkcjonowania procesów związanych z ich sporządzaniem oraz przedstawia rekomendacje zatwierdzenia rocznych i okresowych sprawozdań finansowych przez Radę Nadzorczą Banku.

Kierujący Departamentem Audytu okresowo, co najmniej raz w roku, przekazuje Radzie Nadzorczej oraz Zarządowi informacje na temat stwierdzonych nieprawidłowości i wniosków wynikających z przeprowadzonych audytów wewnętrznych oraz działań podejmowanych w celu usunięcia nieprawidłowości lub realizacji tych wniosków. Osoba kierująca Departamentem Audytu jest uprawniona do uczestniczenia w posiedzeniach Zarządu i Rady Nadzorczej, na których rozpatrywane są zagadnienia związane z działaniem kontroli wewnętrznej w Banku.

Znaczące pakiety akcji

Akcjonariuszem Banku posiadającym bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku Handlowego w Warszawie S.A. na dzień 31 grudnia 2008 r. był Citibank Overseas Investment Corporation (COIC) podmiot zależny od Citibank N.A., który posiadał 97.994.700 akcji co stanowiło 75% udziału w kapitale zakładowym Banku. Liczba głosów wynikających z posiadanych przez COIC akcji wynosiła 97.994.700 co stanowiło 75% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku.

Wszystkie wyemitowane przez Bank akcje są akcjami zwykłymi na okaziciela, akcje te nie dają żadnych specjalnych uprawnień kontrolnych w stosunku do Banku.

Poza ograniczeniami wynikającymi z Prawa Bankowego – art. 25 – objęcie lub nabycie akcji banku powyżej 10%, 20%, 25% 33% 50% 66% lub 75 % wymaga zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego, zezwolenia wymaga też zbycie akcji, jeśli podmiot uprzednio przekroczył powyżej wskazane progi. Statut Banku nie przewiduje innych ograniczeń dla przenoszenia akcji Banku.

Zasady powoływania i odwoływania członków Zarządu

Zarząd Banku składa się z pięciu do dziewięciu członków. W skład Zarządu wchodzi: Prezes Zarządu Spółki, Wiceprezesi Zarządu Spółki, oraz Członkowie Zarządu. Co najmniej połowa członków Zarządu powinna legitymować się obywatelstwem polskim. Każdy członek Zarządu powoływany jest przez Radę

Nadzorcą na okres trzech lat. Dwóch członków Zarządu Banku w tym Prezes są powołani do Zarządu za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego.

Mandat członka Zarządu wygasa:

- 1) z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie Zarządu z działalności Banku i sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka Zarządu,
- 2) z chwilą śmierci członka Zarządu,
- 3) z dniem odwołania członka Zarządu,
- 4) z dniem złożenia na ręce Przewodniczącego Rady Nadzorczej rezygnacji na piśmie.

Zarząd w drodze uchwały podejmuje decyzje w sprawach Spółki niezastrzeżonych przez prawo i statut do kompetencji innych organów Spółki, w szczególności:

- 1) określa strategię Spółki,
- 2) tworzy i znosi komitety Spółki oraz określa ich właściwość,
- 3) ustala i przedkłada Radzie Nadzorczej do zatwierdzenia swój regulamin,
- 4) ustala i przedkłada Radzie Nadzorczej do zatwierdzenia regulaminy gospodarowania funduszami specjalnymi tworzonymi z zysku netto,
- 5) określa daty wypłaty dywidendy w terminach ustalonych przez Walne Zgromadzenie,
- 6) ustanawia prokurentów oraz pełnomocników ogólnych i pełnomocników ogólnych z prawem substytucji,
- 7) decyduje w sprawach określonych w regulaminie Zarządu,
- 8) rozstrzyga w sprawach wniesionych przez Prezesa Zarządu, Wiceprezesa lub członka Zarządu,
- 9) decyduje samodzielnie o nabyciu i zbyciu nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości,
- 10) uchwała projekt rocznego planu finansowego Spółki, przyjmuje plany inwestycyjne oraz sprawozdania z ich wykonania,
- 11) przyjmuje sprawozdania z działalności Spółki i sprawozdania finansowe,
- 12) formułuje wnioski w sprawie podziału zysku albo sposobu pokrycia strat,
- 13) zatwierdza politykę kadrową, kredytową i zasady prawne działalności Spółki,
- 14) zatwierdza zasady gospodarowania kapitałem Spółki,
- 15) zatwierdza strukturę zatrudnienia,
- 16) ustala zasadniczą strukturę organizacyjną Spółki, powołuje i odwołuje Szefów Sektorów, powołuje i odwołuje Szefów Pionów oraz ustala ich właściwość,
- 17) ustala plan działań kontrolnych w Spółce oraz przyjmuje sprawozdania z przeprowadzonych kontroli,
- 18) rozstrzyga w innych sprawach, które zgodnie ze Statutem podlegają przedłożeniu Radzie Nadzorczej lub Walnemu Zgromadzeniu,
- 19) podejmuje decyzje o zaciągnięciu zobowiązań lub rozporządzeniu aktywami, których łączna wartość w stosunku do jednego podmiotu przekracza 5% funduszy własnych Spółki lub udziela upoważnienia wskazanym osobom do podjęcia takiej decyzji, jednakże w odniesieniu do spraw wchodzących do kompetencji Komitetów powołanych w Spółce, decyzje są podejmowane po zasięgnięciu opinii właściwego Komitetu,
- 20) określa organizację i zakres działania Departamentu Audytu, w tym mechanizmy zapewniające niezależność audytu.

Zarząd Banku projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie systemu zarządzania w Spółce. Zarząd opracowuje, wprowadza, zatwierdza oraz aktualizuje pisemne strategie, procedury, plany i analizy oraz podejmuje inne działania w zakresie systemu zarządzania ryzykiem, kontroli wewnętrznej oraz szacowania kapitału wewnętrznego, jak również dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego. Do wnoszenia spraw, w celu ich rozpatrzenia przez Zarząd są uprawnieni członkowie Zarządu oraz szefowie wskazanych w Regulaminie Zarządu jednostek organizacyjnych, w sprawach objętych zakresem funkcjonowania tych jednostek.

Prezes Zarządu:

- 1) kieruje pracami Zarządu, w tym wyznacza spośród członków Zarządu osobę zastępującą Prezesa podczas jego nieobecności oraz ustala sposób zastępowania nieobecnych członków Zarządu,
- 2) zwołuje posiedzenia Zarządu i przewodniczy im,
- 3) prezentuje stanowisko Zarządu wobec władz Spółki, organów państwowych i samorządowych oraz opinii publicznej,
- 4) wnioskuję do Rady Nadzorczej o powołanie lub odwołanie członków Zarządu oraz ustalenie ich wynagrodzenia,
- 5) wydaje wewnętrzne przepisy regulujące działalność Spółki oraz może upoważnić pozostałych członków Zarządu lub innych pracowników Spółki do wydawania tych przepisów,
- 6) decyduje o sposobie wykorzystania wyników kontroli wewnętrznej oraz informuje o podjętej w tym zakresie decyzji jednostkę kontrolowaną,
- 7) wykonuje inne uprawnienia wynikające z regulaminów, uchwalonych przez Radę Nadzorczą.

Prezes Zarządu może powierzyć poszczególnym członkom Zarządu oraz Szefom Pionów wykonywanie poszczególnych kompetencji, przewidzianych powyżej, z wyłączeniem określonych w punktach 1) i 4).

Zmiany statutu Spółki

Zmiany statutu Banku dokonuje Walne Zgromadzenie Banku. Zmiana statutu wymaga wpisu do rejestru. Stosownie do art. 34 ust.2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo Bankowe zmiana statutu Banku wymaga zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego, jeżeli dotyczy:

- 1) firmy Banku,
- 2) siedziby, przedmiotu działania i zakresu działalności Banku,
- 3) organów i ich kompetencji, ze szczególnym uwzględnieniem kompetencji członków Zarządu, powołanych za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego oraz zasady podejmowania decyzji, podstawowej struktury organizacyjnej Banku, zasad składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych, trybu wydawania regulacji wewnętrznych oraz trybu podejmowania decyzji o zaciągnięciu zobowiązań lub rozporządzeniu aktywami, których łączna wartość w stosunku do jednego podmiotu przekracza 5 % funduszy własnych,
- 4) zasad funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej,
- 5) funduszy własnych oraz zasad gospodarki finansowej,
- 6) uprzywilejowania lub ograniczenia akcji co do prawa głosu.

Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadniczych uprawnień oraz praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania

Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia

Walne Zgromadzenie w Banku Handlowym w Warszawie S.A. działa zgodnie z Regulaminem Walnego Zgromadzenia Banku, Statutem i przepisami prawa. Walne Zgromadzenie Banku (Walne Zgromadzenie) posiada stabilny Regulamin określający szczegółowe zasady prowadzenia obrad i podejmowania uchwał.

Zgodnie z przyjętą w Spółce praktyką Walne Zgromadzenie odbywa się w siedzibie Spółki, w Warszawie. Zgodnie ze Statutem Spółki, Zwyczajne Walne Zgromadzenie odbywa się w terminie sześciu miesięcy po upływie każdego roku obrotowego. Jeżeli Zarząd nie zwoła Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia w tym terminie, prawo jego zwołania przysługuje Radzie Nadzorczej. W Spółce przyjęto zasadę, iż Zwyczajne Walne Zgromadzenia zwoływane są nie później niż w ostatnim tygodniu czerwca, w godzinach przedpołudniowych. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd z własnej inicjatywy, na żądanie Rady Nadzorczej lub na żądanie akcjonariuszy reprezentujących, co najmniej jedną dziesiątą część kapitału zakładowego. Dla potrzeb Walnych Zgromadzeń Spółka zapewnia salę o wielkości odpowiedniej do liczby Akcjonariuszy, obsługę profesjonalnych tłumaczy oraz elektroniczny system oddawania i liczenia głosów.

Zgodnie z praktyką przyjętą w Spółce, wszystkie istotne materiały na Walne Zgromadzenie, w tym projekty uchwał z uzasadnieniem wraz z opinią Zarządu i Rady Nadzorczej przekazywane są Akcjonariuszom najpóźniej na 15 dni (sprawozdania finansowe) lub 7 dni (odpisy projektów uchwał) przed terminem jego odbycia. Materiały na Walne Zgromadzenie są nadto udostępniane w siedzibie Spółki w czasie, o którym Spółka powiadamia w ogłoszeniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia oraz na stronach internetowych Spółki. Niezależnie od powyższego Spółka wykonuje wszystkie wynikające z powszechnie obowiązujących przepisów obowiązki informacyjne dotyczące zwołania Walnych Zgromadzeń.

Odwołanie Walnego Zgromadzenia, w którego porządku obrad na wniosek uprawnionych podmiotów umieszczono określone sprawy lub które zwołane zostało na taki wniosek możliwe jest tylko za zgodą wnioskodawców. W innych przypadkach Walne Zgromadzenie może być odwołane, jeżeli jego odbycie napotyka na nadzwyczajne przeszkody (siła wyższa) lub jest oczywiście bezprzedmiotowe. Odwołanie następuje w taki sam sposób, jak zwołanie, zapewniając przy tym jak najmniejsze ujemne skutki dla spółki i dla akcjonariuszy, w każdym razie nie później niż na trzy tygodnie przed pierwotnie planowanym terminem. Zmiana terminu odbycia Walnego Zgromadzenia następuje w tym samym trybie, co jego odwołanie, choćby proponowany porządek obrad nie ulegał zmianie. Walne Zgromadzenie zwołuje się przez ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym, które powinno być dokonane, co najmniej na trzy tygodnie przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Walne Zgromadzenie otwiera Przewodniczący Rady Nadzorczej, a w przypadku jego nieobecności kolejno Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej lub jeden z członków Rady Nadzorczej. Zgodnie z przyjętą w Spółce praktyką prowadzenia Walnych Zgromadzeń, po otwarciu Zgromadzenia zarządza się niezwłocznie wybór Przewodniczącego Zgromadzenia. Przed wyborem Przewodniczącego Walne Zgromadzenie nie podejmuje żadnych rozstrzygnięć.

Zarząd Spółki każdorazowo za pośrednictwem osoby otwierającej Walne Zgromadzenie przekazuje Przewodniczącemu Walnego Zgromadzenia instrukcję dotyczącą wykonywania tej funkcji w sposób zapewniający przestrzeganie powszechnie obowiązujących przepisów, zasad ładu korporacyjnego, Statutu i innych regulacji wewnętrznych Spółki. Na Walnym Zgromadzeniu powinni być obecni członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki oraz biegły rewident Spółki, jeśli przedmiotem Walnego Zgromadzenia są sprawy finansowe.

Głosowanie na Walnym Zgromadzeniu jest jawne. Tajne głosowanie zarządza się przy wyborach oraz nad wnioskami o odwołanie członków organów Spółki lub likwidatorów, o pociągnięciu ich do odpowiedzialności, jak również w sprawach osobowych. Poza tym należy zarządzić tajne głosowanie na żądanie choćby jednego z akcjonariuszy obecnych lub reprezentowanych na Walnym Zgromadzeniu.

Walne Zgromadzenie jest ważne bez względu na ilość reprezentowanych na nim akcji z zastrzeżeniem przypadków określonych w przepisach prawa. Uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają bezwzględną większością głosów obecnych, o ile przepisy prawa lub Statutu nie stanowią inaczej.

Głosowanie odbywa się w praktyce przy pomocy komputerowego systemu oddawania i obliczania głosów, zapewniającego oddawanie głosów w liczbie odpowiadającej liczbie posiadanych akcji, jak również eliminującego - w przypadku głosowania tajnego - możliwość identyfikacji sposobu oddawania głosów przez poszczególnych akcjonariuszy.

Przewodniczący Walnego Zgromadzenia powinien w taki sposób formułować uchwały, aby każdy uprawniony, który nie zgadza się z meritem rozstrzygnięcia stanowiącym przedmiot uchwały miał możliwość jej zaskarżenia. Przewodniczący Walnego Zgromadzenia ma za zadanie czuwać nad tym, aby uchwały były formułowane w jasny i przejrzysty sposób. Zarząd Spółki zapewnia także możliwość skorzystania przez Przewodniczącego z pomocy obsługi prawnej Spółki.

Uchwały Walnego Zgromadzenia są protokołowane przez notariusza. W protokole należy stwierdzić prawidłowość zwołania Walnego Zgromadzenia i jego zdolność do powzięcia uchwał, wymienić powzięte uchwały, liczbę głosów oddanych za każdą uchwałą i zgłoszone sprzeciwy. Do protokołu należy dołączyć listę obecności z podpisami uczestników Walnego Zgromadzenia. Dowody zwołania Walnego Zgromadzenia Zarząd powinien dołączyć do księgi protokołów.

Odpis protokołu Zarząd Spółki umieszcza w księdze protokołów.

W obradach Walnego Zgromadzenia mogą uczestniczyć przedstawiciele mediów.

Zasadnicze Uprawnienia Walnego Zgromadzenia Spółki

Przedmiotem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia powinno być:

- 1) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki i sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy oraz skonsolidowane sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej Spółki,
- 2) podjęcie uchwały o podziale zysku albo o pokryciu straty,
- 3) udzielenie członkom organów Spółki absolutorium z wykonania przez nich obowiązków.

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia, oprócz innych przewidzianych bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa, należą sprawy:

- 1) zbycia i wydzierżawienia przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienia na nich ograniczonego prawa rzeczowego,
- 2) zmiany Statutu,
- 3) podwyższenia lub obniżenia kapitału zakładowego Spółki,
- 4) ustalenia dnia prawa poboru akcji nowej emisji,
- 5) ustalenia dnia dywidendy za ubiegły rok obrotowy oraz terminów wypłaty dywidendy,
- 6) tworzenia i znoszenia funduszy specjalnych tworzonych z zysku,
- 7) powoływania oraz odwoływania członków Rady Nadzorczej,
- 8) ustalania wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej,
- 9) połączenia lub likwidacji Spółki,
- 10) powołania i odwołania likwidatorów,
- 11) umorzenia akcji Spółki,
- 12) użycia kapitału zapasowego i rezerwowego, w tym kapitału (funduszu) rezerwowego utworzonego, w celu gromadzenia zysku niepodzielonego (nieprzeznaczonego na dywidendę w danym roku obrotowym) oraz funduszu ogólnego ryzyka

Walne Zgromadzenie decyduje o podziale zysku, określając wysokość odpisów na:

- 1) kapitał zapasowy, tworzony corocznie z odpisów z zysku w wysokości co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego. Walne Zgromadzenie może podjąć uchwałę nakazującą dokonywanie dalszych odpisów,
- 2) kapitał rezerwowy,
- 3) fundusz ogólnego ryzyka,

- 4) dywidendę,
- 5) fundusze specjalne,
- 6) inne cele.

W razie likwidacji Spółki, Walne Zgromadzenie wyznacza na wniosek Rady Nadzorczej jednego lub więcej likwidatorów oraz określa sposób prowadzenia likwidacji.

Prawa Akcjonariuszy i sposób ich Wykonywania

Akcje Spółki są akcjami na okaziciela i są zbywalne. Akcjonariusze mają prawo do udziału w zysku wykazanym w sprawozdaniu finansowym, zbadanym przez biegłego rewidenta, który został przeznaczony przez Walne Zgromadzenie do wypłaty akcjonariuszom. Zysk rozdziela się w stosunku do liczby akcji.

W Walnym Zgromadzeniu mają prawo uczestniczyć właściciele akcji na okaziciela, którzy złożą w siedzibie Spółki, najpóźniej na tydzień przed odbyciem Walnego Zgromadzenia lub w przypadku papierów wartościowych zdematerializowanych imienne świadectwo depozytowe.

Akcjonariusz uczestniczący w Walnym Zgromadzeniu ma prawo do głosowania, stawiania wniosków i zgłaszania sprzeciwów, jak również do przedstawiania zwięzłego uzasadnienia swego stanowiska.

Projekty uchwał proponowanych do przyjęcia przez Walne Zgromadzenie oraz inne istotne materiały powinny być przedstawione akcjonariuszom wraz z uzasadnieniem i opinią Rady Nadzorczej przed Walnym Zgromadzeniem w czasie umożliwiającym zapoznanie się z nimi i dokonanie oceny.

Akcjonariusz, ma prawo uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocnika.

Każdy akcjonariusz ma prawo kandydować na Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia, jak również zgłosić do protokołu kandydaturę na stanowisko Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia.

Przy rozpatrywaniu każdego punktu porządku obrad akcjonariusz ma prawo do wystąpienia i repliki.

Zarząd jest obowiązany do udzielenia akcjonariuszowi na jego żądanie informacji dotyczących spółki, jeżeli jest to uzasadnione dla oceny sprawy objętej porządkiem obrad. Zarząd powinien odmówić udzielenia informacji w przypadku, gdy:

- 1) mogłoby to wyrządzić szkodę Spółce albo spółce z nią powiązanej albo spółce zależnej, w szczególności przez ujawnienie tajemnic technicznych, handlowych lub organizacyjnych przedsiębiorstwa,
- 2) mogłoby narazić członka Zarządu na poniesienie odpowiedzialności karnej, cywilnoprawnej lub administracyjnej.

W uzasadnionych przypadkach Zarząd może udzielić informacji na piśmie nie później niż w terminie 2 (dwóch) tygodni od dnia zakończenia Walnego Zgromadzenia.

Organy Spółki nie ograniczają informacji, o których udzielenie zwraca się w szczególności Walne Zgromadzenie, ale jednocześnie przestrzegają przepisów Ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, Ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, Rozporządzenia w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim, a także przepisów Kodeksu spółek handlowych..

Walne Zgromadzenie jest ważne bez względu na ilość reprezentowanych na nim akcji z zastrzeżeniem przypadków określonych w przepisach prawa. Uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają bezwzględna większością głosów obecnych, o ile przepisy prawa lub Statutu Banku nie stanowią inaczej.

Akcjonariusz ma prawo do zgłoszenia sprzeciwu wobec treści uchwały Walnego Zgromadzenia i zgłaszając sprzeciw ma możliwość przedstawienia swoich argumentów i uzasadnienia sprzeciwu.

Każdy akcjonariusz ma prawo wnoszenia propozycji zmian i uzupełnień do projektów uchwał, objętych porządkiem obrad Walnego Zgromadzenia - do czasu zamknięcia dyskusji nad punktem porządku obrad, obejmującym projekt uchwały, której ta propozycja dotyczy. Propozycje te wraz z krótkim uzasadnieniem winny być składane na piśmie.

Akcjonariusz na Walnym Zgromadzeniu może zgłosić wniosek w sprawie formalnej. Za wnioski w sprawach formalnych uważa się wnioski, co do sposobu obradowania i głosowania.

Akcjonariusze mają prawo zgłaszania swych kandydatów do Rady Nadzorczej Banku na piśmie na ręce Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia lub ustnie do protokołu, przy czym zarówno w jednym jak i w drugim przypadku kandydaturę zgłasza się z krótkim uzasadnieniem.

Akcjonariusze mają prawo przeglądania księgi protokołów, jak również żądania wydania, poświadczonych przez Zarząd, odpisów uchwał.

Akcjonariuszowi, który głosował przeciwko uchwale Walnego Zgromadzenia, a po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu, akcjonariuszowi bezzasadnie niedopuszczonemu do udziału w Walnym Zgromadzeniu, i akcjonariuszom, którzy nie byli obecni na Walnym Zgromadzeniu, jedynie w przypadku wadliwego zwołania Walnego Zgromadzenia lub też powzięcia uchwały w sprawie nieobjętej porządkiem obrad, służy prawo do wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariuszom przysługuje prawo do wytoczenia przeciwko Spółce powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały Walnego Zgromadzenia sprzecznej z ustawą.

Akcje Spółki mogą być umarzane za zgodą akcjonariusza w drodze nabycia akcji przez Spółkę (umorzenie dobrowolne). Umorzenie akcji wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia. Uchwała powinna określać w szczególności podstawę prawną umorzenia, wysokość wynagrodzenia przysługującego akcjonariuszowi umorzonej akcji bądź uzasadnienie umorzenia akcji bez wynagrodzenia oraz sposób obniżenia kapitału zakładowego.

Skład Osobowy i zmiany w Zarządzie i Radzie Nadzorczej Banku, zasady działania organów zarządzających i nadzorczych Banku

Zarząd

Zarząd Banku składa się z pięciu do dziewięciu członków. W skład Zarządu wchodzi: Prezes Zarządu Spółki, Wiceprezesi Zarządu Spółki, oraz Członkowie Zarządu. Co najmniej połowa członków Zarządu powinna legitymować się obywatelstwem polskim. Każdy członek Zarządu powoływany jest przez Radę Nadzorczą na okres trzech lat.

Aktualnie Zarząd Spółki składa się z pięciu członków. W skład Zarządu Spółki wchodzi:

Sławomir S. Sikora – Prezes Zarządu;

Michał H. Mrozek – Wiceprezes Zarządu;

Peter Rossiter – Wiceprezes Zarządu;

Sonia Wędrychowicz-Horbatowska – Wiceprezes Zarządu;

Witold Zieliński – Wiceprezes Zarządu.

Wyżej wymienione osoby wchodziły również w skład Zarządu w roku 2008. W skład Zarządu Banku w 2008 roku wchodził także Lidia Jabłowska-Luba – członek Zarządu oraz Edward Wess – Wiceprezes Zarządu.

Zarząd Spółki działa w oparciu o przepisy powszechnie obowiązujące, statut Spółki oraz Regulamin Zarządu Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Regulamin Zarządu Banku Handlowego w Warszawie S.A., określa zakres i tryb pracy Zarządu oraz tryb podejmowania uchwał.

Posiedzenia Zarządu zwołuje i przewodniczy im Prezes Zarządu. Prezes Zarządu może ustalić stałe terminy odbywania posiedzeń.

Organizację pracy Zarządu zapewnia Biuro Organizacyjne w Departamencie Komunikacji Korporacyjnej i Marketingu Spółki zwane dalej Biurem Organizacyjnym.

Obecność członków Zarządu na posiedzeniu Zarządu jest obowiązkowa. Nieobecność musi być usprawiedliwiona. W posiedzeniach Zarządu, oprócz jego członków, udział mogą brać:

- 1) Szefowie Pionów,
- 2) Dyrektor Biura Organizacyjnego lub osoba przez niego wyznaczona,
- 3) Dyrektor Departamentu Monitoringu Zgodności,
- 4) Szef Pionu Prawnego.

Przy rozpatrywaniu przez Zarząd zagadnień związanych z działaniem kontroli wewnętrznej w Spółce w posiedzeniach Zarządu może brać udział osoba kierująca Departamentem Audytu. Na wniosek członków Zarządu, w posiedzeniach mogą uczestniczyć właściwi dla danej sprawy pracownicy Spółki lub osoby spoza Spółki. Przewodniczący posiedzenia może zarządzić obrady bez udziału osób nie będących członkami Zarządu.

Do ważności uchwał Zarządu wymagana jest obecność na posiedzeniu, co najmniej połowy członków Zarządu. Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów.

Zarząd podejmuje uchwały w głosowaniu jawnym. Przewodniczący posiedzenia może zarządzić tajne głosowanie z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Zarządu. Uchwała Zarządu obowiązuje z dniem powzięcia, chyba że przewidziano w niej inny termin wejścia w życie.

W uzasadnionych przypadkach uchwała Zarządu może być podjęta w trybie obiegowym na podstawie decyzji Prezesa Zarządu Spółki lub członka Zarządu zastępującego Prezesa. Warunkiem podjęcia uchwały w trybie obiegowym jest zawiadomienie wszystkich członków Zarządu o podejmowaniu uchwały. Uchwała podjęta w trybie obiegowym stanowi załącznik do protokołu najbliższego posiedzenia Zarządu.

Z przebiegu posiedzenia Zarządu sporządzany jest protokół. Sporządzenie protokołu należy do Biura Organizacyjnego. Protokoły z posiedzeń Zarządu opatrzone są klauzulą „zastrzeżone bankowe”. Protokół powinien zawierać:

- 1) porządek obrad,
- 2) imiona i nazwiska osób biorących udział w posiedzeniu,
- 3) informację o usprawiedliwieniu nieobecności lub o przyczynach nieobecności członków Zarządu na posiedzeniu,
- 4) treść podjętych uchwał,
- 5) liczbę głosów oddanych na poszczególne uchwały oraz zdania odrębne,
- 6) nazwę jednostki lub komórki organizacyjnej, bądź imię i nazwisko osoby, której powierzono wykonanie uchwały, oraz
- 7) termin wykonania uchwały.

Protokół sporządzany jest nie później niż w terminie 3 (trzech) dni roboczych po dacie posiedzenia. Protokół podpisują wszyscy członkowie Zarządu obecni na posiedzeniu niezwłocznie po otrzymaniu.

Zarząd przekazuje Radzie Nadzorczej następujące informacje finansowe:

- 1) z chwilą ich przygotowania, lecz nie później niż po 30 (trzydziestu) dniach do końca każdego miesiąca, miesięczne oraz okresowe (obejmujące okres od początku roku do upływu poprzedniego

miesiąca) informacje finansowe wraz z ich porównaniem do budżetu przyjętego w planie rocznym, oraz w odniesieniu do ubiegłego roku,

- 2) niezwłocznie po ich przygotowaniu, lecz nie później niż 120 (sto dwadzieścia) dni po upływie każdego roku obrotowego, roczne jednostkowe i skonsolidowane sprawozdania finansowe, przygotowane zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, zweryfikowane przez biegłego rewidenta Spółki,
- 3) niezwłocznie po jego przygotowaniu, lecz w każdym przypadku nie później niż przed końcem każdego roku, projekt planu rocznego na następny rok obrotowy, oraz
- 4) niezwłocznie, inne dostępne dane finansowe odnoszące się do działalności Spółki i jej stanu finansowego oraz działalności i stanu finansowego podmiotów zależnych Spółki, których członek Rady Nadzorczej może w sposób uzasadniony zażądać.

Rada Nadzorcza Spółki

Rada Nadzorcza Spółki składa się z pięciu do dwunastu członków, z których każdy powoływany jest przez Walne Zgromadzenie na trzyletnią kadencję. Co najmniej połowa członków Rady w tym jej Przewodniczący powinna legitymować się obywatelstwem polskim.

Aktualnie w skład Rady Nadzorczej Spółki wchodzi:

Przewodniczący: Stanisław Sołtysiński

Wiceprzewodniczący: Shirish Apte, Andrzej Olechowski

Członkowie: Susan Blaikie, Sanjeeb Chaudhuri, Goran Collert, Mirosław Gryszka, Sabine S. Hansen, Krzysztof L. Opolski, Aneta Polk, Michael Schlein, Wiesław A. Smulski.

Połowę składu Rady Nadzorczej Spółki stanowią członkowie niezależni. Kryteria niezależności członków Rady Nadzorczej, zostały ustalone w Statucie Spółki.

Rada Nadzorcza Spółki działa w oparciu o przepisy powszechnie obowiązujące, statut Spółki oraz Regulamin Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Rada Nadzorcza wykonuje czynności przewidziane w przepisach prawa oraz w Statucie Spółki, zgodnie z Regulaminem Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Do kompetencji Rady Nadzorczej, oprócz praw i obowiązków przewidzianych w przepisach prawa, należą uchwały w sprawach:

- 1) powołanie i odwołanie w głosowaniu tajnym Prezesa Zarządu Spółki,
- 2) powołanie i odwołanie, na wniosek Prezesa Zarządu, w tajnym głosowaniu Wiceprezesów oraz innych członków Zarządu Spółki,
- 3) ustalenie warunków umów regulujących stosunek pracy lub inny stosunek prawny, łączący członków Zarządu ze Spółką,
- 4) wyrażenie zgody na otwarcie lub zamknięcie za granicą oddziału,
- 5) uchwalanie regulaminu Rady Nadzorczej oraz zatwierdzenie ustalanych przez Zarząd Spółki:
 - a) regulaminu Zarządu Spółki,
 - b) regulaminów gospodarowania funduszami specjalnymi tworzonymi z zysku netto,
- 6) wyrażanie uprzedniej zgody na dokonanie czynności rozporządzającej środkami trwałymi Spółki, których wartość przekracza 1/10 kapitału zakładowego Spółki,
- 7) wybór biegłego rewidenta Spółki,

- 8) wyrażanie zgody na zatrudnianie i zwalnianie osoby kierującej Departamentem Audytu, na wniosek Zarządu,
- 9) sprawowanie nadzoru nad funkcjonowaniem kontroli wewnętrznej w Spółce, na zasadach ustalonych odrębnie w Statucie Spółki oraz Regulaminie Komitetu ds. Audytu.
- 10) świadczenia z jakiegokolwiek tytułu przez Spółkę i jakiekolwiek podmioty powiązane ze Spółką na rzecz członków Zarządu oraz wyrażania zgody na zawarcie przez Spółkę lub podmiot od niego zależny istotnej umowy z podmiotem powiązanym ze Spółką, członkiem Rady Nadzorczej albo Zarządu oraz z podmiotami z nimi powiązanymi.
- 11) sprawowanie nadzoru nad wprowadzeniem systemu zarządzania w Spółce oraz ocena adekwatności i skuteczności tego systemu.

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy również zawieszanie, z ważnych powodów, w czynnościach poszczególnych lub wszystkich członków Zarządu oraz delegowanie członków Rady Nadzorczej, na okres nie dłuższy niż trzy miesiące, do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu, którzy zostali odwołani, złożyli rezygnację albo z innych przyczyn nie mogą sprawować swoich czynności.

Członkowie Rady Nadzorczej wykonują swoje obowiązki osobiście. Rada Nadzorcza wykonuje swoje czynności kolegialnie, przy czym każdy członek Rady Nadzorczej ma prawo do otrzymania od Zarządu informacji niezbędnych do wykonywania swoich obowiązków. Posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się, co najmniej raz na kwartał. Posiedzenie Rady Nadzorczej, zwołuje Przewodniczący Rady Nadzorczej, a pod jego nieobecność jeden z Wiceprzewodniczących Rady Nadzorczej, z własnej inicjatywy, na wniosek członka Rady Nadzorczej albo na wniosek Zarządu Spółki. Przewodniczący Rady Nadzorczej może wyznaczyć stałe terminy odbywania posiedzeń Rady Nadzorczej. Zawiadomienie o zwołaniu posiedzenia, zawierające porządek obrad i materiały będące przedmiotem obrad, Sekretarz Rady Nadzorczej wysyła członkom Rady Nadzorczej co najmniej na 7 (siedem) dni przed terminem posiedzenia..

Rada Nadzorcza zbiera się w dniu Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie Zarządu z działalności Spółki i sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka Zarządu, w którym wygasają mandaty członków Zarządu, w celu dokonania wyboru członków Zarządu Spółki.

Rada Nadzorcza corocznie podejmuje uchwałę, w sprawie sprawozdania z działalności Rady, w której zawarta jest ocena Rady Nadzorczej na temat sytuacji Spółki oraz wyniki oceny sprawozdań finansowych Spółki w tym wnioski Zarządu, co do podziału zysku. Dokument ten Rada Nadzorcza przedkłada Walnemu Zgromadzeniu do zatwierdzenia.

Członkowie Rady Nadzorczej mogą brać udział w podejmowaniu uchwał, oddając swój głos na piśmie za pośrednictwem innego członka Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

Posiedzeniom Rady Nadzorczej przewodniczy Przewodniczący Rady Nadzorczej, a w razie jego nieobecności jeden z Wiceprzewodniczących Rady Nadzorczej, zaś w razie nieobecności ich obu – członek Rady Nadzorczej wybrany przez pozostałych członków.

Do ważności uchwał Rady Nadzorczej wymagana jest obecność na posiedzeniu, co najmniej połowy członków Rady Nadzorczej. Uchwały Rady Nadzorczej zapadają bezwzględną większością głosów. Bez zgody większości niezależnych członków Rady Nadzorczej nie powinny być podejmowane uchwały w sprawach:

- 1) świadczenia z jakiegokolwiek tytułu przez Spółkę i jakiekolwiek podmioty powiązane ze Spółką na rzecz członków Zarządu,
- 2) wyrażenia zgody na zawarcie przez Spółkę lub podmiot od niego zależny istotnej umowy z podmiotem powiązanym ze Spółką, członkiem Rady albo Zarządu oraz z podmiotami z nimi powiązanymi,
- 3) wyboru biegłego rewidenta dla przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Spółki.

Każdy członek Rady Nadzorczej obowiązany jest niezwłocznie poinformować o zaistniałym konflikcie interesów pozostałych jej członków i powstrzymać się od zabierania głosu w dyskusji oraz od głosowania nad przyjęciem uchwały w sprawie, w której zaistniał konflikt.

Rada Nadzorcza podejmuje uchwały w głosowaniu jawnym z wyjątkiem powołania i odwołania w głosowaniu tajnym Prezesa Zarządu Spółki oraz powołania i odwołania, na wniosek Prezesa Zarządu, w tajnym głosowaniu Wiceprezesów oraz innych członków Zarządu Spółki. Przewodniczący obrad może zarządzić tajne głosowanie w innych sprawach z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Rady Nadzorczej.

Uchwała Rady Nadzorczej obowiązuje z dniem powzięcia, chyba że przewidziano w niej późniejszy termin wejścia w życie.

Z posiedzeń Rady Nadzorczej sporządzane są protokoły, zawierające: porządek obrad, nazwiska i imiona obecnych członków Rady Nadzorczej, liczbę członków nieobecnych na posiedzeniu wraz z podaniem przyczyny nieobecności, liczbę głosów oddanych na poszczególne uchwały, zdania odrębne, pełne brzmienie podjętych uchwał. Lista obecnych na posiedzeniu członków Rady Nadzorczej oraz innych osób uczestniczących w posiedzeniu stanowi załącznik do protokołu. Protokoły podpisują wszyscy obecni na danym posiedzeniu członkowie Rady Nadzorczej. Protokoły posiedzeń Rady Nadzorczej za okres jej kadencji gromadzone są w odrębnym zbiorze, przechowywanym przez Spółkę.

W posiedzeniach Rady Nadzorczej, z wyjątkiem posiedzeń dotyczących bezpośrednio Zarządu, biorą udział członkowie Zarządu Spółki. Na wniosek Przewodniczącego Rady Nadzorczej lub na wniosek Zarządu Spółki w posiedzeniach mogą uczestniczyć właściwi dla danej sprawy pracownicy Spółki lub osoby spoza Spółki. Podczas rozpatrywania przez Radę Nadzorczą zagadnień związanych z działaniem kontroli wewnętrznej w Spółce w posiedzeniach Rady Nadzorczej może brać także udział osoba kierująca Departamentem Audytu. W szczególnie uzasadnionych okolicznościach Przewodniczący Rady Nadzorczej może zarządzić obrady bez udziału osób nie będących członkami Rady Nadzorczej, nawet jeśli co innego wynika z postanowień poprzedzających.

Komitety Rady Nadzorczej

Stałymi Komitetami Rady Nadzorczej są:

- 1) Komitet ds. Audytu, oraz
- 2) Komitet ds. Wynagrodzeń,
- 3) Komitet ds. Ryzyka i Kapitału.

Rada Nadzorcza w drodze uchwały może powoływać inne komitety niż wymienione powyżej złożone wyłącznie z członków Rady Nadzorczej. Uchwała Rady Nadzorczej określa zakres działania takiego komitetu.

W tym trybie w 2003 r. Rada Nadzorcza powołała **Komitet ds. Strategii i Zarządzania**, którego zadaniem ma być bieżąca analiza wszystkich zagadnień związanych z pracą organów Banku oraz poprawianiem ich funkcjonowania. W skład tego Komitetu wchodzi: Shirish Apte jako Przewodniczący oraz Goran Collert, Mirosław Gryszka, Andrzej Olechowski, Krzysztof Opolski i Stanisław Sołtysiński jako członkowie Komitetu. Komitet obraduje na posiedzeniach zwoływanych przez Przewodniczącego.

Komitet ds. Audytu

W skład Komitetu ds. Audytu wchodzi:

- 1) Mirosław Gryszka – Przewodniczący Komitetu,
- 2) Susan Blaikie – Zastępca Przewodniczącego Komitetu,
- 3) Shirish Apte - członek Komitetu,
- 4) Krzysztof Opolski - członek Komitetu,
- 5) Aneta Polk - członek Komitetu,

6) Wiesław Smulski - członek Komitetu.

Komitet ds. Audytu, jest stałym komitetem Rady Nadzorczej Spółki.

Do kompetencji i obowiązków Komitetu ds. Audytu należy nadzór nad sprawozdawczością finansową, wewnętrzną kontrolą, zarządzaniem ryzykiem oraz wewnętrznymi i zewnętrznymi audytami.

Członkowie Komitetu wykonują swoje kompetencje na podstawie art. 390 Kodeksu spółek handlowych. Komitet składa Radzie Nadzorczej roczne sprawozdania ze swej działalności. Sprawozdanie za każdy kolejny rok kalendarzowy składane jest do końca pierwszego kwartału roku następnego. Sprawozdania są udostępniane akcjonariuszom poprzez umieszczenie ich na stronach internetowych Banku. Na kolejnym, najbliższym posiedzeniu Rady Nadzorczej Komitet składa Radzie sprawozdanie z każdego spotkania Komitetu oraz zaleceń Komitetu omawianych na jego spotkaniach

W skład Komitetu ds. Audytu wchodzi, co najmniej trzech członków Rady Nadzorczej, w tym co najmniej dwóch niezależnych członków Rady Nadzorczej, z których jeden jest Przewodniczącym Komitetu. Członkowie Komitetu, w tym jego Przewodniczący i Zastępca Przewodniczącego, wybierani są przez Radę Nadzorczą. Wszyscy członkowie Komitetu posiadają kwalifikacje i doświadczenie w zakresie finansów. Aby uchwały Komitetu były ważne, w spotkaniu musi uczestniczyć, co najmniej trzech jego członków.

Posiedzenia Komitetu ds. Audytu zwołuje Przewodniczący Komitetu z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Komitetu. Gdyby Przewodniczący Komitetu nie mógł z jakichkolwiek przyczyn zwołać posiedzenia, zwołuje je Zastępca Przewodniczącego. Posiedzenia zwoływane są też na wniosek członka Komitetu lub Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Zawiadomienie o zwołaniu posiedzenia, zawierające porządek obrad i materiały będące przedmiotem obrad przysyła członkom Komitetu ds. Audytu Sekretarz Komitetu, którym jest Sekretarz Rady Nadzorczej. Posiedzenia Komitetu ds. Audytu odbywają się, co najmniej cztery razy do roku w terminach ustalonych przez Przewodniczącego w porozumieniu z Zastępcą Przewodniczącego Komitetu.

Przynajmniej raz do roku Komitet ds. Audytu spotyka się:

- 1) z Dyrektorem Departamentu Audytu bez udziału kierownictwa,
- 2) z biegłym rewidentem Spółki bez udziału kierownictwa,
- 3) jedynie we własnym składzie.

Komitet ds. Audytu, wedle uznania, może się spotkać również z poszczególnymi członkami kierownictwa Spółki.

Porządek obrad Komitetu ds. Audytu obejmuje punkty stałe oraz sprawy rozpatrywane na wniosek. Lista stałych punktów rozpatrywanych na posiedzeniach Komitetu ustalana jest w drodze uchwały Komitetu. Prawo wnoszenia spraw na posiedzenia Komitetu przysługuje Radzie Nadzorczej oraz poszczególnym członkom Komitetu i pozostałym członkom Rady Nadzorczej.

Sekretarz Komitetu ds. Audytu, na podstawie otrzymanych materiałów opracowuje projekt porządku posiedzenia wraz z listą osób zaproszonych i przekazuje go Przewodniczącemu Komitetu i Zastępcy Przewodniczącego do akceptacji. Zaakceptowany przez Przewodniczącego Komitetu i Zastępcę Przewodniczącego projekt porządku posiedzenia przekazywany jest wraz z materiałami członkom Komitetu.

W posiedzeniu Komitetu ds. Audytu mają obowiązek uczestniczyć wszyscy jego członkowie. Członek Komitetu, który nie może wziąć udziału w posiedzeniu powinien zawiadomić o tym Sekretarza Komitetu na siedem dni przed ustaloną datą posiedzenia. Komitet może korzystać z opinii doradców oraz zapraszać na swoje posiedzenia pracowników Spółki lub inne osoby w celu omówienia lub zbadania spraw poruszanych przez Komitet. W posiedzeniu Komitetu lub w odpowiedniej jego części posiedzenia biorą udział osoby zaproszone przez Przewodniczącego Komitetu lub Zastępcę Przewodniczącego Komitetu.

Przewodniczący Komitetu ds. Audytu przewodniczy posiedzeniom Komitetu. W przypadku nieobecności Przewodniczącego obradom Komitetu przewodniczy Zastępca Przewodniczącego. Przewodniczący

Komitetu w porozumieniu z Zastępcą Przewodniczącego Komitetu może zdecydować o zdjęciu sprawy z porządku obrad, w szczególności w celu uzupełnienia wniosku lub uzyskania opinii.

Uchwały Komitetu ds. Audytu zapadają bezwzględną większością głosów obecnych członków Komitetu. Przewodniczący Komitetu ds. Audytu w porozumieniu z Zastępcą Przewodniczącego Komitetu może podjąć decyzję o rozpatrzeniu sprawy w pisemnym trybie obiegowym.

Komitet ds. Wynagrodzeń

W skład Komitetu ds. Wynagrodzeń wchodzi:

- 1) Stanisław Sołtysiński - Przewodniczący Komitetu,
- 2) Shirish Apte - członek Komitetu,
- 3) Sabine Hansen – członek Komitetu,
- 4) Andrzej Olechowski – członek Komitetu.

Komitet ds. Wynagrodzeń, jest stałym komitetem Rady Nadzorczej Spółki.

Komitet ds. Wynagrodzeń jest ciałem doradczym Rady Nadzorczej, a członkowie Komitetu wykonują swoje kompetencje na podstawie art. 390 Kodeksu spółek handlowych. Komitet składa Radzie Nadzorczej roczne sprawozdania ze swej działalności. Sprawozdanie za każdy kolejny rok kalendarzowy składane jest do końca pierwszego kwartału roku następnego. Sprawozdania są udostępniane akcjonariuszom poprzez umieszczenie ich na stronach internetowych Banku. Na kolejnym, najbliższym posiedzeniu Rady Nadzorczej Komitet składa Radzie sprawozdanie z każdego spotkania Komitetu oraz zaleceń Komitetu omawianych na jego spotkaniach

Do kompetencji Komitetu ds. Wynagrodzeń należą następujące sprawy:

- 1) dokonywanie, na tle warunków rynkowych, oceny wynagrodzeń otrzymywanych przez członków Zarządu Spółki. Ocena polega na analizowaniu raportów niezależnych ekspertów lub niezależnych biur badania rynku i informowaniu Rady Nadzorczej o istotnych zmianach w rynkowych warunkach wynagradzania członków zarządów konkurencyjnych przedsiębiorców,
- 2) dokonywanie oceny wynagrodzeń otrzymywanych przez członków Zarządu Spółki w odniesieniu do zakresu obowiązków członków Zarządu Spółki i sposobu ich wykonywania. Ocena polega na analizowaniu relacji zachodzących pomiędzy wynagrodzeniami poszczególnych członków Zarządu Spółki a aktualnym zakresem ich zadań i sposobu wykonywania obowiązków przez członków Zarządu Spółki oraz informowaniu Rady Nadzorczej o istotnych zmianach w relacjach, o których mowa powyżej,
- 3) przedkładanie Radzie Nadzorczej rekomendacji co do wysokości wynagrodzenia członka Zarządu Spółki, każdorazowo przed jej ustaleniem lub zmianą. Rekomendacja przedstawiana jest po dokonaniu oceny kwalifikacji i zakresu obowiązków członka Zarządu Spółki i przedstawieniu propozycji adekwatnego wynagrodzenia. Propozycja Komitetu ds. Wynagrodzeń winna dotyczyć zarówno łącznej wysokości wynagrodzenia, jak i jego poszczególnych składników,
- 4) dokonywanie ogólnej oceny prawidłowości polityki Spółki w sprawie wynagradzania kadry kierowniczej Spółki nie wchodzącej w skład Zarządu.

W skład Komitetu ds. Wynagrodzeń wchodzi co najmniej 3 (trzech) członków Rady Nadzorczej, w tym 1 (jeden) niezależny członek Rady Nadzorczej. Członkowie Komitetu, w tym Przewodniczący i Zastępca Przewodniczącego, wybierani są przez Radę Nadzorczą w głosowaniu jawnym.

Posiedzenia Komitetu ds. Wynagrodzeń zwołuje Przewodniczący Komitetu z własnej inicjatywy lub gdyby Przewodniczący Komitetu nie mógł z jakiegokolwiek przyczyn zwołać posiedzenia, Zastępca Przewodniczącego. Posiedzenia zwoływane są też na wniosek członka Komitetu lub Przewodniczącego Rady Nadzorczej. Posiedzenia Komitetu odbywają się, co najmniej 2 (dwa) razy do roku w terminach ustalonych przez Przewodniczącego Komitetu. Porządek obrad Komitetu ds. Wynagrodzeń obejmuje punkty stałe oraz sprawy rozpatrywane na wniosek..

Sekretarz Komitetu ds. Wynagrodzeń, na podstawie otrzymanych materiałów opracowuje projekt porządku posiedzenia wraz z listą osób zaproszonych i przekazuje go Przewodniczącemu Komitetu do akceptacji.

W posiedzeniu Komitetu ds. Wynagrodzeń mają obowiązek uczestniczyć wszyscy jego członkowie. Członek Komitetu, który nie może wziąć udziału w posiedzeniu powinien zawiadomić o tym Sekretarza Komitetu na 7 (siedem) dni przed ustaloną datą posiedzenia. W posiedzeniu Komitetu lub w odpowiedniej części posiedzenia biorą udział osoby zaproszone przez Przewodniczącego Komitetu, a w szczególności osoby referujące poszczególne sprawy.

Uchwały Komitetu ds. Wynagrodzeń zapadają bezwzględną większością głosów obecnych członków Komitetu.

Przewodniczący Komitetu ds. Wynagrodzeń może podjąć decyzję o rozpatrzeniu sprawy w pisemnym trybie obiegowym. Członek Komitetu ds. Wynagrodzeń głosujący przeciwko może żądać zamieszczenia w protokole zdania odrębnego.

Posiedzenia Komitetu ds. Wynagrodzeń są protokołowane. Protokół podpisuje Przewodniczący i Sekretarz. Protokół z posiedzenia Komitetu podlega zatwierdzeniu przez członków Komitetu na kolejnym, najbliższym posiedzeniu Komitetu.

Komitet ds. Ryzyka i Kapitału

W skład Komitetu ds. Ryzyka i Kapitału wchodzi:

- 1) Susan Blaikie – Przewodnicząca Komitetu,
- 2) Sabine Hansen – członek Komitetu,
- 3) Andrzej Olechowski – członek Komitetu,
- 4) Krzysztof Opolski – członek Komitetu.

Członkowie Komitetu wykonują kompetencje określone w niniejszym Regulaminie na podstawie art. 390 Kodeksu spółek handlowych. Komitet składa Radzie Nadzorczej roczne sprawozdania ze swej działalności. Sprawozdanie za każdy kolejny rok kalendarzowy składane jest do końca pierwszego kwartału roku następnego. Sprawozdania są udostępniane akcjonariuszom poprzez umieszczenie ich na stronach internetowych Banku oraz w jego siedzibie. Na kolejnym, najbliższym posiedzeniu Rady Nadzorczej Komitet składa Radzie sprawozdanie z każdego spotkania Komitetu oraz zaleceń Komitetu omawianych na jego spotkaniach. Regulamin Komitetu jest udostępniany na stronach internetowych Banku oraz w jego siedzibie.

Do kompetencji Komitetu należy nadzór nad wprowadzeniem przez Zarząd w Banku systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenę adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz nadzór nad procesem szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego.

W skład Komitetu wchodzi co najmniej czterech członków Rady Nadzorczej, z których jeden jest Przewodniczącym Komitetu. Aby uchwały Komitetu były ważne, w spotkaniu musi uczestniczyć co najmniej trzech jego członków.

Posiedzenia Komitetu zwołuje Przewodniczący Komitetu z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Komitetu. Gdyby Przewodniczący Komitetu nie mógł z jakichkolwiek przyczyn zwołać posiedzenia, zwołuje je Zastępca Przewodniczącego. Posiedzenia zwoływane są też na wniosek członka Komitetu lub Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Posiedzenia Komitetu odbywają się, co najmniej raz na pół roku w terminach ustalonych przez Przewodniczącego Komitetu w porozumieniu z Zastępcą Przewodniczącego Komitetu.

Zawiadomienie o zwołaniu posiedzenia, zawierające porządek obrad i materiały będące przedmiotem obrad przesyła członkom Komitetu Sekretarz Komitetu, którym jest Sekretarz Rady Nadzorczej. Zawiadomienie powinno zawierać porządek obrad oraz materiały dotyczące tematów omawianych na posiedzeniu. Porządek obrad Komitetu obejmuje punkty stałe oraz sprawy rozpatrywane na wniosek. Prawo wnoszenia spraw na posiedzenia Komitetu przysługuje Radzie Nadzorczej oraz poszczególnym członkom Komitetu i pozostałym członkom Rady Nadzorczej.

W posiedzeniu Komitetu mają obowiązek uczestniczyć wszyscy jego członkowie.

Komitet może korzystać z opinii doradców oraz zapraszać na swoje posiedzenia pracowników Banku lub inne osoby w celu omówienia lub zbadania spraw poruszanych przez Komitet.

W posiedzeniu Komitetu lub w odpowiedniej jego części posiedzenia biorą udział osoby zaproszone przez Przewodniczącego Komitetu lub Zastępcę Przewodniczącego Komitetu.

Przewodniczący Komitetu przewodniczy posiedzeniom Komitetu. W przypadku niobecności Przewodniczącego obradom Komitetu przewodniczy Zastępca Przewodniczącego.

Uchwały Komitetu zapadają bezwzględną większością głosów obecnych członków Komitetu. Przewodniczący Komitetu w porozumieniu z Zastępcą Przewodniczącego Komitetu może podjąć decyzję o rozpatrzeniu sprawy w trybie obiegowym (pisemnym).

Posiedzenia Komitetu są protokołowane.

VII. Inne informacje o władzach Banku i zasady zarządzania

1. Wynagrodzenia i nagrody (w pieniądzu i w naturze), łącznie z wynagrodzeniami z zysku, wypłacone lub należne osobom zarządzającym i nadzorującym

Łączna wartość wynagrodzeń, nagród i korzyści wypłaconych lub należnych obecnym i byłym członkom Zarządu Banku za 2008 rok:

w tys. zł	Wynagrodzenia, nagrody i korzyści krótkoterminowe		Przekazane nagrody kapitałowe
	Wynagrodzenie zasadnicze i nagrody	Inne świadczenia	
Sławomir Sikora	2 771	574	239
Peter Rossiter	1 030	377	-
Sonia Wędrychowicz-Horbatowska	1 505	115	81
Witold Zieliński	1 262	97	90
Michał Mrozek	1 432	35	105
<i>Byli członkowie Zarządu:</i>			
Lidia Jabłonowska-Luba ⁽¹⁾	377	44	65
Edward Wess ⁽²⁾	2 151	1 330	139
Reza Ghaffari ⁽³⁾	-	969	-
Philip King ⁽⁴⁾	-	13	-
Sanjeeb Chaudhuri ⁽⁵⁾	-	253	-
	10 528	3 807	719

(1) świadczenie pracy do dnia 1 kwietnia 2008 roku

(2) świadczenie pracy do dnia 30 listopada 2008 roku

(3) świadczenie pracy do dnia 31 maja 2006 roku

(4) świadczenie pracy do dnia 31 października 2005 roku

(5) świadczenie pracy do dnia 21 września 2006 roku

Łączna kwota „Wynagrodzenia zasadniczego i nagród” obejmuje wartość brutto wypłaconego i należnego za 2008 rok wynagrodzenia zasadniczego oraz przyznanej nagrody za 2008 rok.

Zgodnie z decyzją Rady Nadzorczej kwota przyznanych członkom Zarządu Banku nagród za 2007 rok, wypłaconych w 2008 roku wyniosła łącznie 5 082 tys. zł.

Łączna kwota „Inne świadczenia” obejmuje wartość brutto wypłaconego wynagrodzenia dotyczącego odszkodowania z tytułu rozwiązania umowy o pracę, świadczeń rzeczowych, ryczałtu z tytułu używania samochodu służbowego, składki z tytułu polis ubezpieczeniowych, ekwiwalentu za urlop, dywidendy, świadczeń dodatkowych zgodnych z umową o pracę pracowników zagranicznych.

„Przekazane nagrody kapitałowe” obejmują wartość akcji Citigroup przyznanych w latach ubiegłych a przekazanych w roku 2008 oraz wartość opcji na akcje Citigroup, do których w roku 2008 zostało przyznane prawo do realizacji.

Łączna wartość wynagrodzeń, nagród i korzyści wypłaconych lub należnych obecnym i byłym członkom Zarządu Banku za 2007 rok:

<i>w tys. zł</i>	Wynagrodzenia, nagrody i korzyści krótkoterminowe		Przekazane nagrody kapitałowe
	Wynagrodzenie zasadnicze i nagrody	Inne świadczenia	
Sławomir Sikora	2 994	270	604
Edward Wess	2 314	218	223
Sonia Wędrychowicz-Horbatowska	1 515	123	229
Witold Zieliński	1 347	122	365
Lidia Jabłonowska-Luba	1 156	45	188
Michał Mrozek	1 777	44	261
	11 103	822	1 870

Łączna kwota „Wynagrodzenia zasadniczego i nagród” obejmuje wartość brutto wypłaconego i należnego za 2007 rok wynagrodzenia zasadniczego oraz przyznanej nagrody za 2007 rok.

Zgodnie z decyzją Rady Nadzorczej kwota przyznanych członkom Zarządu Banku nagród za 2006 rok, wypłaconych w 2007 roku wyniosła łącznie 4 613 tys. zł.

Łączna kwota „Inne świadczenia” obejmuje wartość brutto wypłaconego wynagrodzenia dotyczącego odszkodowania z tytułu rozwiązania umowy o pracę, świadczeń rzeczowych, ryczałtu z tytułu używania samochodu służbowego, składki z tytułu polis ubezpieczeniowych, ekwiwalentu za urlop, dywidendy, świadczeń dodatkowych zgodnych z umową o pracę pracowników zagranicznych.

„Przekazane nagrody kapitałowe” obejmują wartość akcji Citigroup przyznanych w latach ubiegłych a przekazanych w roku 2007 oraz wartość opcji na akcje Citigroup, do których w roku 2007 zostało przyznane prawo do realizacji.

Łączna wartość wynagrodzeń, nagród i korzyści wypłacanych lub należnych obecnym i byłym członkom Rady Nadzorczej Banku w 2008 oraz 2007 roku:

<i>w tys. zł</i>	2008	2007
Stanisław Sołtysiński	240	267
Göran Colbert	120	120
Mirosław Gryszka	168	195
Andrzej Olechowski	216	203
Krzysztof L. Opolski	216	177
Wiesław Smulski	120	119
	1 080	1 081

2. Informacje o łącznej liczbie i wartości nominalnej akcji Banku oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Banku, będących w posiadaniu członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej

Żaden członek Zarządu nie posiada akcji Banku ani akcji i udziałów w podmiotach zależnych Banku. Spośród członków Rady Nadzorczej Banku, wyłącznie jeden członek Rady Nadzorczej posiada 1200 akcji Banku Handlowego w Warszawie S.A. o wartości nominalnej 4 800 zł.

3. Informacje o wszelkich umowach zawartych między Bankiem, a członkami Zarządu, przewidujących rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Banku przez przejęcie

Spośród umów o pracę zawartych między Bankiem, a członkami Zarządu, wyłącznie jedna umowa zawiera postanowienie mówiące o rekompensacie pieniężnej w wypadku jej rozwiązania.

Każdy z członków Zarządu Banku zawarł z Bankiem odrębną umowę o zakazie konkurencji. Odpowiedni paragraf każdej z zawartych umów określa, iż w okresie 12 miesięcy od dnia rozwiązania Umowy o pracę z Bankiem, Członek Zarządu jest obowiązany powstrzymać się od zajmowania się działalnością konkurencyjną wobec Banku, i z tytułu powyższego ograniczenia Bank wypłacać mu będzie odszkodowanie.

4. Zasady zarządzania

W 2008 roku nie nastąpiły zmiany zasad zarządzania Bankiem, a zasady te przedstawione zostały w Nocie do Sprawozdania Finansowego Banku.

VIII. Umowy zawarte z podmiotem uprawnionym do badania i przeglądu sprawozdań finansowych

W dniu 20 marca 2008 roku Rada Nadzorcza Banku dokonała wyboru biegłego rewidenta - firmy KPMG Audyt Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, przy ul. Chłodnej 51 (zwanego dalej „KPMG”), wpisanego na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 458, któremu powierzone zostało badanie i przegląd sprawozdań finansowych Banku i Grupy Kapitałowej Banku za 2008 rok. Wybór firmy KPMG Audyt Sp. z o.o. został dokonany zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Wynagrodzenie KPMG wynikające z zawartych umów (należne lub wypłacone) dotyczące 2008 roku i 2007 roku przedstawia poniższa tabela:

	Dotyczące roku	2008	2007
<i>w tys. zł</i>			
Wynagrodzenia z tytułu badania (1)		741	741
Wynagrodzenia z tytułu przeglądu (2)		366	366
Wynagrodzenie za usługi pokrewne (3)		-	12
		1 107	1 119

(1) Wynagrodzenia z tytułu badania obejmują kwoty wypłacone lub należne KPMG za usługi związane z badaniem rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku oraz rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku (umowa z dnia 10 października 2008 roku).

(2) Wynagrodzenia z tytułu przeglądu obejmują kwoty wypłacone lub należne KPMG za usługi związane z przeglądem półrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku oraz półrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku (umowa z dnia 14 lipca 2008 roku).

(3) Wynagrodzenie za usługi pokrewne obejmują pozostałe kwoty wypłacone KPMG. Obejmują one usługi poświadczające z badaniem lub przeglądem sprawozdań finansowych, ale nieuwzględnione w (1) i (2) powyżej.

Pozostałe informacje wymagane Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. Nr 33 poz.259), zostały uwzględnione w sprawozdaniu finansowym Banku.

podpisy Członków Zarządu

12.03.2008 roku Data	Sławomir Sikora Imię i nazwisko	Prezes Zarządu Stanowisko/funkcja Podpis
12.03.2009 roku Data	Michał H. Mrożek Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Stanowisko/funkcja Podpis
12.03.2009 roku Data	Peter Rossiter Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Stanowisko/funkcja Podpis
12.03.2009 roku Data	Sonia Wędrychowicz-Horbatowska Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Stanowisko/funkcja Podpis
12.03.2009 roku Data	Witold Zieliński Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Stanowisko/funkcja Podpis
..... Data Imię i nazwisko Stanowisko/funkcja Podpis